

PECICE – 130 šolarjev iz brežiške občine je včeraj končalo smučarske tečaje. Za prevoz in pouk so učenci plačali le 20 din, zato je bil tečaj dostopen tudi revnejšim otrokom.

KRSKO – Šefi davčnih uprav iz Brezic, Krškega in Sevnice so v ponedeljek pristavili seji sveta teh občin o usklajevanju davčne politike. Soglasja niso dosegli pri lestvici za obrt in delo po davku na tujo delovno moč, zato se bodo ponovno srečali.

NOVO MESTO – Na odvzem krvi je na novomeško transfuzijsko postajo prišlo v torek dopoldne 132 ljudi, od tega je bilo 98 krvodajalcev iz metliške občine. Veseli smo novega rekorda obiska.

RIBNICA – V ponedeljek so v Ribnici pokopali ustanovitelja ribniške godbe Bogomila Juvanca. Dopolnil je 72 let.

KRSKO – Delavski svet Celuloze bo jutri sprejemal gospodarski načrt tovarne za leto 1972.

TREBNJE – Predsedstvo občinskega sindikalnega sveta je v ponedeljek sklenilo, da bo bolj poskrbelo za obveščanje delavcev saj v trebnjski občini ni niti enega podjetja, ki bi imelo svoje glasilo. Za začetek bodo izdajali bilten občinskega sindikalnega sveta.

VREME

Področje snežnih padavin je zajelo alpsko območje in se pomika v notranjost Balkana. Hkrati se krepi nad Atlantikom dotok toplejšega zraka, zato si lahko obetamo za konec tedna spremenljivo oblačno vreme, brez večjih temperaturnih sprememb.

Pod mirensko 40-metrsko skakalnico se je v nedeljo zbralo več sto gledalcev, ki so uživali v lepih skokih – paradi več kot 120 skakalcev iz Slovenije in celo Hrvaške. Na sliki: pogled na skakalnico. Več lahko preberete o prireditvi na športni strani. (Foto: S. Dokl)

FRAZE IN NEODLOČNOST ZA VSELEJ POKOPANE?

Novomeška šola za Cigančke

Prihodnji teden bodo v bršlinski šoli odprli poseben oddelek za otroke ciganskih družin: začeli bodo z 12 – pretežno iz Žabjeka

Dolgoletnemu besednemu in papirnatemu reševanju ciganskega vprašanja v novomeški občini so naposled izpodrežali rep: prihodnji teden bodo v bršlinski osnovni šoli odprli nov oddelek za 12 od sedem do devet let starih otrok iz ciganskih družin – za 8 iz Žabjeka in 4 iz Pogancev.

Ko smo v torek dopoldne še enkrat preverjali informacijo o tem prvem organiziranem šolskem oddelku za otroke ciganskih družin na Dolenjskem, so posamezniki povedali:

BORIS GABRIČ, ravnatelj bršlinske osemletke: „Kar smo pripravljali sem od 15. oktobra, bo v prvem tednu drugega šolskega polletja le uresničeno. Šola je že določila prostore, dve učiteljici, ki bosta otroke po-

učevali, in osebo, ki bo nanje pazila med podaljšanim bivanjem v šoli. To ne bo pravi prvi razred, ampak neke vrste mala šola. Otroke bodo učili osnov iz pisanja in računstva ter jih navajali na red in zdravo življenje. Če se bo kateri izredno izkazal, mu bomo priznali prvi razred redne osnovne šole in bo šel lahko v prihodnjem šolskem letu kar v drugi razred, vse druge pa bomo razmestili po prvih razredih.“

DANILO KOVAČIČ, predstavnik izobraževalne skupnosti: „Trikrat smo razpravljali o takem načinu šolanja ciganskih otrok in obiskovali starše v šolah. Sprva smo mislili, da bi za te otroke uredili staro šolo v Mirni peči. To misel smo opustili, ko se je pokazala možnost v Bršlino. Moram reči, da sem zadovoljen, ker se je tako izteklo. Izobraževalna skupnost je dala Bršlino za nov oddelek 20.000 din.“

IVAN GRASIČ, TIS: „Po dveh temeljnih pogovorih s starši šolo-obveznih otrok iz ciganskih družin in po delitvi nalog med pristojnimi službami, organizacijami in šolo je bilo le še vprašanje, kdaj začeti pouk. Obrnilo se je tako, da bo oddelek odprt šele prihodnji teden.“

VIKTOR BARTOLJ, Center za socialno delo: „Naročili smo za 4.750 din oblačil in obutve za Cigančke. Lahko bomo oblekli do 50 otrok, tudi Cigančke, ki obiskujejo šolo v drugih krajih. V garniturah so srajce, spodnje majice, spodnje hlače, dekliška krila, trenirke, puloverji, gumijasti škornji in drugo. Vsak otrok bo dobil dvojico oblačil: eno bo nosil do šole, drugo pa v šoli. Precej oblačil že imamo, nekaj jih še pričakujemo. Tudi zaradi teh zamud, za katere pa nismo mi krivi, se bo pouk začel nekoliko kasneje.“

DBH
NOVO MESTO
JE VAŠA BANKA

O Vietnamu

Iz Dolenjskega muzeja so sporočili, da je razstava o Vietnamu, kijo je pripravila občinska konferenca SZDL, zaradi šolskih počitnic podaljšana do 15. februarja. Pismene ali telefonske prijave za šolski ogled sprejemajo v muzeju.

J. P.

Najboljši je Pungerčarjev

Najboljši cviček v mokronoško-novomeškem okolišju ima vinogradnik Ivan Pungerčar z Malkovca

Na Otočcu je 18. januarja posebna strokovna komisija za ocenjevanje vin iz Ljubljane ocenjevala cviček, ki uspeva na mokronoško-novomeškem vinogradniškem okolišju. Pisali smo, da je pobudo za pokušnjo vin dalo novomeško trgovsko podjetje Hmeljnik, ki je dobilo na preizkus 56 vzorcev cvička v pretežni meri od zasebnih vinogradnikov. Za najboljše so pripravili nagrade, plakete in pohvale.

Na podlagi strokovne ocene desetih ocenjevalcev je bilo ugotovljeno, da ima najboljši cviček Ivan Pungerčar z Malkovca, za prvo mesto je dobil 500 din nagrade. Na drugem mestu je Franc Martinčič iz Šmalčje vasi pri Šentjerneju (nagrada 300 din), tretji pa Alojz Udovič z Malkovca (nagrada 200 din).

12 diplom pa so razdelili naslednjim: štiri je prejelo podjetje Hmeljnik, ki ima vinograde na Knežiji in na Malkovcu, ter vinogradniki Al-

fonz Čučnik Martin Cvelbar, Ciril Logar, Jože Luštek, Jože Bregant, Franc Martinčič, Franc Slovenec in Slavko Origel.

Podelili pa so tudi 15 priznanj. V kratkem bo posebna slovesnost, na kateri bodo podelili zaslužena priznanja vinogradnikom za najboljše cviček. Podobno ocenjevanje bo postalo tradicionalno, verjetno pa takšna spodbuda za proizvajalce vin veliko pomeni.

Ocenjevalci so imeli tudi nekaj pripomb na račun cvička, saj je znano, da vsi ne morejo biti najboljši. Več o tem pa nam bo povedal vinogradniški strokovnjak Tit Doberšek v eni prihodnjih števil Dolenjskega lista.

S. DOKL

Naserjeva pride septembra

Pisali smo, da bo januarja prišla na povabilo predsednika Tita v Jugoslavijo vdova bivšega egiptovskega predsednika Naserje. Gospa Naser bi obiskala tudi viniški klub OZN. Pred zaključkom številke pa smo z Vinice dobili sporočilo, da je obisk preložen na september. Torej bo Naserjeva obiskala Vinico jeseni.

BELOKRANJSKI PIKNIK – AVGUSTA

V petek je bil v Črnomlju prvi sešatek pripravljalnega odbora za belokranjski piknik, ki bo 3. avgusta na Smuku nad Semičem. Izvolili so posamezne komisije. Prisotni so bili zastopniki črnomalske in metliške občine. Ta piknik naj bi bil združen z dolenjskim piknikom, ki je bil za letos predviden v Metliki.

K. W.

Na Otočcu je ocenjevala cviček tudi dipl. inž. Jana Pintar iz Ljubljane. (Foto: S. Dokl)

Smrt pod ledom v bazenčku

75-letna ženska padla najprej v dva prepada, nato pa utonila v bazenčku-cisterni

V petek, 21. januarja okoli 16. ure popoldan je odšla 75 letna Frančiška Rauh iz Lazov pri Predgradu na obisk k hčerki v Deskovo vas. V soboto dopoldne so jo našli mrtvo v bazenčku-cisterni Jurija Bariča iz Kota 1, se pravi okoli 6 do 7 km od doma.

Ko Rauhove v petek pozno zvečer ni bilo domov in ko so ugotovili, da do hčerke sploh ni prišla, so jo začeli iskati sorodniki, domačini in miličniki vendar brez uspeha.

V soboto dopoldne jo je našel v svojem bazenčku-cisterni Jurij Barič iz Kota 1 pri Starem trgu.

V nedeljo so nato ugotavljali po sledih v snegu, kod vse je rajnica hodila in kako je prišlo do nesreče.

Iz sledov so prebrali, da je šla

Rauhova iz Starega trga po zelo strmim pobočju navzdol. Med potjo je padla v dva okoli 3 m globoka prepada. Vendar je takrat kljub temu sreča še ni zapustila. Našla je pot, ki vodi proti vasi Kot in upala, da je rešena.

Bila je že zelo izmučena in je hotela v Baričevo hišo po betonskih stopnicah. Vendar ni bilo nobenega doma, zato je hotela oditi, vendar ne tam, kjer je prišla, ampak po drugih, lesenih stopnicah, ki vodijo naravnost v bazen, ki ga ima Barič za hlajenje vode pri kuhanju žganja.

V cisterni je bilo 1,5 m vode, na njej pa led, vendar tako tanek, da Rauhove ni zdržal. Udrl se je in Rauhova se je utopila.

J. PRIMC

V letošnji s snegom bolj skromni zimi so na novomeški avtobusni postaji taki prizori vse pogostejši. Šolarji in šolarke, ki obiskujejo smučarske tečaje v Črmošnjicah in v okolici Novega mesta, se tu zbirajo in tako meščanom oznanjujejo, da prava zima še pride. (Foto: J. Pezelj)

Otroci opozarjajo na krivico

Učenci kočevske šole zbrali za Marijo Hrovatič nad 600 din – Zakaj socialne razlike?

Učence osnovne šole Kočevje je prispevek Janje Kastelic „Novoletni blišč in novoletna beda“ v novoletni številki Dolenjskega lista tako prizadel, da so za Marijo Hrovatič iz Sel pri Zajčjem polju začeli zbirati denar, razen tega pa so v razne liste napisali svoje prispevke, da se s takim socialnim razlikovanjem ne strinjajo.

Učitelj Ive Stanič je povedal, da so do preteklega četrta, 20. januarja, kočevski šolarji zbrali za Marijo Hrovatič 610 din (61.000 starih din), ker pa nekateri razredi denarja niso še odposlali, računa, da bo skupni prispevek šolarjev znašal 650 do 700 din.

Učenci se zavedajo, da s svojimi skromnimi prispevki ne bodo rešili

taža našega lista „Novoletni blišč in beda“, ki je zelo pretresla šolarje. Ob njej so gesla: „Je prav, da ostane uboga starka sama?“, „Bi lahko mi, pionirji, kaj storili zanjo?“, itd., razen tega pa so v vitrini razstavljeni tudi odrezki denarnih nakaznic, na katerih je napisano, koliko denarja je posamezni razred poslal Mariji Hrovatič iz Sel. (Foto: FKK osnovne šole Kočevje)

socialnega problema Marije Hrovatič. Z njimi žele le opozoriti, naj bi to zadevo in podobne reševali tisti, ki so za to pristojni.

Šolarji menijo, da ni prav, če prihaja pri nas do takih socialnih razlik. V šoli jih uče, kako je vse lepo, poslušajo Titove govore, potem pa berejo še o takih zadevah, ki se po njihovem prepričanju pri nas sploh ne bi smele več dogajati. To jih preseneča, bega, saj upravičeno menijo, da odrasli govorimo eno, delamo pa drugo...

Enotno zdravstveno in pokojninsko zavarovanje — Ograje,
ki jih včasih ni bilo — Kakor jaz tebi, tako ti meni

Švicarski minister za promet je bil ondan hudo razočaran nad — Švicarji. Minister Roger Bovin se je namreč znašel v skripicih: blizu Zeneve je namreč moral zaradi goste megle zaslišno pristati s helikopterjem. Najprej je poskusil z avto-stopom. Mimo njega je mirno peljalo štirinajst avtomobilov, ustavil pa je končno avto, v katerem je bila angleška družina, trenutno na dopustu v Švici.

Pri ameriških letalskih družbah je zaposlenih 1300 agentov, ki preprečujejo razne ugrabitve, ki so zadnja leta tako v modi. V prvem letu svoje dejavnosti so agentje prijeli skoraj 540 ljudi, ki so bili sumljivi. Pri tem so zaplenili več tisoč pištol, granat, nožev in bomb s solznilnim plinom.

Slovita pevka Caterina Valente je sporočila osuplim oboževalcem, da se bo 5. marca v Londonu poročila z 19 let mlajšim angleškim pianistom Royem Buddom. Prvi je Caterini čestital njen bivši mož Eric van Arno, ki je dejal, da je „njegov naslednik po njegovem popolnoma zrel človek...“ Caterina je še dejala, da si iz razlike v letih ne dela nobenih skrbi, ker se z Royem zelo ljubi in razume.

Skupina zdravnikov v Avstraliji je izdelala napravo (zaenkrat šele prototip), ki je poenostavljena umetna ledvica in jo je moč uporabljati na bolnikovem domu, ne samo na kliniki. Tudi cena je veliko nižja, samo blizu 600 dolarjev, dočim klinične umetne ledvice stanejo prek 72.000 dolarjev. Novo napravo so že preskusili na desetih bolnikih, v letu dni pa jo nameravajo še izpopolniti.

Znanega belgijskega kirurga iz Genta so zaprli, ker je osumljen, da je med narkozo spolno zlorabil 40 pacientk. Profesor je dal ženske, ki so jim v operacijski dvorani dali narkozo, za 20 minut odpeljati v sosednji prostor, kjer jih je zlorabil. Profesor, ki sedaj nima več vstopa na kliniko, vse skupaj zanika, policija pa ima menda v rokah brisače, na katerih je profesorjeva sperma.

Kmetje severovzhodne Slovenije občudujejo prebivalce Dolenjske, ker so bili tako složni za uvedbo enotnega zdravstvenega zavarovanja. Poročila o predlogih za tako zavarovanje, ki prihajajo iz Gorenjske in drugod, jim zbuja upanje, da se bo tudi njim kmalu uresničila taka želja. Računi, ki jih sicer ne poznajo, pa še ne obetajo veliko.

V sedanjih razmerah imajo več možnosti za uvedbo enotnega zdravstvenega zavarovanja vsega prebivalstva tiste občine, v katerih je manj kmetov. Tam družbi ne bo treba prispevati toliko kot v kmetijskih občinah, dohodki iz gospodarstva pa so večji. V Slovenskih goricah in Pomurju pa občine in njihova gospodarstva ne zmorejo prispevkov, ker bi morali biti veliko večji. Tisti, ki so izračunali, so to že jasno povedali. Letos se ne bo nič, za prihodnje leto pa je prežgodaj govoriti.

Marsikateremu kmetu to ne gre v glavo, četudi želi pošteno in resno premisliti. Zato zahtevajo enotno zdravstveno in pokojninsko zavarovanje delavcev in kmetov za vso Slovenijo. Me-

njo, da je naša republika tako majhna, da bi to lahko vodila iz enega središča, z odpravo območnih zavodov pa bi zmanjšali stroške poslovanja.

Mnogi zavračajo take predloge z različnimi utemeljitvami. Najbolj prepričljiva pa je ugotovitev, da bi se tako denar prelivaval z bolj razvitih območij na manj razvita. Prav to pa se nekaterim zdi največja ovira, kajti z dohodkom naj bi gospodarili tisti, ki ga ustvarjajo.

Pri tem pa niso dovolj dosledni. Mariborska občina bi takoj zmogla dodatni prispevek za kmečke zavarovance svojega območja, če bi uvedli enotno zdravstveno zavarovanje. Ker sosednje, bolj kmetijske in zato gospodarsko manj razvite občine ne zmorejo, tudi v mariborski ne morejo uvesti. Ta občina mora upoštevati revnejše sosedje, občinam na gospodarsko bolj razvitih območjih pa se ni treba meniti za Slovenske gorice.

Kmetje pa v svoji preproščini postavljajo še težja vprašanja. Ko je še povsod primanjkovalo živila, so jim aktivisti razlagali, da rudarji v Trbovljah, železarji na Jesenicah, delavci Litostroja

V ponedeljek so v Københavnu pokopali danskega kralja Friderika IX. Na sliki od leve proti desni: princ Henrik, kraljica Margareta II. in kraljica Ingrid v christiansborski cerkvi v Københavnu ob začetku pogrebnih svečanosti. (Telefoto: POLFOTO — Københaven)

v Ljubljani in drugi nimajo jesti, morajo pa delati za našo prihodnost. Oni so dajali živino, krompir, pšenico in drugo po nizki ceni, čeprav v zameno niso dobili premoga niti kmetijskih strojev. Nihče ni določil območij in postavjal meje, do kam lahko gredo živila, ki so jih pridelali ljudje. Ko smo bili še vsi reveži, solidarnost ni poznala teritorialnih meja — zakaj ne bi bilo tako tudi zdaj, ko so si nekatera območja gospodarsko bolj opomogla in pustila kmetijske kraje daleč za sabo?

Delavci na Dolenjskem so znali odgovoriti kmetom na tako vprašanje. Ne le z besedami, tudi z dejanjem! Občinski moške in delavci v severovzhodni Sloveniji bi radi odgovorili podobno, lahko pa le potrjujejo kmetom. Ko je kmetijstvo podpiralo gradnjo industrije, niso gradili tovarn pri njih. Pozneje pa so med njimi in industrijskimi kraji zrasli previsoki gospodarski plotovi. Zdaj naj skrbi vsak zase.

Upajmo, da se bo tudi ta led kmalu odtalil. Slovenci gotovo nismo tako velika družba, da se ne bi mogli pametno sporazumeti. Prej se je sicer treba malo prerekati. Zato je prav, da tudi kmetje niso tihi.

JOŽE PETEK

tedenski zunanjepolitični pregled

Za Evropo, še posebej pa njeno gospodarstvo je brez dvoma dogodek številka ena zadnjih dni sprejem štirih novih članic v evropsko gospodarsko skupnost (EGS). V Bruslju so svečano podpisali sporazum o sprejemu Velike Britanije, Irske, Norveške in Danske k EGS. Tako se je končalo obdobje kolebanj otočanov do celinske gospodarske skupnosti. Zadnji protest je v Bruslju tik pred podpisom pogodbe doživel britanski premier Heath, ki mu je neka fotoreporterka zaradi tega, ker „ni omogočil rekonstrukcije Coventgardna v Londonu, kjer ona živi“ briznila v obraz dobrisno porcijo črnila. Ceremonija se je zavlekla za eno uro, kajti Heath se je moral temeljito umiti in preobleči. Dosedanji kandidati bodo postali polnopravni člani EGS šele 1. januarja 1973. Pričakujemo pa lahko, da se bodo na evropsko gospodarsko skupnost še bolj v tej ali oni obliki navezale tudi Švica, Avstrija, Švedska in Portugalska. Jugoslovansko gospodarstvo lahko torej v prihodnjih mesecih pričakuje nove zaplete v zunanji trgovini. Zaradi priključitve štirih novih članic se bodo zaostrili nekateri kriteriji izvažanja v Veliko Britanijo. Jugoslavija izvažava v sedanjo evropsko gospodarsko skupnost 55 odstotkov industrijskih izdelkov in 45 odstotkov kmetijskih pridelkov. — Kako velik potencial predstavlja teh deset držav (ali devet, če bi se na Norveškem med letom kaj zapletlo!), nam zgornjo pričajo številke: 257 milijonov prebivalcev, 637 milijonov dolarjev narodnega bruto proizvoda, prek 40 odstotkov svetovne trgovine, 9,6 milijonov avtomobilov letno, 138 milijonov ton jekla itd. EGS bo imela v svetovni trgovini za polovico več udeležbe kot ZDA, Sovjetska zveza in Japonska skupaj. — Jugoslovansko gospodarstvo glede na povečanje „male“ Evrope v „veliko“ predvideva razgovore o sestavljanju novega gospodarskega sporazuma, ki bi ga hkrati še razširili na druga področja. Pričakujemo tudi nove olajšave pri izvozu govedin v govedine, treba pa bo določiti pogoje za izvoz bekonov in mesnih konzerv. Urediti bo treba še izvoz tobaka in iskati rešitev za garantiranje cene svinjine in perutnine. Jugoslavija bi tudi rada sodelovala pri sestavljanju predpisov za izvoz rib in izdelkov ter za semensko blago.

Nova država na indijski podcelini Bangladeš že kaže prve politične poteze. Premier Mudzibur Rahman je jasno dejal: „Svoboda nas je veljala veliko žrtev, nihče nam je ni podaril. Zato bomo znali varovati neodvisnost države.“ Bangladeš se zavzema za neuvrščenoost: „Želimo, da bi pomoč prihajala od vseh strani in da nas ne bi na nikogar vezala... Nismo se bori za to, da bi odvisnost od Pa-

kistancev zamenjali za neenakopravnost proti katerikoli drugi strani. Svet bo moral to razumeti in nam pomagati.“

Šesterica
je postala
deseterica

V Egiptu so imeli študentske nemire. Nekaj sto študentov kairske univerze je stavkalo in zahtevalo od vlade, naj prekine stanje, ki ni niti vojna, niti mir z Izraelom. Studentje so tudi zahtevali odločnejše korake proti ameriški politiki in ameriškim interesom na Bliznjem vzhodu. Nekateri študentje so tudi zahtevali, naj bi jih ustrezno predvojaško vzgojili in nato poslali v borbo proti Izraelu. V ponedeljek je egiptovsko notranje ministrstvo prepovedalo vse demonstracije in sporočilo, da je policiji uspelo razgnati študente, ki so organizirali stavko, čeprav so medtem že dobili vladni odgovor na svoja vprašanja. Pravijo, da so večino aretiranih študentov že izpustili, med nemiri pa tudi ni bilo posebne škode in žrtev. Predsednik Sadat je na sestanku z državnimi voditelji posvetil največjo pozornost prav najnovejšemu študentskemu gibanju.

Krvavi protesti v Rodeziji se nadaljujejo. Črnci protestirajo proti britanskemu sporazumu s Smithovim režimom. Ta sporazum namreč ne predvideva, kdaj bo črnska večina dobila glavno besedo v deželi. V Rodeziji je pet milijonov Afričanov in le četrta milijona belcev. Stevilo teh že vrsto let stagnira in ga nameravajo okrepiti z dosegljivim.

TELEGRAMI

KARTUM — Predsednik Sudana je sprejel ostavko šefa varnostne službe Nuredina in na njegovo mesto imenoval dosedanjega ministra za zdravstvo Ibrahimia.

MANILA — Prek 5000 študentov je demonstriral proti ameriškim imperializmom in Markosu. Markos je prav tedaj v parlamentu govoril o stikih s socialističnimi državami in navezavi stikov Filipini — Moskva in Peking.

CAPETOWN — Brat prof. Christiana Bernarda dr. Marius je uspešno operiral srce. Pacient je star 41 let in se dobro počuti.

MOSKVA — Japonski zunanji minister je po prvem razgovoru z Andrejem Gromikom izjavil, da bo morda mogoče skleniti mirovno pogodbo med SZ in Japonsko, kar bi brez dvoma okrepilo mir na svetu.

ANKARA — Turkiški parlament je odobril vladni predlog za podaljšanje izrednega stanja v 11 pokrajinah in večjih mestih. Gre za dvomesečno podaljšanje izrednega stanja, ki ga je vlada uvedla aprila lani po bombnih atentatih na vzhodu Turčije.

VIENTIAN — Na veleposlaništvo DR Vietnam v Vientianu so vrgli dve ročni bombi. Hanojska vlada trdi, da je bil napad izveden s pristankom laške administracije.

(Iz zadnjega Pavlihe)

— Jaz pravim, da bo bolje...
— Jaz pa pravim, da bi bila prava umetnost, če bi bilo slabše.

tedenski notranjepolitični pregled - tedenski notranjepolitični pregled

Najpomembnejši notranje-politični dogodek teh dni je vsekakor zasedanje 2. konference ZKJ v Beogradu — ki sedaj, ko to pišemo, pravkar poteka in bo trajala dva dni. Vsebinsi tega velikega zasedanja Zveze komunistov Jugoslavije — ki ima prav v tem obdobju, ko pri nas traja pomembna in ofenzivna bitka RESNIČNO REVOLUCIONARNIH SIL za uveljavitev samoupravnih načel naše socialistične družbe, še toliko večji pomen in veljavo — bomo posebno pozornost posvetili na tem mestu prihodnjic. Tokrat samo še omenimo, da je sredi minulega tedna (prejšnji četrtek) o pomembnih vprašanjih v zvezi z AKTUALNIMI NALOGAMI ZK razpravljal tudi CK ZKS, ki je ob tem izrazil svojo opredelitev do vsebine predlaganih dokumentov za 2. konferenco ZKJ, še posebej pa je spregovoril o temeljnih nalogah ZKS pri uresničevanju načrtane politike našega razvoja.

Nasploh je bilo v dneh minulega tedna notranje-politično dogajanje na vseh ravneh od zveze do republiških vodstev in po družbeno-političnih organizacijah pretežno usmerjeno v razpravo o temeljnih naših DRUŽBENO-EKONOMSKIH POLITIKAH za leto 1972 (o čemer je sedaj že pripravljen predlog zvezne resolucije — pa se bodo te razprave nadaljevale vse dotlej, dokler zvezna skupščina te resolucije ne bo sprejela, s čimer lahko računamo že v bližnjih dneh).

V zvezi s tem — samo za osvežitev spomina — omenimo nekatere temeljne postavke, ki so začrtane v predlogu zvezne resolucije in ki z njimi načrtovalci (na čelu z ZIS) zatrdno računajo za letošnje leto: stopnja rasti celokupnega DRUŽBENEGA PRODUKTA v gospodarstvu naj bi letos znašala (v povprečju za vso državo) približno 5,5% v primerjavi z lanskoletnimi dosežki, ob tem naj bi se ŽIVLJENJSKA RAVEN nasploh izboljšala za 3 do 3,5%, pri čemer je posebno pomembno to, da letošnje POVEČANJE CEN nikakor ne bi smelo preseči načrtane meje 5%. Poseben poudarek je bilo

tudi nujno URAVNOVEŠENJE PRIMANJKLJAJA zunanje-trgovinske dejavnosti, ki se bo morala letos odločno bolj usmeriti v izvoz, ob tem pa uvoz občutno zavreti.

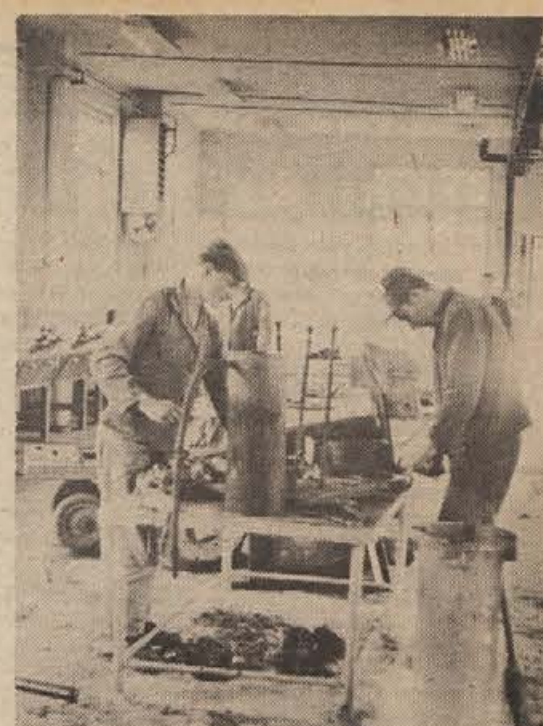
O vseh teh vprašanjih so v minulih dneh — kot rečeno — izčrpno razpravljali mnogi pristojni, oziroma odločujoči organi; predsedstvo SFRJ, ki je tem vprašanjem posvetilo posebno sejo (minuli torek), je ugo-

skaj razvoja v prihodnje, in pa v ureditev stanja v tistih gospodarskih področjih, oziroma združbah, kjer je to stanje sedaj že dokaj kritično.

V poslanski razpravi po zveznih odborih, kjer so predlagano resolucijo o temeljnih družbeno-ekonomskih politikah za letošnje leto že tudi podrobno obravnavali, so takšno usmeritev, kot je začetna, sicer podprli, vendar z določenimi pomisleki: posebej je veljal dvom poslancev tistemu okviru povišanja cen v letošnjem letu (za 5%), kot so ga odločno zahtevali načrtovalci. Ob tem je članica ZIS Mirjana Krstinić izjavila, da se bo ZIS za ZASTAVLJENE STABILIZACIJSKE CILJE zavzel z vsemi močmi v okviru svojih pooblastil — pa če treba, tudi z administrativnimi posegi. To je, z drugimi besedami, potrdil ta ponedeljek tudi zvezni sekretar za zunanjo trgovino Muhamed Hadžić, ki je v Ljubljani — med razgovorom o trgovinskih vprašanjih na gospodarski zbornici — dejal, da bo določena zamrzitev cen v tej ali drugačni obliki pri nas veljala vsaj še vse leto, če ne tudi dlje. Gotovo je, da zamrzitev cen (ki je sedaj popolna in bo veljala, če ne bo uradno spet podaljšana, tja do aprila) povzroča posebno trgovini velike težave, vendar ureditve notranjega trga si brez takšnih administrativnih posegov vsaj v začetku ne moremo predstavljati v kakšni bolj mili obliki — ki bi bila že zaradi tega tudi kaj malo učinkovita.

Samo še na kratko omenimo, da je republiška skupščina te dni (minulo sredo) sprejela temeljni dokument za nadaljnji razvoj našega STANOVANJSKEGA GOSPODARSTVA — se pravi ustrezno resolucijo, hkrati pa še tudi dva prva republiška zakona, ki podrobno urejata določena vprašanja v zvezi s financiranjem gradnje stanovanj. Nadaljnji zakoni za to tolikanj pomembno področje so že v pripravi, kajti republika ima posebej — v skladu z izvajanjem novih ustavnih določil — vse pristojnosti tudi za urejanje stanovanjske zakonodaje.

Trdno
za
stabilizacijo

21. januarja je dobila Sevnica prvo 2300-litrsko avtocestno. Sevniki gasilci bodo z njo priskočili na pomoč, kjerkoli bo gorelo v občini. Manjka še dodatna oprema, upajo pa, da bodo vse potrebno dopolnili v okviru predvidenega samoupravnega sporazuma. Moštvo so že pričeli usposabljanje. (Foto: A. Železnik)

„TESTIRANJE“ – Ves prejšnji teden sta mehanika Janez Kepec in Milan Rode testirala jeklene konjičke članov AMD Kočevje, pregledovala sta motorje in uravnavala luči. Lastniki avtomobilov so bili z opravljenim delom zelo zadovoljni in si želijo, da bi testirni avtomobil AMZS še večkrat prišel v Kočevje. (Foto: F. Brus – Kočevje)

Tovarna za predelavo krompirja na Mirni je odkupila prve tone tega pridelka. Na mirenskem in trebanjskem območju pridelajo kmetovalci po okrog 5 ton krompirja, nekateri pa tudi 15 in več ton. Organizacijo odkupa je prevzela Kmetijska zadruga Trebnje. (Foto: M. Vesel)

V črnomaljski tovarni COSMOS-BELT so gradbeni dela za I. fazo rekonstrukcije v polnem razmahu. Preuredili bodo staro livarno, obenem pa začeli gradnjo za nov livarski obrat. Istočasno nabavljajo in sestavljajo nove stroje. Na fotografiji: remontna delavnica, ki je bila prav tako pred kratkim obnovljena. (Foto: R. Bačer)

Dr.

Po uradnih podatkih je v Jugoslaviji več kot 15.000 zdravnikov in zobozdravnikov, ki niso hoteli vzeti diplome, ker niso dobili naslova doktor.

Naj bo tako ali drugače, mnogi delajo zaradi naslova vihar v kozarcu vode. Na Dolenjskem, kjer še vedno močno primanjkuje zdravnikov in tudi strokovnjakov z drugimi izobrazbami za delo v zdravstvu, se ta čas, ko besedujejo nekateri o upravičenosti in neupravičenosti zdravniškega naslova, borijo z drugimi težavami.

Predvsem s to: kako dobiti iz središč kar največ prepotrebnih zdravnikov za delo na terenu! Pri tem res ni važno, ali so to dr. ali samo zdravniki – važno je, da so končali študij in obvladajo svoj poklic.

Sejmišča

BREŽICE: Na sobotnem sejmu v Brežicah je bilo naprodaj 476 prašičev, mlajših od 3 mesecev, in 21 starejših. Vsega so prodali 357 prašičev. Za starejše so kupci odšteli po 9 din za kilogram žive teže, za mlajše pa po 15 din za kilogram.

NOVO MESTO: Ponedeljkov sejem je bil srednje živahen, prodajalci pa s cenami niso popustili, čeprav so morali odpeljati domov kar tretjino prašičev. Naprodaj jih je bilo 565, prodali pa so 301 prašiča. Za mlajše so zahtevali 230 do 290 din, za starejše pa 300 do 480 din.

Kmetijski nasveti

Napake, ki kazijo vino

Zadnjič smo pisali o boleznih, danes pa o napakah, to je o tistih vinskih nadlogah, ki jih ne povzročajo glivice ali bakterije, marveč imajo drugačen izvor. Sem štejejo počenjenje in porjavenje vina, duh po gnilih jajcih, žveplovi dvokis in plesni.

Najpogostejše je porjavenje vina. Zlasti velja to za mlada vina, bela in rdeča. S porjavanjem se v vinu dogaja nekaj podobnega kot pri porjavanju površine prerezanega jabotka. Kemično je obrazloženo, da barvila vina in črsovine pod vplivom snovi oksidaze spreminjajo barvo. Porjavenje lahko preprečimo z žveplanjem. Grozdje je treba hitro predelati, da ne dovolimo dostopa večje količine zraka. Če utegnemo vino porjaveti, lahko ugotovimo tako, če ga za nekaj časa pustimo v kozarcu. Dobro zdravilo proti porjavanju je tudi kalijev metabisulfid.

Tudi počenjenje vina nastane pod vplivom zraka, ko se železo in tanin spremenita v črno spojino. To se dogodi posebno rado, če pride vino v stik z železnim, zarjavelim predmetom in če nima dovolj kisline, ki sicer preprečuje počenjenje. Počrnelo vino očistimo z želatino, ki iz vina izloči črno barvo, potem pa ga pretočimo v zažveplan sod.

Pri mladih vinih, pri katerih žveplanje ni pravilno uporabljeno, lahko zasledimo duh po žveplovi vodi (gnilih jajcih) ali po žveplovi dvokisi. Prvo preprečimo, če grozdje ne žveplamo, ko še zori v vinogradu, ali če pri žveplanju sodov ne pretiravamo. Če vino že smrdi, ga očistimo z močnim zračenjem in pretakanjem.

Duh po žveplu nastane, če zažveplamo v ne povsem polnem sodu zrak nad vinom. Zaradi tega tak ukrep odsvetujemo. To velja tudi za sode, ki so „na pipi“. Bolje je uporabljati posebno napravo, ki dovaja ogljikovo kislino. Nasploh je priporočljivo, da vina, ko pride v sod, ne točimo takoj: vsaj dva tedna naj počiva! Vedeti velja tudi, da zažveplano vino ne sme takoj v prodajo. Potreben je določen čas, da postane žveplo – neškodljivo.

Inž. M. L.

Huda tekma za naše živinorejce

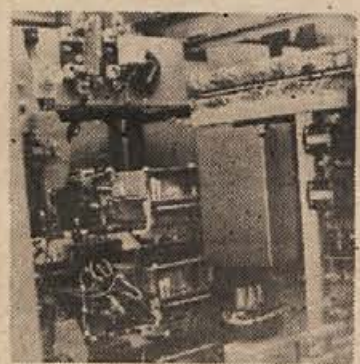

Obeta se huda konkurenca

1969. Tudi to napoveduje, da se bo morala Jugoslavija spoprijeti z močno konkurenco in kolikor mogoče zmanjševati proizvodne stroške, če bo hotela imeti kaj zasluga.

Uspeh pa ni odvisen samo od rejcev, marveč tudi od smotne gospodarske politike in spodbujanja izvoza. Nečastno je, da Jugoslavija, v kateri še približno 36 odstotkov ljudi dela v kmetijstvu, mnoge pridelke uvaža, namesto da bi jih izvažala.

M. L.

Zapletene žice – zapleteno življenje

Novosti

Novomeško poštno podjetje je imelo pred dnevi sestanek s predstavniki dolenjskih občinskih skupščin in bank s tega območja. Govorili so o načrtih za letošnji napredek. Direktor novomeškega podjetja Jakob Berič zagotavlja izboljšanje telefonije proti Ljubljani, Zagrebu in Celju, napoveduje končno ATC v Metliki, vezalno centralo v Trebnju in dokončanje del v Črnomlju, Brežicah in Novem mestu. Za letošnje načrte potrebujejo 7 milijonov dinarjev.

Direktor združenega podjetja Jože Gerbec je neuradno napovedal zvišanje cen – po odmrznitvi. Prav gotovo je novomeško PTT podjetje v zadnjih letih naredilo ogromen napredek – tega ne gre odrekati in kaj takega ne more reči niti najbolj zagrizen poštni sovražnik.

Sodelovanje pošte z gospodarstvom in družbeno-političnimi organizacijami na Dolenjskem je bilo doslej prav dobro: prav zaradi tega tudi tak napredek in toliko novosti.

To je ena stran medalje, drugo piše vsakdanje življenje. Napredek industrije, v manjši meri tudi turizma, je zadnje leta silovit. Poštni napredek mu le težko sledi. Za človeka pa je pošta takrat, kadar drobne stvari niso v redu, vedno kriva: naj bodo to preobremenjene telefonske linije, neredna dostava pism, zapozneli telegrami ali kaj drugega. Čeprav dostikrat pošta ni nič kriva, pa je prav tako še tudi dosti malenkosti, ki bi jih bilo mogoče odpraviti.

Kajpak ne smemo delati tako, da zaradi dreves ne bi videli gozda, prav tako pa ne, da bi gledali na gozd in ne videli dreves! Primer z novomeških Mestnih njiv, kjer so začeli napeljevati telefonske „dvojčke“ PTT podjetju v stikih z občani gotovo ni v korist.

Krčenje

Na metliški osemletki pripravljajo načrt za organizacijo nove šolske mreže v občini. Čemu? Ker so ugotovili, da število otrok na podružničnih šolah zelo upada in da se ta proces nadaljuje. Tako bo na Rado-

vici leta 1973 samo 11 otrok v vseh prvih štirih razredih. Na Božakovem bo čez pet let samo 12 otrok na šoli, čez 7 let pa jih bo samo še 8 v štirih razredih.

Vse kaže, da bo treba pouk na takih šolah ukiniti, učence pa preš-

VSE MANJ OTROK

lati na osrednjo osemletko v Metliki. Drug razlog, ki govori temu v prid, pa je še pomanjkanje prosvetnih delavcev.

Seveda pa prešolanje otrok zahteva obširne in temeljite priprave. S prostorom na matični šoli ne bo težav, ker so že ob gradnji mislili za več let vnaprej, pač pa bo treba poskrbeti za boljši prevoz otrok z lastnimi vozili in za ureditev cest, po katerih bodo otroke prevažali. Na metliški šoli bo potrebna reorganizacija pouka.

Podoben načrt o prešolanju otrok bo narejen do pomladi 1972, potem bo dan v javno razpravo. Veliko truda bo treba, da bodo starši tak ukrep razumeli in ga podprli v dobro svojih otrok. Tehtati bo treba: ali je bolje, da otrok obiskuje kombiniran pouk v vaški šoli in bori se doma, ali pa ga pošlji s šolskim avtobusom v Metliko, kjer mu bodo nudili veliko več in ga veliko bolje pripravljali na življenje.

R. B.

Franc Skinder

»Zahtevamo«

„Doslednost pri sebi in drugih!“ je geslo komunistov v brežiški občini. Na sestanku sekretarjev organizacij in aktivov ZK so te dni sklenili zaščititi disciplinsko odgovornost članov, zato bodo prejimali le šle-

pe z natančno določenimi nosilci posameznih nalog in roki za uresničenje. Pri obravnavi splošnih slovenskih in jugoslovanskih težav so se spotaknili ob pojave, ki razburjajo delovne ljudi. Obsodili so velikodušne ponudbe nekaterih jugoslovanskih bank za to, da bi se pri nas odigral veliki šahovski dvoboj med Spasskim in Fischerjem. S takimi pojavi bi morali ostro obračunati in brežiški komunisti pričakujejo, da bo organizacija ZK v Ljubljanski banki poklicala na odgovor tiste svoje člane, ki so bili soudeleženi pri ponudbi za dvoboj na Bledu. Postopek naj sproži CK ZKS, slovenski člani predsedstva ZK pa naj zahtevajo, da bodo partijske organizacije ukrepale tudi proti odgovornim komunistom v Beogradu in Sarajevu, pa tudi proti tistim članom ZK, ki so sodelovali pri organizaciji biko-

Spominki

Spominki

Ribniška prodajalna spominkov je prodala lani za četrtno več spominkov kot leta 1970. Čeprav vsako leto povečajo promet za približno četrtno, mnogih kupcev na veliko (grosistov) ne morejo zadovoljiti. Povpraševanje namreč narašča še hitreje kot ponudba oziroma izdelovanje.

Lani so dobili vse naročeno blago le tisti kupci na veliko, ki so dovolj zgodaj, se pravi še pred začetkom sezone, poslali naročila. Tisti, ki so naročili kasneje ali ponovno naročili še več, so dobili le del naročnega ali celo nič.

Dobro so šli v prodajo vsi spominki. Ob koncu leta je bila prodajalna v Ribnici, ki sprejema naročila, razpošilja blago kupcem in prodaja tudi na drobno, skoraj popolnoma prazna. Šele sedaj se je začela spet polniti.

Franjo Matoh, vodja prodajalne, je povedal, da spominkov ne izdelajo dovolj, ker je premalo strugarjev. Prodajajo jih predvsem slovenskim turističnim in gostinskim podjetjem ter glavnim letoviškim krajem ob morju in v notranjosti države. Tujcem ne morejo ustreči, ker zahtevajo tako velike serije, da jim pri sedanjih organizacijah izdelave ne morejo ugoditi.

J. P.

MLADINA NA TUJEM

Industrija se prepočasno razrašča, da bi lahko sproti zaposlila mlade ljudi, ki iščejo delo. Tudi druge dejavnosti zaostajajo in za sedaj je v zadregi za kvalificirane delavce edino gostinska stroka. Iz brežiške občine je zaposlenih v Nemčiji in drugih evropskih državah 416 mladih ljudi do 27. leta. Iz Artič jih je 10, iz Sromelj 10, iz Brežice 50, iz Bizeljskega 47, iz Velike Doline 65, iz Cerkeja 56, s Cateža 67, iz Dobove 20, iz Globokega 20, iz Kapel 26, in iz Pišec 42.

credno je zapisati...

Republiška vlada je pred dnevi sklenila, da bo letošnja neobdavčena osnova skupnega dohodka občanov 25.000 dinarjev, za vzdrževanje družinskega člana pa je neobdavčeni znesek po 8.000 dinarjev. V primerjavi s prejšnjimi leti torej ni bistvene spremembe: lani je bila osnova enaka, le za družinskega člana je veljala olajšava 5.000 dinarjev. Da bo podobnost popolna, tudi letos se ni prijavnih pol, tako da je vprašanje, če se bo mogoče izogniti podaljšanju roka za prijavo, ki so ga najprej postavili na zadnji januar.

V republiškem izvršnem svetu so rekli, da bo letos

Davki

zadnje leto starega davčnega sistema in da bo že letos narejen nov, ki bo temeljil na načelu, da ekonomsko sposobnejši več prispevajo za uresničitev splošnih družbenih potreb. Novi sistem naj bi davčni službi omogočil učinkovitejše napade zoper utajevalce davkov in druge žgoče in večkrat obsojane pojave v naši družbi.

Prav gotovo se velika večina občanov strinja s takim sistemom, ki bo pobral več sredstev za dohodkov, ki niso rezultat dela. Hkrati bo tak davčni višek tudi zagotavljal več denarja za številne proračunske izdatke.

Odlok o višini pristojbin za cestna motorna vozila, ki je določil za 100 odstotkov večje pristojbine v tem letu, je prav gotovo eden izmed ukrepov v novi smeri. Bržkone bo zagotovil manj snobovstva, malomeščanstva in norega kupovanja najdražjih avtomobilov. Primer iz Zenice, kjer ima železnara več mercedesov kot švedska vlada, bržkone ni osamljen v našem hlastanju za bahaštvom.

Sicer pa: bil je res že skrajni čas za učinkovitejše ukrepanje proti neupravičenemu bogatenju, ki je pri ljudeh vzbujal veliko jeze, ki pa ga – naj zapišemo po pravici – nismo hoteli temeljito preganjati.

Priznati, da je zakon »papirnat«, bi bila napaka

Pred 13 leti smo v vsej Jugoslaviji izvedli reformo takratne osnovne šole in uvedli obvezno enotno 8-letno šolo. Kot enega od odločujočih pogojev za kvaliteto uresničitev vzgojno-izobraževalnih ciljev in smotrov v novih osnovnih šolah smo postavili ustrezno strokovno in pedagoško izobrazbo učiteljskega kadra. Ob reformi smo imeli za predmetno stopnjo komaj 25 % ustrezno strokovno usposobljenih učiteljev. Ostalo delo so opravili učitelji s srednješolsko izobrazbo, usposobljeni za delo v nižjih razredih.

Mnogi od njih so se takoj vpisali kot izredni študenti na pedagoške akademije in študij tudi končali. Mnogi pa so se sicer vpisali, dokvalifikacija pa poteka razmeroma počasi, pri čemer moramo priznati, da

tudi zato, ker ni bilo dovolj moralne in materialne podpore, a tudi konkretnih določil.

Da bi proces strokovne dokvalifikacije pospešili in tudi sicer zagotovili ustrezno usposobljen učiteljski kader, so bila glede izobrazbe učiteljev sprejeta posebna zakonska določila. Tako določa zakon o osnovni šoli, ki je bil sprejet decembra 1967, da si morajo učitelji, ki učijo na predmetni stopnji in nimajo ustrezne višje izobrazbe, najpozneje v petih letih, to je do konca leta 1972, pridobiti predpisano višjo izobrazbo.

V skladu s to zahtevo se je na obe pedagoški akademiji vpisalo 4000 učiteljev, od katerih je okrog 1500 bolj ali manj redno opravljalo izpite.

Večina njih bo diplomirala v zahtevnem roku.

V vseh preteklih letih je bilo zelo resno poudarjeno, da dokvalifikacija ni samo stvar prizadetih učiteljev, marveč vse naše družbene skupnosti. Predlagana je bila vrsta ukrepov, ki naj bi izrednim študentom nudili moralno in materialno podporo in jim s tem omogočili, da si pridobijo potrebno izobrazbo. Mnoge temeljne izobraževalne skupnosti dajejo plačane šolske dopuste in druge olajšave pri študiju. Hkrati pa je treba tudi priznati, da se intenzivnejša pomoč učiteljem nudi šele v zadnjih letih in tudi to, da je le-ti niso vselej izkoristili.

Določba zakona bo stopila v veljavo šele čez slabo leto, kar pomeni, da je učiteljem, ki nimajo

ustrezne izobrazbe, zagotovljeno delovno mesto do zaključka šolskega leta 1972–73. Tako imajo vsi tisti učitelji, ki so se vsaj v zadnjih letih lotili študija možnost, da se pravočasno diplomirajo. Tistim učiteljem pa ki ne bodo pravočasno diplomirali, nikakor ne bo ogrožena eksistenca, ker je pač treba upoštevati njihov uspeh pri študiju. Učitelje, ki bodo tik pred zaključkom študija in jim bo manjkalo samo nekaj izpitov, kaže obravnavati drugače kot tiste, ki sploh niso študirali. Prav tako bo svet pedagoške akademije verjetno pristal na možnost zaključka študija na enopredmetni skupini. Med učitelji na predmetni stopnji osnovne šole, ki nimajo predpisane izobrazbe, so predvsem taki, ki so končali učiteljske in so usposobljeni za delo v nižjih razredih in v oddelkih podaljšanega bivanja. Podatki kažejo, da nam bo v prihodnjih letih zelo primanjlovalo učiteljev razrednega pouka. Zato eksistenca teh učiteljev ne bo ogrožena.

Dokvalifikacija učiteljev na predmetni stopnji bo potekala tudi po roku, ki ga predpisuje zakon; in če se na razpisana mesta ne bodo javili ustrezno usposobljeni učitelji, bodo šole sprejemale v delovno razmerje, seveda samo za določen čas, tudi take, ki nimajo ustrezne izobrazbe, a si prizadevajo, da bi kmalu končali študij na predmetni stopnji pedagoške akademije.

Ob koncu je prav opozoriti tudi na 2. odstavek 102. člena temeljnega zakona o delovnih razmerjih, ki določa, da ne more prenehati delavcu delo v delovni organizaciji, ne da bi na to privolil, če njegova delovna sposobnost ne ustreza zahtevam delovnega mesta, kadar ima najmanj 30 oziroma delavka 25 za pokojnino vstetih let, razen če odkloni razporeditev na drugo delovno mesto pri isti ali drugi delovni organizaciji, ki ustreza njegovim strokovnim in delovnim sposobnostim.

Kljub temu da po preteku 5-letnega roka kadrovska zasedba v osnovnih šolah še ne bo takšna, kakršno bi si želeli — primanjlovalo nam bo predmetnih učiteljev za matematiko, slovenski in tuj jezik — izvršni svet skupščine SR Slovenije meni, da je treba na določbah zakona vztrajati, kajti samo široko razgledan in strokovno primerno izobražen učitelj bo lahko opravljal naloge, ki jih postavlja osnovna šola. Te zahteve pa se bodo z novim učnim načrtom za osnovno šolo samo še povečale.

Iz pisarne
prosvetno-kulturnega zbora
Skupščine SR Slovenije

Dopisnikove težave

Zadnjič sem se sprehajal okoli hiše, si ogledoval drevje in se nato vrnil v kuhinjo. Ko zaprem vrata, se uprejo vame oči mame in sosed, ki jima je na ustih zamrli pogovor. Najbrž sta me opravljali. Da bi prekinila mučno tišino, se prva oglasi mati: „Kajne, da ti pišeš in objaviš v časopisu največkrat o napakah, ki jih ljudje delajo?“ „Pišem in... ali je kaj narobe?“

Šele tedaj se oglasi sosed: „Veš, tudi jaz bi rada, da bi napisal o našem podjetju nekaj besed, kako so slaba stranišča, ker jih nihče ne popravi. Pa še kopalnica za delavke je zaprta, da morajo iti umazane domov, in še tiste zapiši, ki kradejo tovarniški bencin za avtomobile...“

„Že, že,“ se oglašim, „toda to ni tako velik problem, da ga ne bi mogli sami rešiti. Treba je nekaj več, kar je pomembno tudi za druge ljudi. Teh stvari, ki ste jih našli, morebiti še objaviti ne bi hoteli.“

„Kaj, da ni pomembno? Skoraj za petdeset delavk. Kaj misliš, da bomo morale nujno potrebo jutraj in zvečer doma opraviti? V gostilno pa tudi ne smemo med malico, čeprav si to višji in oni iz pisarn privoščijo. Raje grem počepnit za vogal, kot

da si spustim za čevlje. Če njih ni sram, mene tudi ni.“ „Ne bodite tako hudi. Treba je najti pravo snov, ki je zelo važna, nujna in splošna,“ se izgovarjam.

„Kaj to ni pomembno, da nas s cestno razsvetljavo vlečejo že pet let? Ponoči, ko se vračam iz službe, še tistih velikih jam ne vidim, da komaj pridem do svoje hiše. To napiši! Prav gotovo bo pomagalo.“

„Kako naj zapišem?“ se sprenevedam.

„Če nočeš tega, daj pa o našem mesarju, ki daje tebi in svojim poznanim najlepše meso, drugim nameče pa loja in kosti.“

„Soseda, dajte no mir! Saj ga včasih tudi vam prinesem.“

„Ti že, kaj pa drugi? Zakaj še jaz ne dobim takega? In kaj se vse otrokom nameče, da niti za pse ni. Oh, kam smo prišli!“

„Dajte no, to je osebno obrekovanje,“ se hočem izmuzniti, a na vse to pristavi še mama svojo besedo: „Fant, to moraš zapisati! Moraš!“

„Bom, mama. Napisal bom in poslal, da boš zadovoljna. Z objavo pa ne vem, če bo kaj, ker ne bom napisal imen, da bi me potem še za besedo lovili.“

ZABARJEV LENART

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

Pretekli teden so v novomeški porodnišnici rodile: Marija Štrumbelj iz Malega Lipovca — Andrejko, Majda Kozmelj iz Regerčeve vasi — Aleša, Marija Perko iz Drenovca — Aleša, Marija Vrdjan iz Bednja — Roberta, Marija Kozole iz Senovega — Katarino, Dunja Ostojčič iz Bršlina — Silvano, Justina Setina iz Gotne vasi — Roka, Marija Klevišar iz Rodin — Antona, Martina Torbica iz Sentjerne — Marijo, Jožica Putiš iz Malega Slatnika — Toma, Terezija Frankovič iz Vrhnike — Jožeta, Emilija Pirnar iz Sentjurja — Branka, Antonija

Markovič s Podturna — Matjaža, Alojzija Pevec iz Trebrjega — Janjo, Marija Knafelc iz Regerčeve vasi — deklico, Marija Kofalt s Krvavčevega vrha — deklico, Mimica Zalec iz Črnomlja — deklico, Tončka Medić iz Dolnjih Sušic — dečka, Alojzija Makše iz Starega trga — deklico, Marija Rabzelj iz Velikih Brusnic — dečka in Jožefa Potkočar iz Vrbilja deklico. — Čestitamo!

UMRI ISO

Pretekli teden so v brežiški bolnišnici umrli: Jože Juratovec, kmet iz Brezja, star 43 let; Zožja Habine, upokojenka iz Brežic, stara 58 let; Rozalija Zupančič, gospodinja iz Trebeže, stara 79 let.

Samovolja novomeškega PTT podjetja

Namesto moderne telefonije bomo imeli v Novem mestu polovičarstvo — Telefonska centrala brez krajevnih zvez je tako kot nič

Dosedanji telefonski naročniki v naselju na Mestnih njivah dobivajo zadnje čase pisma novomeškega PTT podjetja z naslednjo vsebino: „Sporočamo vam, da smo zaradi tehničnih razlogov pri vključevanju novih telefonskih naročnikov v Novo mesto primorani zamenjati vašo dosedanj telefonsko številko... z novo... datum.“

Zamenjava telefonske številke je možna v skladu s 58. členom pravilnika o storitvah v telefonskem prometu. Sprememba bo izvršena zaradi pomanjkanja zvez v krajevnem telefonskem omrežju.

Vljudo prosimo, da z razumevanjem sprejmete naše obvestilo. Lepo vas pozdravljamo!“

Sledi podpis direktorja Beriča.

Naročniki, ki so dobili taka pisma, verjetno niti niso negodovali, čeprav je spreminjanje telefonskih številk velika nevednost, ker so pač mislili, da je to potrebno, saj se zadnje čase veliko sliši o razširjeni novomeške telefonske centralne. Ko pa je začela veljati nova številka, so kaj kmalu uvideli, da se ne da več tako telefonirati kot prej. Bili so prevarani in so odsej prikrajšani. Zakaj?

Zaradi pomanjkanja telefonskih linij od pošte do Mestnih njiv so začeli priključevati na eno linijo dva naročnika. Temu se v telefoniji pravi dvojček. Vsek naročnik ima sicer svojo številko, ne moreta pa oba hkrati telefonirati. Če dvigne slušalko eden, izloči drugega. Tudi medsebojno si ne moreta telefonirati.

Komur so prilepili dvojčka, bo dobil novo številko (to je iz tehničnih razlogov, ker so tovrstni priključki možni v centrali le pri določenih številkah), hkrati pa je postal „telefonski invalid“ ali polovičar za isto ceno. Za dvojčka je potrebno plačati enako naročnino.

Ker kaže, da čaka enaka usoda vse dosedanje telefonske naročnike na Mestnih njivah, v vseh blokih so namreč vzdolž omarice, v katere bodo montirali releje dvojčkov — bi rad še nekaj pridal:

Od pošte do naselja Mestne njive so pred leti položili telefonski kabel. Čeprav je bilo tisti čas jasno, da bodo v naselju z 12 bloki s skupno okrog 250 stanovanj potrebo po telefonskih priključkih velike, takratni nespodobni načrtovalci niso pripeljali v naselje več kot 70 linij. Do letos so stanovalce naselja, ki so želeli telefonski priključek, odklanjali zaradi premajhne zmogljivosti centralne, sedaj, ko je centrala razširjena, pa ni linij v krajevnem telefonskem omrežju. Kaže, da so se odločili za polovičarstvo. Ne da bi prej pojasmili ali naročnike obvestili, so začeli priključevati na eno linijo dva naročnika.

Ne zanima me, kaj pravi 58. člen pravilnika o storitvah v telefonskem prometu, je pa prav gotovo slab, če

lahko nekdo samovoljno prikrajšuje telefonske naročnike, ne da bi se prej z njimi pogovoril in dobil pristanelek prizadetega posameznika.

Znano mi je, da se dvojčni priključki uporabljajo v telefoniji. Uporabijo se takrat, kadar gre za oddaljenega naročnika in bi napeljava linije bila izredno velik izdelek. V mestih je to popoln nesmisel, saj kabel ni tak izdelek. Dražja so zemeljska dela in gradnja kolektorjev. Oddaljenost Mestnih njiv od pošte ni velika. Zato je edina pravilna rešitev telefonski kabel. Če nima pošta urejenih kolektorjev, je še zmeraj boljša rešitev zračni kabel. Važno je, da ne bo polovičarstva.

MIRKO VESEL,
inž. telekomunikacij
Novo mesto

Pojasnilo PTT podjetja

V zvezi s trditvijo v vašem časopisu, da so telefonski dvojčki priključeni na eno telefonsko številko, sporočamo, da imamo od 20. januarja 1972 neprijetne, pa tudi nekulturne reakcije posameznih občanov zaradi vaše trditve, da priključujemo dva telefona na eno telefonsko številko. Zaradi posajila občanom, vam dajemo naslednji strokovni opis telefonskega dvojčka.

„Telefonski dvojček je relejska naprava, montirana na naročniški strani telefonske linije (npr. v stanovanjskem bloku) z namenom, da se na eno telefonsko linijo lahko priključita dva telefonska aparata dveh telefonskih naročnikov. Telefonski dvojček se uporablja zaradi pomanjkanja prostih telefonskih linij od javne avtomatske telefonske centralne do telefonskih naročnikov. Oba telefonska apa-

rata, ki sta priključena na telefonski dvojček, imata vsak svojo telefonsko številko, v avtomatski telefonski centrali pa vsak svoj števec tarifnih impulzov. Medsebojno motenje ali prisluškovanje med telefonskimi aparati na telefonskem dvojčku ni mogoče. Telefonski naročnik, ki ima svoj telefonski aparat, priključen na telefonski dvojček, lahko dobi telefonsko zvezo z vsemi ostalimi telefonskimi naročniki in tudi vsi drugi naročniki lahko vzpostavijo telefonsko zvezo s katerikoli telefonskim aparatom, ki je priključen na telefonski dvojček. Edina ovira je, da telefonska naročnika, ki imata svoj telefonski aparat priključen na skupni telefonski dvojček, ne moreta imeti istočasno vzpostavljene telefonske zveze.“

PTT podjetje
Novo mesto

Črnomljski beat ansambel smo vam v našem listu že predstavili. Toda od takrat je minilo že precej časa, zato menim, da si spet zaslužijo malo prostora v Dolenjskem listu. Ansambel je prvotno sestavljalo pet članov, zaradi osebnih razlogov pa je ansambel zapustil bobnar Srečko Kos. Solokitarist je v ansamblu Milan Krajnc, bas kitara igra Joško Vrščaj, orgle Dujec Belizar, po bobnih pa razbija Andrej Plevnik, ki je tudi odlični solo pevec.

Z izpopolnjenim repertoarjem je ansambel uspelo zadovoljiti želje širokega kroga poslušalcev. Pred kratkim so si člani ansambla kupili novo opremo in zatrdili so mi, da je zares dobra.

Na plesih v Semiču, Metliki in v Črnomlju so to tudi dokazali. Ob praznovanju novega leta so zabavali goste v hotelu Lahinja v Črnomlju, igrali pa so tudi na brucovanju psihologov v Ljubljani.

L. P.

Ansambel URBANI iz Ribnice (Foto: D. Mohar)

»URBANI« in njihove težave

Ali lahko o tem, kako se bodo zabavali Ribničani, odloča kolektiv ene gostilne?

Pred nedavnim je pet mladih fantov ustanovilo v Ribnici svoj vokalno-instrumentalni ansambel. Zelo spodbuden je podatek, da so v kratkem času naštudirali program, s katerim so zabavali na novoletno noč goste v gostilni RIBNICAN. Nadelo so si pristno domače ime Ansambel URBANI. Fantje imajo veselje z glasbo, nekateri med njimi so celo končali glasbeno šolo, kar potrjuje, da je ansambel dokaj kvaliteten.

Sestavljajo ga: Uroš Bregar, ki je vodja ansambla, igra pa trobento in tamburin; Emil Pakiz — orgle, klavir, harmoniko in bobne; Milan Tekavec-Gogi bobne, pozavno in ustno harmoniko; Franci Pirker-Pop ki

taro, pa tudi poje, ter Marjan Mrnjec, ki je vokalni solist ansambla. Da bi zadovoljili domačo publiko, igrajo predvsem komercialno glasbo, čeprav jim je pop veliko bolj pri srcu.

Zal pa jim prvi javni nastop ni bil ravno z rožicami postlan. Vodstvo gostilne Ribčan je z njimi sklenilo pogodbo, na katero pa je kasneje imelo veliko prigovorov. Očitno so jim neprimeren repertoar in jih zato tudi niso angažirali naslednja dva praznična dneva. Za izgovor so navedli, da taka glasba privlači le mlade, ki pa jim ne prinese veliko denarja, starejše pa taka glasba ne zanima. V pogodbi seveda niso posta-

vili nikakršnih posebnih zahtev, da bi igrali narodnozabavno glasbo. Vendar pa so fantje ta večer vsakomur, kdor si je je želel, izpolnili željo. Za naslednji dan so bili tudi pripravljeni spustiti ceno, ki že itak ni bila visoka, vendar vse zaman. Zanimivo je, da je bila gostilna v teh prazničnih dneh na pol prazna in so jo zato zaprli že v zgodnjih večernih urah. Gostinskemu osebju je bilo tako verjetno bolj všeč.

Seveda naslednji dni fantje niso ostali praznih rok. Igrali so v gostilni PRI CENETU, kjer so zabavali nabito poln lokal gostov, mnogi so morali celo ostati zunaj.

Ali nam to ne pove nekaj drugega? Da se ljudje želijo zabavati in da jim pri tem ni pomembno, kakšna je glasba, ampak le, kako jih razvedri.

M. S., RIBNICA

Ogorčeni Šentruperčani

Nad člankom, ki je bil objavljen v Dolenjskem listu 13. januarja pod naslovom „Požigalec si je sodil sam“, vsi, ki smo Janeza Kraševca poznali, zelo ogorčeni. Bolet nas je predvsem stavek, ki ste ga napisali, ne da bi čakali na rezultate preiskave, ta je: „Požigalec si je sodil sam“. Brez vprašanja na koncu stavka, brez bolečine v srcu.

Stavek je neupravičen. Janeza Kraševca smo imeli, razen nekaterih posameznikov, vsi radi. Bil je priljubljen, človek z zlatimi rokami, človek, ki je bil vsako uro pripravljen pomagati svojim bližnjim, naj si bo fizično ali finančno, če je to le bilo v njegovi moči. Bil je dober in pošten, priden delavec.

Prišla bo pomlad, vinske gorice bodo oživele, Janeza pa ne bo več. Koliko vinogradov je videl rasti, koliko jih je vzgojil!

Mogoče je res, da ga ne bo pogrešala njegova družina. Tega ne vemo. Pogrešali ga bomo mi vsi, kajti za njim je nastala velika praznina. Človeka, kakršni so bili Janez, težko najdemo v naši dolini. Vse je dal za našo družbo. Mogoče je bil zato nesrečen? Mogoče v družbi zato ni

našel tistega, kar bi moral najti. Toplega doma ni imel nikdar. Naj rečejo njegova žena in njeni sorodniki, kar hočejo! Janez bo v naših srcih ostal tak, kakršni so bili v resnici bil — nenadomestljiv.

Vse nas Šentruperčane in tudi vse druge, ki smo Janeza dobro poznali, je njegova zadnja odločitev močno pretresla. Zato smo si rekli: „Ako bi žena te ljubila, tebe, Janez, ne bi črna zemlja krila.“

Novinarju tovarišu Splichalu pa vsi zamerimo, zakaj je upošteval mnenje samo najbližjega sosedu, zakaj ni vprašal še drugih občanov, ki smo drugačnega mnenja.

ŠENTRUPERČANI

IMV je dolžan pojasnilo!

Novomeški IMV je eno tistih podjetij, o katerem se veliko piše v naših časopisih. To je pravilno, saj podjetje to s svojimi delovnimi uspehi zasluži.

Namen mojega članka pa ni, da bi pisali o uspehih podjetja, temveč nekaj drugega, kar zanima predvsem delavce, ki so bili pred kratkim zaposleni v tej tovarni. Naj odgovorni ljudje pri IMV odgovorijo na naslednje vprašanje: „Zakaj ni izplačan regres, oziroma denar za dopust delavcem, ki so odšli iz podjetja pred novim letom?“ Naj pripomnimo še to, da je bil dopust skupinski, ker ga je imelo podjetje kolektivno sredi leta. Mislimo, da delavci niso krivi, če takrat ni bilo denarja. Torej delavec, ki je bil zaposlen skoraj leto dni, ni zaslužil gubljenega dela, čeprav je prav tako pomagal pri uspehu podjetja.

Povem še to, da sem potreboval dokument, da nisem dobil regresa. Čeprav tako nisem dobil odgovora na priporočeno pismo, ki sem ga poslal IMV — obrat Mirna. Govori se, da je tako sklenil OD svet podjetja. Če je bilo tako sklenjeno, mi ne vemo, ker nismo mogli nikjer o tem prebrati. Ali je bil sklep pravi ali ne, pa naj presodijo bralci sami.

JOŽE ZAKRAJŠEK
Mirna 141

90 let Lesjakove mame

Rodila je 11 otrok — Štirje še živijo

19. januarja je Lesjakova mama iz Kočevja dočakala 90 let življenja, čeprav ji ni bilo vedno postlano z rožicami.

Rodila se je leta 1882 v Prezidu. Bila je najstarejša hči številne družine Oremovič. Kmalu po poroki so se začele skrb, kako bo prehranila družino. Rodila je 11 otrok, od katerih štirje še živijo.

V Kočevje se je priselila 1909, se pravi pred 66 leti. Njen mož France je bil zaposlen na žagi. Bil je narodnostno zaveden in napredno usmerjen, zato mu med Kočevjarji ni bilo lahko. Bil je soustanovitelj prvega telovadnega društva SOKOL Kočevje in blaginjak tega društva. Tudi vsi otroci so bili vzgojeni v slovenskem duhu in napredno.

Jubilantka je med najstarejšimi občani mesta Kočevje. Zanimivo je, da uživa skromno družinsko pokojnino že od leta 1936, se pravi celih 36 let. Zdaj živi pri hčerki Mimici. Želimo ji, da se ji zdravje zboljša, da bo lahko zopet hodila.

„Manj nesreč“ — Učenci z osnovne šole Katje Rupene — Novo mesto so te dni opravili kolesarski izpit, ker se zavedajo: čim večje bo njihovo znanje, manj bo nesreč. Potrdilo o opravljenem preizkusu znanja je dobilo 287 pionirjev. (Foto: foto krožek OŠ Katje Rupene — N. mesto)

Ali ve davčna uprava tudi to?

Mati-samohranilka vprašuje novomeško davčno upravo in vodstvo zdravstvenega doma, če poznajo »črne zobne ambulante« v svojem občinskem središču — Kako je z davki za te »kovačnice«?

Uredništvu Dol. lista!

Dolgo me že peče eno izmed posebnih „novomeških vprašanj“, pa vedno znova odlašam in se ne spravim do pisanja. Zdej, ko ste pred kratkim spet pisali o davčnih napovedih za minulo leto, pa ne morem več zdržati. Morda mi bo po tem pismu celo laže...

Sem delavka v eni izmed novomeških tovarn in mati samohranilka. Sami veste, da je danes življenje drago in zaradi tega v tovarni, kjer so velike potrebe zaradi proizvodnje in izvoza, dostikrat delam tudinadure. Delam jih v svojem prostem času, se pravi popoldne, zvečer ali ob prostih sobotah. Za vsako naduro, ki jo naredim in sem takrat ločena od otroka, plačam seveda več davka, ki mi ga odbijejo že pri izplačilu osebnega dohodka.

Zdaj pa vas vprašam: po vsem Novem mestu lahko vedno znova tudi vi slišite opombe o zobozdravniških „črnih ordinacijah“, v katerih nobeno popoldne ali zvečer ne manjka obiskovalcev. Seveda je stvar vsakega občana posebej, ali bo zaradi zobobola obiskal javno zobno polikliniko v Novem mestu ali pa odnesel svoj denar v „črno“, se pravi prav gotovo neprijavljeno zobozdravniško ordinacijo. To me niti toliko ne zanima; če je tak „zdravstveni red“ vseh vodstvu novomeškega zdravstvenega doma in zobne poliklinike, bo menda stvar kar v redu (ali pa tudi ne, saj imamo menda te stvari z zakoni urejene, vsaj jaz si kot navadna delavka tako stvari predstavljam). Boli pa me, ko vedno znova slišim, da takale neprijavljena „črna zdravniška praksa“ prinaša lepe in zelo velike dohodke, ne pozna pa nobenih davkov!

Tako torej meni se za vsako opravljeno naduro, ki jo naredim v naši tovarni, zaračuna še večji davek kot za običajne ure v redni proizvodnji, mladi gospodje pa „mlatijo pare“ tako, kot se to njim ljubi! Zalostno je, da zahajajo v take ordinacije tudi nekateri novomeški javni delavci, sem pa prihajajo celo direktorji s sedežem. Dokler bo tako, verjetno v Novem mestu glede tega še dolgo ne bo reda. O teh stvarih se pogovarjamo delavke med seboj in verjemite mi, da se prav resno vprašujemo:

Ali novomeška davčna uprava pozna te „kovačnice denarja“? Ali bodo „črne zobozdravniki“ kljub belim haljam pošteno obdavčeni ali ne? Ali sploh prijavljajo svoje visoke dohodke? Zares se tudi v naši tovarni o vsem tem pogovarjamo in čudim se, da glede teh vprašanj v Novem mestu ni pravega reda. Če pred leti ste pisali o nekem potujočem zobarju, ki mu je gospodinja v neki novomeški hiši kar v svoji kuhinji pripravila skledo s toplo vodo in dva kuhinjska stolčka, na katera je razložila svoje orodje. Od takrat imamo takih „črnih ordinacij“ še nekaj več, pravzaprav pa je ostalo vse pri starem.

Ali to zdravstveni delavci v Novem mestu ne vedo ali le nočejo vedeti?

F. M.

Novo mesto

Zahvala plemenitemu možu

S starimi spomini v srcu sem večkrat prebral članek „V tistem gozdu mi grob leži“ v 44. št. vašega lista z dne 4. 11. 1971. Zelo pa je ganil mojo mater, saj mi je ona prinesla, ko je bila te dni v svojem rojstnem kraju na Dolenjskem.

Tiste dni maja, kakor piše na skromni spominski plošči nad grobom tega dvema partizanoma, sem se s svojim bataljonom v sestavi Cankarjeve brigade tri dni boril za zavzetje domobransko-nemške postojanke Trebnje. Le-ta je po trdovratnih bojih tudi padla. Žal pa je bilo to združeno s precejšnjimi žrtvami ljubljanske brigade. Četa te brigade je nad Kačimi ridami pod vajo Kuzarjev kal branila v zasedi dostop proti Mirni peči. V tej četi je bil komandir Slavko Petrič, pomočnik komisarja pa Danilo Podobnik, moj brat. Petrič je bil doma iz Sodražice, po domače Ošterjev, sin trdne kmečke družine, poznane po narodni zavednosti in simpatijah ter sodelovanju z NOB od samega začetka. Brat Danilo pa je bil v Sodražici uradnik že od 1936 in sta tako bila s Slavkom velika osebna prijatelja ter sta maja 1942 odšla v partizane.

Ceto je sovražnik, ki je poskušal priti na pomoč napadencem v Trebnjem v več kolonah, iz smeri Kuzarjev kal potisnil proti tedanji cesti Kačje ride, po kateri je prodiral motorizirana oklepna kolona, ter jo tako skoraj v celoti uničil, saj je padlo preko 30 borcev in funkcionarjev čete. V verižnem reševanju ranjenih tovarišev in tovarišev sta padla tudi fanta, ki sedaj počivata v tem tistem in dokaj bornem gozdičku, združena v poslednjem počitku, tako kot sta bila skupaj v zadnjem težkem boju. Kdo je tedaj koga reševal iz meteža, je dandanes težko ugotovljati ali pa verjeti kakemu izmed peščice preživelih iz tega kratkega spopada, ki je povzročil pravo morijo. Resnica pa je, da so ju vaščani s Kuzarjevo kal našli objeta v zadnjem boju in ju tako tudi pokopali.

O tem žalostnem dogodku sem zvedel takoj drugi dan. Kako hudo je šele moralo biti mojim sovojnem, ki so živeli tedaj v Kamniku, ko so brali v Kranju izhajajočem švabskem časopisu „Karawankenbote“, da so nemške čete v sodelovanju z domobranci v uspehih očistevalnih akcijah na Dolenjskem likvidirale med mnogo drugimi tudi „rdečega komi-

ZA VSAKO GAR DOLENJSKI LIST

NI NUJNO

da se uredništvo Dolenjskega lista strinja z vsemi sestavki, ki so objavljeni na tej strani. — K prispevkom; ki jih pošiljate za objavo v našem tedniku, pripišite svoj celoten naslov, sicer ne pridejo v poštev za tisk. Na posebne želje pisca lahko ostane njegovo, pravo ime za javnost tajno (podpisali ga bomo s kratkimi ali kakšno drugo), vsekakor pa je pred sodiščem za resničnost, napisanega odgovoren predvsem sam.

UREDNIŠTVO DL

Viničanom samo obljube

Kmetijska zadruga Črnomelj je v zadnjih letih obnovila trgovino v Adlešičih, Zuničih, Dragatušu in Črnomlju. Temeljite obnove bi bila že zdavnaj potrebna tudi zadruga trgovina na Vinici. Predstavniki vseh krajevnih organizacij na to že več let opozarjajo in upravičeno trdijo, da se v vseh povojnih letih v preurejanju trgovskih lokalov ni še nič naredilo.

Trgovske police in prodajne mize so v viniških trgovinah stare nad 30 let, saj jih je dal narediti še bivši in predvojni trgovec Šterk. Tudi na starih, črvinih in neprimernih mizah pa se kuje denar. Naj povem, da samo v zadrugo trgovino na Vinici priteče na mesec čez 120.000 din denarja, kar se v celoti odvaja v Črnomelj.

Sedanjí direktor KZ Črnomelj je že večkrat zanesljivo obljubljal Viničanom obnovo trgovine vsaj v letu 1972. Kot kaže, bodo tudi to pot Viničani ostali pri obljubah. To se je pokazalo na nedavni seji zadrugnega kolektiva, kjer so sklenili, da bodo letos obnavljali trgovino pri železniški postaji v Semicu in mesarjari v Črnomlju, Vinica pa je spet izpadla.

Dasiravno je viniška trgovina ena izmed najbolj zastarelih v pogledu opreme ne samo v črnomeljski občini, temveč na Dolenjskem, in je v Črnomlju ne upoštevajo, pa jo vendarle odkrijejo nepoklicani gosti. Spomladi 1971 je bila predmet plena tolpe Anzulovci. Jo bodo samo taklupoštevati?

FRANC PAVLAKOVIČ,
Vinica

List za vsakogar »Dolenjski list«

ELEKTRO — ne strinjamo se!

Lani oktobra se je pri delu smrtno ponesrečil Tone Jerič, rajonski električar iz Krmelja, ki je delal na razsežnem območju Sentjanskega in tržiškega krajevnega urada. Po njegovi izgubi smo pričakovali, da bo Elektro Celje — enota Krško — postavila namestnika, toda kljub pis-

menim in ustnim prošnjam in željam prebivalcev ni bilo ustreženo. Na občinski konferenci SZDL v Sevnici je bila izrečena ostra in upravičena graja na ta račun.

Če zahtevajo predpisi, da morata biti pri takem delu dva, je to na mestu, ni pa prav, da Krmelj, ki je drugo največje industrijsko središče v sevnici občini, z dvema večjima industrijskima obratoma (Metalna, Lisca) ostane brez električarja, ki naj bi skrbel za redno in nemoteno oskrbo s tokom.

Odgovorni pri Elektro Celje — PE Krško pri svoji odločitvi niso upoštevali zahteve prizadetih niti jih niso poklicali na sestanek, na katerem bi morda našli skupno rešitev, marveč so naredili po svoje, brez sodelovanja porabnikov električne energije. Zaradi tega je njihova odločitev neživiljenjska in administrativna.

Zastavlja se vprašanje: zakaj le en rajonski električar v občini, ki gotovo ne zmore vsega dela? Odločitev PE Krško, zaradi katere moramo sedaj v primeru okvare električne napeljave klicati Sevnico ali Mokronog, je za nas nesprejemljiva. Preden bi prišel električar, bi se že lahko zgodila nesreča. Kdo bi odgovarjal za morebitne človeške žrtve ali gospodarsko škodo?

Poudarjamo naj, da je imel pokojni Jerič vedno dovolj dela, saj je bilo po osvoboditvi na tem območju priključenih cela vrsta pogonskih motorjev, televizorjev in drugih električnih aparatov. Na zboru volivcev so že večkrat opozarjali tudi, da je električni tok prešibak in da zahtevajo za pošteno plačilo redno in zadostno določanje električnega toka.

B. DEBELAK
Krmelj

Foto-kino klub (FKK) na osnovni šoli Kočevje je pred kratkim kupil kinoprojektor, s katerim lahko predvajajo 8-milim. in super 8-milim. filme. Veljal je okoli 4.000 din. Ta denar so zbrali člani FKK z oglasi za katalog „Pionirski foto 71“. Na tem projektorju bodo lahko predvajali tudi zvočne filme z magnetnim zapisom. Na sliki so člani FKK ob novem projektorju. (Foto: FKK osnovna šola Kočevje)

V NOvem MESTU NIČ NOVEGA?

Na tankem ledu stoje tisti, ki menijo, da je pri nas vse v najlepšem redu in da se nas stališča 21. seje predsedstva ZKJ ne tičejo — Zaradi premajhne odločnosti ob prvih začetkih škodljivih pojavov, so se le-ti tudi pri nas kar lepo razrasli — Tudi v »naši občini« (to velja za vse občine!) si bosta ZK in delavski razred priborila odločilno vlogo, ki jima pripada, le z doslednim bojem proti napakam in z odkrito javno oceno o tem, kaj je dobro in kaj je slabo — Majhne napake se razraščajo v velike, če se jim dovolj zgodaj in dovolj odločno ne upremo — Zapis o tem, kako smo na sestanku krajevne organizacije ZK ugotovili, da v Novem mestu in v »naši občini« le ni vse v tako najlepšem redu, kot se zdi na prvi pogled, prav to pa je en dan za nami ugotovila tudi občinska konferenca ZK

V našem mestu, na Dolenjskem ali v naši občini nič novega. Tako bi lahko zatrili ob površni oceni, čeprav je pred komaj dvema mesecema ZKJ začela na 21. seji predsedstva in nato nadaljevala na mnogih zasedanjih in sejah veliko ideološko bitko ter se odločno postavila po robu mnogim, za samoupravni socializem nesprejemljivim pojavom. Le-ti so se v naši družbi v zadnjih letih razrasli in razbohotili čez mero.

Ob grmenju velikih topov na 21. seji in po njej je ostalo pri nas vse mirno. Tako kot da se nas velika bitka, ki se je začela v Jugoslaviji, ne tiče in kot da pri nas ne bi našla odmeva. Tako kot da je pri nas vse v najlepšem redu, kot da v nobeni obliki ni pojavov, ki smo jih v jugoslovanskem merilu tako odločno obsodili in začeli domala povsod obračunavati z njimi.

Mar obstaja strah pred akcijo pri tistih, ki bi jo morali začeti?

Bil sem veselo presenečen, ko sem se vračal s sestanka osnovne organizacije ZK na našem terenu. Odkrito smo se pogovorili. O tem, da pri nas le ni vse tako v redu, kot je videti na prvi pogled. Na sestanku so odločno in z gnevom spregovorili celo tisti, ki so doslej navadno molčali ali pa le malokdaj odprli usta. Videlo se je, da so v sebi dolgo zadrževali svoja spoznanja in resnico (takšno, kot jo vidijo in čutijo), ki se jih doslej niso upali ali pa jih niso smeli povedati...

Vprašali smo se: kako to, da nobeno občinsko politično vodstvo — z izjemo sindikata — ne začne nobene akcije v zvezi z 21. sejo predsedstva ZKJ? Mar mora občanom, se zlasti pa članom ZK, zadoščati res samo tisto, kar lahko razberejo iz javnih občil? Kot člani ZK smo se na sestanku zedinili v protestu proti takšni mlačnosti in neodločnosti in zahtevali pojasnilo. Tako smo začeli na našem sestanku, ki je bil en dan pred sejo občinske konference ZK Novo mesto.

Zakaj ne gremo nobeni stvari do dna?

Med ljudmi je že velikokrat zavrelo, smo razglabljali dalje, toda nikoli nismo v takšnih primerih šli stvarjem do dna. Ustavljali smo se na pol poti, tisti, ki je problem odprl, ki je pokazal na nepravilnosti, pa jih je navadno dobil po glavi in je odlelel skozi odprta vrata. Zaradi tega ljudje neradi javno govorijo o slabostih, toliko bolj pa se zato razpletajo govorice za vogali. Takšne govorice se razraščajo, ker jih nihče ne demantira, in kvarijo razpoloženje.

Do resnice lahko pridemo samo v odkritem razgovoru, družba, ki se takšnega razgovora boji, pa ni zdrava. Ne želimo si grmad in lova na čarovnice, toda slabosti se razraščajo prav zato, ker se bojimo odkritega razgovora o njih in ker se takšnemu razgovoru izogibljemo! Marsi kdo se je spremenil iz majhnega grešnika v velikega zato, ker ga ob majhnih grehih nismo pravočasno krenili po prstih.

Hiter razvoj in nerazvito samoupravljanje...

Ze nekaj let se hvalimo v svetu z res izjemnimi dosežki v razvoju proizvodnje, ob tem pa javno »priznavamo«, da samoupravljanje v nekaterih kolektivih »ni dovolj razvito, ker tega ne dovoljuje hiter razvoj in ker delavci še niso dovolj osveščeni«.

Mi smo na sestanku rekli: veselimo hitrega razvoja, ne moremo pa se strinjati s slabo razvitim samoupravljanjem v IMV in KRKI na primer. Če bi vodstvo v obeh kolektivih le hotelo, bi lahko bilo samoupravljanje pri njih bolj razvito, kot je. Komu je v prid, da ni? Kaj, če se za tem ne skriva želja za oblastjo v ožjem krogu in želja po odtujenju samoupravljanja? Kje je samoupravni socializem, ki ga gradimo, če dosegamo velike razvojne uspehe tako, da delavce prikrajšujemo za sa-

moupravno odločanje o vrednosti, ki jo ustvarjajo, in jih poleg tega siromašimo še pri osebnih dohodkih?

Velike tovarne brez samoupravljanja imajo tudi drugod po svetu. V naši ustavi pa je zapisano, da je bistvena vsebina našega razvoja in naše socialistične izgradnje samoupravljanje. Kar dovolj primerov tehnokratizma in menažerstva se nam razrašča prav pred nosom. V strahu, da bodo tovarne propadle, če jih bodo zapustili posamezniki, prepuščamo tem posameznikom nemalokrat preširoka pooblastila. Prav pojavi čaščenja te vrste in prisvajanje preširokih pooblastil pa ustvarjajo najugodnejše pogoje za menažerstvo in tehnokratizem in za odnose brez samoupravne vsebine in samoupravne odločanja.

Lop po Janezu, ki je opozoril na napako!

Kako se je moglo zgoditi, smo se vprašali dalje, da so v dnevi po 21. seji predsedstva ZKJ, ki je tako odločno zahtevala odkrit pogovor o vseh slabostih, ki so se nakopičile v naši družbi, ter dala najboljši zgled, kako je treba odkrito, po komunistično razpravljati, v IMV politično diskvalificirati mladina, ki je kritiziral samoupravljanje in odnos do mladine v IMV. V IMV trdijo, da so to storili, ker je slab delavec. Mi se ne zavzemamo za slabe delavce, vprašujemo pa se: kakšna je kadrovska politika v IMV, da je slab delavec lahko prišel v mladinsko vodstvo? In še naprej: mar je zdaj, ko so slabemu delavcu, ki je kritiziral slabo samoupravljanje, zaprli usta, samoupravljanje v IMV rešeno? V čem je precedens tega primera: ali v slabem delavcu, ki je spregovoril ali v nerazvitem samoupravljanju in kam bi morala biti naperjena ost vodstven političnih organizacij v tovarni, ki so sodelovale pri razčiščenju tega primera?

Socialno razlikovanje — samo pri besedah?

V občini imamo obsežno, dokaj konkretno gradivo o socialnih razlikah. To gradivo je zbrala ZK, pred meseci pa smo o njem razpravljali in sprejeli v zvezi z njim stališča. Edini uspeh iz teh razprav — in nanj smo lahko upravičeno ponosni — je združen kmečkemu in delavskemu zdravstvenemu zavarovanju. Za odpravo žarišč socialnih razlik v delovnih organizacijah pa ni bilo storjenega nič. Občinska politična vodstva in predsedstvo občinske skupščine bi se morala o najbolj kričečih primerih pogovoriti z vodstvi prizadetih delovnih organizacij, ta naloga pa po 6 mesecih se ni uresničena in tudi kopica drugih stališč je ostala na papirju. V delovnih organizacijah bi morali razpravljati o tem gradivu in o merilih nagajevanja, vendar konkretnih razprav te vrste ni bilo nikjer. Ali tako upoštevamo stališča ZK?

V gradivu je bilo v analizi socialnega razlikovanja pri gradnji stanovanj opisanih več primerov protizakonite prodaje družbenih stanovanj zasebnikom, o tem, ali je bil kdo od prizadetih poklican na politični odgovor, pa ni znanega nič.

Pravilnik za vodilne, hiša za 30 milijonov

V Cestnem podjetju je malo pred novim letom prišlo do štrajka. V tem kolektivu je vrsto let burkal kri pravilnik, po katerem so vodilni in vodstveni delavci bili deležni izplačil (to je bil del njihovega OD) od dohodka, ustvarjenega v novogradnjah. V 470-članskem kolektivu je bilo 1970. leta deležnih takšnih izplačil 17 vodstvenih in vodilnih delavcev, ki so v tem letu prejeli po tem pravilniku od 70.000 do 2.361.000 S-din. Ob novoletnem štrajku je

vodstvo podjetja očitke o takšnih izplačilih zanikalo, ker pravilnik po samoupravnih sporazumih ni več veljavni. Res je tudi to, da so pravilnik sprejeli samoupravni organi, vprašanje pa je, če so se slednji zavedali, takrat ko so ga sprejemali, kaj z njim omogočajo? In še ena resnica: Cestno podjetje opravlja javno službo in dobiva denar za vojo dejavnost od družbe, iz žepov vseh občanov in iz prispevkov, ki jih ustvarjajo vsi.

Delavec dobi za gradnjo hiše največ 2 milijona S-din kredita, NOVOLES pa gradi v Novem mestu svojemu inženirju stanovanje v individualni hiši za 30 milijonov S-din, je povedal nekdo na našem sestanku. V predzadnji številki KOMUNISTA smo lahko prebrali, da je bila tovarna zdravil KRKA med rednimi slovenskimi podjetji, ki je finančno omogočila v angleški reviji ECONOMIST objavo članka o Jugoslaviji, ki našo državo predstavlja britanski javnosti v negativni luči in meče blato na samoupravno socialistično Jugoslavijo! Zarepadeni smo se vprašali, če je kaj takšnega sploh mogoče in kdo je odgovoren za to!

V kadrovski politiki nismo prisotni

Na sestanku smo ugotovili tudi to, da naša kadrovska politika močno škripa na vseh koncih. Pri štipendiranju so najodločilnejše zveze, ne pa učni uspeh in socialni položaj štipendista. Pri izključitvah iz ZK ne upoštevamo besed tov. Tita, ki je dejal, da mora tisti, ki ga izključimo iz ZK, zapustiti tudi položaj, ki ga zavzema. V naši družbi je premalo čutiti kadrovske vpliv ZK. Aktivni komunistov se v delovnih organizacijah niso sestajali, ko so bile po reorganizaciji v njih odpravljene organizacije ZK, čeprav bi se imeli o mnogočem pogovoriti. Menili smo, da bi morali oblikovati aktivne komunistov v raz-

nih samoupravnih skupnostih (TIS, Kulturna skupnost itd.), ker je slišati kritike na račun teh skupnosti in ker so si posamezniki v teh skupnostih že utrili položaj in skušajo na birokratski način vplivati na njihovo dejavnost. Ugotovili smo, da je bilo temeljno kadrovske načelo ZK že od nekdaj v tem, naj v naši socialistični samoupravni družbi zavzemajo položaje ljudje, ki so socialistično usmerjeni in imajo pravi odnos do drugih.

Premalo skrbi za politično-ideološko izobraževanje

Na sestanku smo ugotovili, da smo močno zanemarili politično ideološko izobraževanje mladine, delavcev itd. in da je tudi zavoljo tega idejnost na vseh ravneh močno upadla. Z „gospodi“ in „gospem“ se kar vsepok zmerjamo po trgovinah, gostiščih in celo že pri uradnem poslovanju. Za državne praznike ne obehamo zastav, ne krasimo več izložb, tako kot smo jih včasih, in tudi v našem mestu se je kar se da razbohotila malomeščančina.

Ne vem, če smo prvi, ki smo se začeli pogovarjati tako odkrito in naravnost. Morda nam bo kdo očitati, da gledamo prečno in da pripisujemo slabostim preveliko težo ob res velikih uspehih, ki smo jih dosegli. Tak očitek na naš račun bi bil zgrešen. Ko smo na sestanku spregovorili o bledih resnicah, smo se zavedali, da posamezniki s svojim kvarnim delovanjem in posamezni škodljivi pojavi, s katerimi se srečujemo, ob zelo velikih uspehih, ki jih dosegamo, res ne morejo ogroziti socializma. Takšni pojavi pa zato, ker ostajajo nezanemljivi, ker se o njih

samo šušlja in ker ni organizirane, odkrite akcije proti njim, povzročajo med ljudmi nepotrebno vznemirjenost in zaskrbljenost. Nekaznovani škodljivi pojavi hromijo akcije tistih, ki so voljni delati, in dajejo očitno potuho temu, da se škodljivi pojavi in napake še bolj razraščajo in postajajo navada! Zato smo na sestanku organizacije zadolžili člani občinske konference iz naše organizacije, da o tem spregovorijo na konferenci in da v našem imenu zahtevajo, naj občinska konferenca ZK sprejme do vseh tistih slabosti, na katere smo opozorili, stališče. Tako smo zaključili svojo razpravo zato, ker smo se zavedali, da bodo naša prizadevanja za razvoj samoupravljanja, za odpravo žarišč socialnega razlikovanja in za večjo uveljavitev ZK v kadrovski politiki lahko uspešnejša le, če bomo pretrgli z neodločnostjo in prenehali odlašati spopad z bledimi resnicami, ki se nam postavljajo na pot. Zato podpiramo ugotovitve občinske konference ZK Novo mesto, ki je en dan po našem sestanku na enak način kot mi začela odkrito razpravo in se zavzela za dosledno, odprto razpravo o napakah.

M. JAKOPEC

Morda tudi Vas pekli krivica? Napišite pismo, objavil ga bo: »Dolenjski list«

Komisija za razpis in razglas delovnih mest
DOMA POČITKA IMPOLJCA pri Sevnici
v skladu z 38. čl. statuta

razpisuje
prosto delovno mesto

DIREKTORJA ZAVODA (ni reelekcija)

Poleg splošnih pogojev za sprejem na delo se zahteva — najmanj višja šolska izobrazba socialne ali zdravstvene smeri, — 3-letne delovne izkušnje ter smisel za organizacijo. — Stanovanja ni.

Razglašja
prosta delovna mesta

1. ekonom - skladiščnika;
pogoji: poklicna šola za prodajalce v trgovini živilske stroke, 2 leti delovnih izkušenj, moški, vojaščine prosto,
2. perice,
3. kuhinjske pomočnice,
4. dveh strežnic

Pod 2, 3 in 4 se zahteva osemletka in starost nad 18 let. Preizkušnja traja 3 mesece. — Osebnih dohodkov po pravilniku. — Stanovanja ni. Rok za prijavo z dokazili do 15. februarja 1972.

Razpisna komisija belokranjske trikotažne industrije

»BETI« Metlika

razpisuje
naslednje prosto delovno mesto:

vodja predstavništva

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje:

- da imajo visoko šolsko izobrazbo tekstilne smeri in 3 leta prakse;
- da imajo šolsko izobrazbo tekstilne smeri in 6 let prakse, od tega vsaj polovico na vodilnem delovnem mestu;
- da imajo srednjo šolsko izobrazbo tekstilne smeri in 12 let prakse, od tega vsaj polovico na vodilnem delovnem mestu.

Kandidati naj pošljejo pismene ponudbe razpisni komisiji najkasneje petnajst dni po objavi razpisa.

Javno, odkrito, pošteno o vsem, kar zanima in zadeva našega človeka. (Foto: Vesel)

JUTRI VOLILNA KONFERENCA ZK OBČINE KOČEVJE

Trije predlogi za sekretarja ZK

Predlog: sekretar naj bo tisti, ki bo dobil več glasov — Predlagani so Franc Korelc, Alojz Petek in Miha Briški

Na jutrišnji seji občinske konference ZK Kočevje bodo izvolili nov občinski komite ZK in novega sekretarja ter njegovega namestnika. Po sedanjem predlogu naj bi bili v novi komite izvoljeni: Franc Korelc — direktor Rudnika, Alojz Petek — občinski javni tožilec, Miha Briški — strojni inženir v MELAMINU. Danica Kaplan — profesorica na osnovni šoli Kočevje, Jože Košir — direktor LK, Avgust Svara — gozdni tehnik v SNEŽNIKU, Janez Hočev — vodja gradbene mehanizacije ITAS, Vlado Vaupotič — računovodja ELEKTRA in Franc Volf — direktor osnovne šole Vas-Fara. Seveda jih lahko pride na kandidatno listo še več, izvoljeni pa bodo tisti, ki bodo dobili največ glasov.

Za sekretarja in njegovega namestnika so predlagani Franc Korelc, Alojz Petek in Miha Briški. Izmed teh treh hosta za ti dve funkciji seveda izvoljena le dva. Za predsednika revizijske komisije je predlagan Alojz Eržen, računovodja pri Združenem KGP Kočevje, za predsednika častnega razsodišča pa inž. Savo Vovk, direktor

Kmetijskega gospodarstva pri Združenem KGP Kočevje. Med predlaganimi člani novega občinskega komiteja je le eden (Jože Košir) član dosedanjega komiteja, vsi ostali pa so novi. Na jutrišnji volilni konferenci bodo morda sedanjí predlog sprejeli. Odločiti pa bodo morali tudi, če bo novi sekretar moral biti profesionalen (v službi pri občinski konferenci) ali pa bo lahko delal drugod in posle sekretarja ZK opravljal nepoklicno.

J. P.

ZAKAJ MEJNIK V DELU PARTIJE?

Spoprijeti se je treba s silami, ki hočejo potisniti v stran Zvezo komunistov, interese delavskega razreda in delovnih ljudi nasploh

Ce bi vprašali, kaj je zdaj najpomembnejša naloga Zveze komunistov, bi odvrnili: povrnitev k razredu ter k uveljavljanju zgodovinskih ciljev organizacije. Samo taka partija, ki se iskreno, pošteno in dosledno zavzema za koristi delavskega razreda, je lahko voditeljica, ki bo imela podporo večine delovnih ljudi.

Zakaj poudarjamo prav to? Zato, ker so se pri nas v minulih mesecih zvrstili zgodovinsko pomembni dogodki, polni izkušenj, tudi grenkih. Ne gre la za politično obsodbo napačne usmerjenosti nekaterih hrvaških političnih voditeljev, marveč za zavestno drugačno usmeritev delovanja Zveze komunistov, ki mora imeti vlogo dejavnega idejnega usmerjevalca našega razvoja.

Ni povratka na staro

Teoretičnih sporov pravzaprav ni, vsaj večjih ne. Program Zveze komunistov sloni na marksističnih temeljih, ki so jasno opredeljeni in ki nakazujejo razvoj naše družbe. V osnovi jih večina naših ljudi pozna in sprejema. Nov družbeni red, socialno pravičnejši, bolj humani odnosi med ljudmi, odprava izkoriščanja vsake vrste, oblast delovnih ljudi, osebne svobodine, to so poglobitve vrednote, za katere se je zavzemala partija v revoluciji in skaterini je znala navdušiti naše ljudi, da so ji sledili.

Teoretičnih nejasnosti v bistvu ni, drugače pa je v praktič-

nem uresničevanju teh ciljev v vsakdanjem življenju, ki je šlo večkrat mimo načel in ki je postavljalo člane organizacije v čudno luč. Besede in dejanja so se preveč razhajala, njihov osebni zgled je večkrat razočaral ljudi, ki so to videli in ocenjevali.

Kako naj Zveza komunistov deluje v sedanjih, družbeno tako zapletenih razmerah? Tako kot v vzhodnih deželah, kjer ima oblast in kjer ukazuje? Ne, ne more se več vrniti v tako vlogo, saj prinaša ukazovanje vrsto nevarnosti. Vodi do tega, da človek izgublja svojo podobost, postane orodje, številka v očeh napihnjene birokracije vsemogočnega državnega aparata, ki duši spodbudo in obsoja za sovražno vse, kar ni pravilno, pa četudi je ustvarjalno in četudi kaže pot naprej.

Druga skrajnost je, da postane Zveza komunistov oblika neplodnega političnega govorenja, nekaj diskusijskega kluba, v katerem se člani izživljajo v razpravljanju, ki nikogar ne obvezuje. V to smer je šla naša Zveza komunistov, in veseli so je bili nasprotniki naše samoupravne socialistične usmeritve, s skrbjo pa so gledali nanjo tisti ljudje (teh je bila večina), ki so uvideli, da gre razvoj po poti, ki

prinaša razočaranja. Cilji so se izmikali bolj in bolj, družba se je pretirano diferencirala v bogate in revne, vrstili so se odkloni in napake, ki so vznemirjali. Vsakdanost je sama pokopala trditve o samodejnem razvoju, v katerega naj se Zveza komunistov ne vmešava, češ da se bodo v naši samoupravni družbi napredna stališča uveljavljala sama po sebi. Pokazalo se je, da tako ne moremo več naprej in da se družba ne more razvijati na socialističnih osnovah, če slabi politični vpliv delavskega razreda in če si oblast prisvaja skupina predstavnikov delavskega razreda.

ZK se mora vmešavati

Nesocialistične sile so hotele Zvezo komunistov pritisniti k robu. K nam so se selili ideali zahodne potrošniške družbe, s katerimi napredni ljudje tudi tam niso zadovoljni. Marsikje so začeli podcenjevati politične cilje Zveze komunistov, člani organizacije pa se temu niso uprli. Inž. Andrej Marinc, sekretar sekretariata CK ZKS, je zato v svojem referatu na 25. seji centralnega komiteja ZKS v četrtek dejal, da sta nedejavnost članov Zveze komunistov in nekritičnost največji nevarnosti, da bi Zvezo komunistov potisnili nasprotniki na stran.

Torej — za ZKJ ni sprejemljiva ne ena ne druga skrajnost. Partija ne more biti oblast v starem, preživelu smislu, ne more pa biti nemočen, jalov razpravljalni krog ljudi. Poudariti je treba, da je Zvezi komunistov vsiljeno vprašanje, ali naj se vmešava ali naj stoji ob strani. Življenje je potrdilo, da se Zveza komunistov kot organizirana sila mora vmešavati, seveda na demokratičen način, javno in v skladu z načeli svojega delovanja. Vloga Zveze ko-

munistov pomeni zavzemanje stališč in dosleden boj za njihovo uresničevanje.

Zakaj tako malo delavcev v ZK

V preteklosti ZK ni bila vedno to, za kar se je razglašala. To dokazuje zapuščenje delavcev, ki so izstopali iz organizacije v prepričanju, da Zveza komunistov ni organizacija, ki bi se resnično zavzemala za njihove koristi. V Sloveniji je delež delavcev v ZK le še dobrih 30 odst. To je zagotovo premalo, zato je ena najpomembnejših nalog v prihodnje spremeniti sestavo organizacije v prid delavcev, neposrednih proizvajalcev. S kmeti je še neprimerno slabše, skoroda so že bele vrane tisti, ki so člani Zveze komunistov — pa četudi partijska zastava nosi srp in kladivo.

V Zvezo komunistov se je vrnil sloj ljudi, za katere je značilna malomeščanska miselnost, ki v sebi nima revolucionarnosti. Skrbijo le za svoj družbeni položaj. Ti ljudje v besedah soglašajo s politiko Zveze komunistov, v vsakdanjem življenju pa delajo drugače. S takimi člani idejna enotnost in akcija ni mogoča, zato se bodo morali posloviti od članstva, neoziraje se na to, kakšno družbeno vlogo so imeli. Kdor zavestno ne želi delati v Zvezi komunistov, naj izstopi.

Zgodovinski pomen seje predsedstva ZKJ

Dogodki na Hrvaškem so pokazali, kam pripelje splošna nedelavnost Zveze komunistov, predvsem mrtvilo v osnovnih organizacijah. Kot grad iz kart se je zrušilo v tej republiki, kjer so se voditelji povzpeli nad

članstvo in si prisvojili izključno pravico o odločanju. Člani jih niso podprli, ko je prišla Titova kritika.

Kako torej delati, kakšno vlogo naj ima organizacija, da bo sposobna uresničevati svoj program, o tem je v četrtek razpravljala centralni komite ZKS.

Predvsem: Zveza komunistov Slovenije podpira ugotovitve 21. seje predsedstva ZKJ, za katero poudarjajo, da ima zgodovinski pomen. Velik pomen ima ne le zato, ker je obračunala s pojavi, ki razjedajo našo večnaročno skupnost, marveč predvsem zato, ker je nakazala, kakšno naj bo delovanje Zveze komunistov v naših samoupravnih razmerah.

Veliko dela čaka vse člane ZK in somišljenike, zakaj ni lahko odločno, javno in revolucionarno delovati v družbi, ki se je nekako uspravala. Da bi ZK to mogla, bo morala v prihodnje idejno in akcijsko enotneje delovati in dosledneje uveljavljati načelo demokratičnega centralizma, ki se mu ne more odreči. Ni dovolj, če nekdo soglaša s socialističnimi načeli, dolžan je sam sodelovati v spreminjanju družbe in usmerjanju njenega razvoja.

Jamstvo je zavzetost vseh članov

Za to vlogo je treba več znanja, idejne usposobljenosti, odločnosti in odgovornosti, ki je bila pri nas doslej večkrat tako zamegljena. Vsakdo mora za svoje delo in ravnanje odgovarjati, začeti je treba pri sebi, samo na ta način se lahko izognemo napakam in odklonom, ki so v preteklosti toliko škodili Zvezi komunistov.

Bolj kot kdaj doslej smo se dokopali do prepričanja, da je temelj poslovne, pa tudi drugačne uspešnosti le ustvarjalno delo, dobro gospodarjenje in samoupravni odnosi. Dosledno in povsod se je treba zavzemati za take medčloveške odnose, ki pomagajo k ustvarjalnemu vzdušju. Naši ljudje si to želijo. Ni vse plača in zaslužek! Tega

ne potrjujejo samo ankete med delavci v industrijsko razvitem svetu, marveč vse bolj tudi dogodki pri nas, saj prekinjajo z delom v podjetjih, ki so po prejemkih pred drugimi.

Kaj je torej jamstvo, da bodo sprejeti sklepi in dogovori uresničeni? Jamstvo je zavzetost vseh članov, ker je narava nalog taka, da potrebuje prizadevnost vseh. Nujno bo delovanje vseh članov, njihova aktivna vloga v SZDL, ZMS in drugih organizacijah, zlasti pa v osnovnih organizacijah Zveze komunistov v podjetjih in ustanovah. Te morajo s svojim samostojnim, na demokratičnih osnovah slonečim delovanjem postati tista zavestna sila, ki se bo mogla postaviti po robu neželenim pojavom in tistim, ki hočejo naš razvoj potisniti nazaj.

Marjan LEGAN

Lisica v šoli

(Sodobna basen)

Lisica je služila v šoli. Po metalu je in pospravljala po razredih ter stikala po predalih. Lisica se je imenovala zato, ker je zvižgala uporabljala za svoje koristi in je dobro napredovala.

Zaslutila je dodaten vir dohodkov in z mislijo na življenje v starih letih in majhno pokojnino, ki jo lahko pričakuje, je namesto lenih živalskih mladčev delala naloge ter jih naučila, da so ji za plačilo nosili darove. Ker je bilo vedno več nalog, a učenci so znali vse manj, ne da bi se tega zavedali, je lisica za opravljene usluge povečala dajatve. Prihranki učencev so bili premajhni, zato so začeli krasti doma, pri sorodnikih in drugod. Bili so vedno bolj odvisni od lisice in si prisvojili njene navade. Prav tako so se naučili podpisovati in poneverjati opravičila in spričevala.

Mladiči so rasli, ne da bi se naučili delati za svoje preživljanje. Ker so se šolali pod vodstvom lisice, so znali le krasti in goljufati. Dogovorili so se, da si bodo med seboj pomagali. Najprej so v zahvalo za dober uk postavili lisico za voditeljico. Ona se je hotela prikupiti vsem mladim s tem, da je spremenila šolske zakone tako, da so učenci izdelali tudi z nezadostnimi ocenami.

Lisičji učenci ne bi bili pravi nasledniki zvitočepke, če ne bi uvedli njenih zvijač in skrivanja svojih navad tam, kjer so to želeli. S svojo iznajdljivostjo so se prerinili na važnejša mesta, kjer so imeli boljše možnosti za višoke prejemke ob majhnem trudu in obenem proste roke za svoje nepošteno navade. Ko so dovolj obogateli na enem mestu, so se premenjali na drug enak ali boljši položaj, da bi preslepili druge živali. K bogastvu so jim pomagali tudi darovi, ki so jih zahtevali za svoje usluge.

Sčasoma so se ostale živali domislile, da so si novi zvitočepci nabrali veliko bogastva, kar je treba preprečiti, toda krivdo jim je bilo težko dokazati, zato je kaznen zadela le redke, drugi so se pa tačas potuhnil in čakali na nove prilike.

POUK: Lisičji učenci so si znali pravočasno poskrbeti za svojo bodočnost. Imajo dovolj lepih brlogov in drugega bogastva, tako da se jim sedaj ob majhnem trudu ni treba bati za udobno življenje.

LOJZE SEVER

Ogrinu 37, Krvini 29 glasov

Že zdaj evidentirati možne kandidate za odbornike in poslance, sicer bodo lahko težave

Na tajnem glasovanju o listi kandidatov republiške konference SZDL za izvolitev člana predsedstva republiške skupščine sta dobila v Kočevju Zdravko Krvina 29 glasov, Roman Ogrin pa 37 od 39 možnih. Za mandatarja za sestavo izvršnega sveta pa je bil z javnim glasovanjem soglasno izvoljen Stane Kavčič.

Na seji kandidacijske konference SZDL Kočevje, ki je bila 20. januarja, so ugotovili še, da se je treba že zdaj pripravljati na skupščinske volitve, ki bodo prihodnje leto, in evidentirati možne kandidate za odbornike, poslance in predsedstvo občinske skupščine.

Člani konference so zastavili poslancu Dragu Benčini na njegovo pobudo nekatera vprašanja v zvezi z

delom in načrti republiške skupščine, predsednik občinskega sindikalnega sveta Tone Serčer pa je seznanil prisotne s potekom del pri preusmeritvi rudnika.

J. PRIMC

Sekretar je Šali

Na prvi seji občinske konference Zveze komunistov, ki je bila v Novem mestu 20. januarja, so izvolili za novega sekretarja Francija Šalija, njegov namestnik pa je postal Janez Slapnik. Izvolili so tudi 13-članski občinski komitej, v katerem so naslednji komunisti: Pavel Car, Franc Cvelbar, Boris Gabrič, Simo Gogič, Rajna Ilijev, Ivan Ivkovič, Darja Podbevšek, Slavko Plevec, Anton Plut, Lado Saje, Jože Tavčar, Franc Kuzma in Jože Tanko.

Novi sekretar Franc Šali je v razpravi poudaril, da bo zagovarjal večjo revolucionarnost Zveze komunistov, ki mora biti prisotna na vseh področjih našega življenja. Veliko skrb bo novo vodstvo posvetilo tudi vključevanju mladih moči, ki so zdaj ostajale zunaj dogajanja.

Piše preprosto, poroča kratko in razumljivo: DOLENJSKI LIST

NAZAJ K DELAVCU, prvo morajo biti resnični interesi delovnih ljudi. Na sliki: kanizarski rudarji. (Foto: Vesel)

Pokop pokojnega Naceta Kurenta bo

Bregar je že določil, kdo bo pred Pustom pokal s korobačem — Na pustni torek le »Burovž«, ki bo zvonil in voščil srečo — Glavno bo v Ribnici v sredo, ko bo pogreb pokojnega Naceta Kurenta

„Letošnje pustovanje bo bolj veselo kot lansko, čeprav bo še vedno žalostno v primerjavi s predvojnimi in povojnimi leti,“ mi je zagotovil Alojz Gelze, stalni predsednik prdpustnega odbora v Ribnici in „dekan“ na pogrebi pokojnega Naceta Kurenta.

— Zakaj so pustovanja v Ribnici iz leta v leto bolj žalostna?
— Zato, ker sem ostal sam, — mi je zagotovil Alojz Gelze v gostilni „Pri Ulčarju“, kamor se preseli ob torkih, ko je „Pri Pildarčku“ zaradi čiščenja gostilna zaprta.
— Kje so ostali člani odbora?
— Večina na onem svetu. Tako sta odšla Jaka in Franc Tekavc, Dušan Čihal se je ubil z avtom, Tone

Zuk-Burovž je bil lani bolan... Škoda jih je bilo. Zdaj sem pa sam...
— Pustni „štáb“ je bil večših priden. Kaj pa dela letos?
— Včasih smo imeli že mesec ali dva pred pustom vsak dan sestanke „Pri Pildarčku“. Zadolžili smo tiste, ki bodo s korobačem pokali, pa onega, ki bo Kurenta Naceta naredil, pa tega za železni in onega za leseni venec... pa je šlo. Letos smo doslej zadolžili le tiste, ki bodo s korobačem pokali. France Bregar jih je določil.

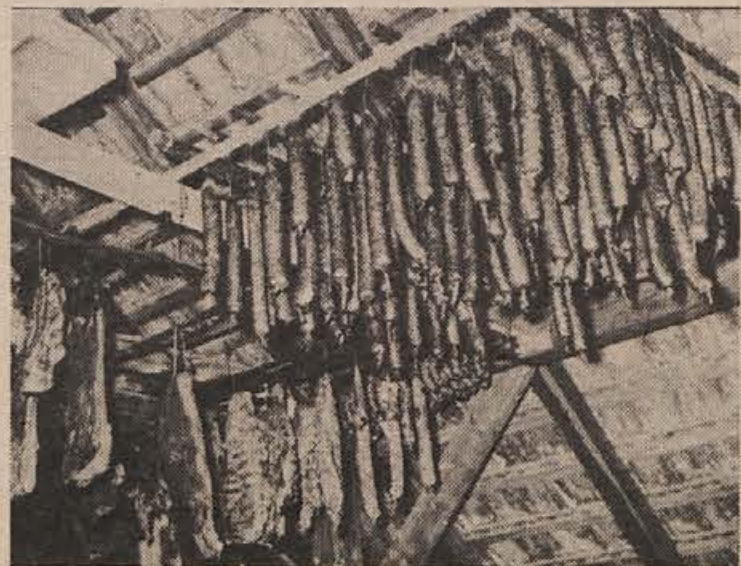
— Bo na pustni torek veliko maskar?
— Včasih jih je bilo dosti, zdaj pa jih ni treba več. So že naše punce prave „mačkore“ v tistih rdečih hlačah pa mini-mini „kiklcah“... Včasih smo se tako lepo oblekli le za pusta in šli v „mačkore“. Danes so tako ljudje oblečeni vsak dan. Morda bi jih presenetil samo še, če bi se oblekel v cigana...
— Kaj pa „Burovž“?
— Ta pa bo obvezno zvonil na pustni torek, kot vsako leto. Dobi kakšen dinar in da nekaj tudi za organizacijo pokopa Naceta Kurenta.
— Torej bo tudi letos glavno v sredo?
— Da. Takrat bo pokojni Nace Kurent ležal na parah. Kurenta bom jaz „zrihtal“, kot ga vsako leto. Na pare ga bomo dali verjetno spet v restavraciji. Pa za bencin bom poskrbel, da bo lepo gorel, ko bo plaval po Bistrici...

O, Lojza je škoda! Je tudi že mrtev. Je sveče nosil za pogrebom. Pa kropilnico smo imeli in kadilnico. Smo konjska kopita in kurje dreke na ogliju žgali. To je smrdelo! Jaz sem bil dekan in sem šel spredaj pri pogrebu, pokojni Čihal je bil pa kaplan in cilindre sva imela.
Od gostilne do gostilne gre naš pogreb s pokojnim Nacetom Kurentom. Povsod dajo pogrebem za-

stonj piti. Letos bomo Kurenta morda vozili. Imam konja, ki pa je malo preživ. Morda bo tudi muzika. Včasih, pred leti, je šla za pogrebom vsa godba. Pred vojno in takoj po njej smo imeli na pogrebi res odlično muziko, zdaj pa je vsako leto slabše. Jaz pa sem prepričan, da bo letos boljše kot lani. Če ne verjamete, pridite v sredo okoli dveh ali treh popoldne v Ribnico, — je ob zaključku razgovora zatrdil Alojz Gelze in odšel na sestanek stalnega pustnega odbora v sosednjo sobo, kjer je bila pižaja na mizi, čeprav za organizacijo pustovanja ni dobil odbor še nikoli nobene dotacije.

JOŽE PRIMC

Ivan Lampe je najbolj zaslužen za uspehe dosedanjih „salamiad“. Bil je glavni organizator in tudi razstavljalec. (Foto: J. Primc)

Poklicni in ljubiteljski izdelovalci salam in drugih suhomesnatih dobrot se resno pripravljajo na bližnji „spopad“ oziroma na tekmovanje za najboljšo salamo ali suhomesnati proizvod v letu 1972. (Foto: Vardijan)

»Salamiada 72« pred vrati!

Letos bo razen »salamiade« v Kočevju še »večer slovenskih solat« in gobarska razstava

Konec marca ali v začetku aprila, ko bodo suhomesnati izdelki zadnje sezone „zreli“, bodo v Kočevju organizirali „Salamiado 72“.

Lani so organizirali dve „salamiadi“. Na prvi so poklicni in nepoklicni izdelovalci raznih mesnih izdelkov prikazali in dali v oceno predvsem salame in klobase, na drugi pa tlačence, pastete in nekatere druge dobrote. Pripravljali odbor „salamiad“ je za lanska posebna prizadevanja za uspeh obeh „salamiad“ podelil priznanje mesarskemu mojstru Ivanu Lampetu.
Odbor pa namerava svoje delo razširiti še na druga področja. Tako je osvojil predlog profesorja Hermana Kotarja, direktorja gimnazije, da še pred začetkom spomladni ustanove gobarsko društvo ali sekcijo pri Turističnem društvu (kot je na primer polharska sekcija, ki zelo uspešno dela pod vodstvom Andreja Arka) in da bi že letos organizirali „Večer slovenskih solat“.

Gobarsko društvo bi s predavanji in razstavami prispevalo, da bi člani in občani spoznali čimveč vrst užiten gob. Glavni namen pobude za „večer slovenskih solat“ pa je, da bi tudi Slovenci dobili svojo narodno solato, kot jo imajo na primer Francozi ali drugi narodi. Nekateri še predlagajo, naj bi bil osnova te solate regrat.

J. PRIMC

ODKOD PREMOŽENJA?

Izvor premoženja bo ugotavljala davčna uprava v Brežicah v dveh primerih. Gre za obrtnika in službenca. Pri okrožnem tožilstvu je v postopku en primer davčne utaje, za dva pa pripravljajo odločbo za odmero, nakar bo sledila prijava za utajo. Osem primerov obrtnikov še preučujejo, ker sumijo, da gre za utajo davka.

„SKOK V ZAKONSKI STAN“. V soboto, 22. januarja, sta se na novomeškem rotovžu poročila znan dolenjski športnik, državna prvakinja v skokih s padalom Darinka Krstić in jadralni letalec Jože Uhan. (Foto: S. D.)

Dolge vrste čakajočih

V metliškem zdravstvenem domu občutno manjka zdravnikov splošne prakse — Zakaj jih ni?

Vse od konca decembra do srede januarja je v metliškem zdravstvenem domu ordiniral en sam zdravnik splošne prakse, drugi, ki je hkrati predstojnik ustanove, je bil medtem na rednem dopustu. Edini zdravnik, ki je ostal na razpolago bolnikom, ko je bilo več obolelih za gripo, je sprejemal dolge vrste čakajočih v ambulanti, opravljal obiske na domu in ponoči opravljal dežurno službo. On sam se menda ni niti pritoževal, pač pa so godrnjali bolniki zaradi nezbežnega čakanja, obenem pa so se bali, da bo prekomerno delo tudi njega uničilo.

Stvar je postala tako pereča, da so o zadevi razpravljali na izvršnem odboru občinske konference SZDL. Ugotovili so, da so kadrovske težave v tej ustanovi značilen pojav, saj so v zadnjih dveh letih odšli drugam kar 4 zdravniki. Nujno bi bilo takoj zaposliti vsaj enega zdravnika splošne prakse, medtem ko bi bili potrebni štirje. Trije naj bi bili na voljo bolnikom, eden pa naj bi opravljal predstojniške posle.

Ugotavljajo, da niso bile izpolnjene obljube ob združitvi z zdravstvenim domom Novo mesto. Tedaj je bilo rečeno, da se bo položaj zdravstva izboljšal, medtem ko praksa kaže narobe. Prav tako se Metličani čutijo prizadete, ker v programu razvoja zdravstvenih domov na Dolenjskem metliški zdravstveni dom ni upoštevan. Pravijo, da ne bodo podpisali pogodbe o 0,4-odstotnem prispevku za investicije v zdravstvo, dokler ta napaka ne bo odpravljena. Pripombe pa imajo tudi na račun samoupravnih pravic.

Vse to je navedeno v pismu, ki ga je občinska konferenca SZDL poslala upravi novomeškega zdravstvenega doma, Zavodu za zdravstveno varstvo, domači občinski skupščini ter nekaterim poslancem. Obenem so predlagali, naj bi se predstavniki vseh navedenih ustanov čimprej sešli, da bi skušali najti hitro rešitev.

KADNA: SPOLZKA CESTA — 21. januarja se je zaletela v naproti vozeči tovornjak Milica Lisec iz Loga. Tovornjak je pred trčenjem prehitel kolesarja, voznica se je ustrašila in je zavrla, pri tem pa jo je zaneslo. Škode je bilo za 4.000 din.

Alojz Gelze: Vsako leto je v Ribnici pustovanje bolj žalostno, ker je odšla večina članov pustnega odbora na oni svet. Zdaj sem pa sam ostal.

Položaj ni rožnat

Na nedavni volilni konferenci ZK v ITAS so izvolili za novega sekretarja Janeza Hočevarja. Ugotovili so, da se podjetja nahajajo pred različnimi težavami, ki jih je treba takoj pročitati, razreševati in odstranjevati vse notranje slabosti.

Zadeve pa je treba razreševati po samoupravnih poti, zato so komunisti predlagali, naj posebna komisija delavskega sveta na osnovi še izdelanih gradiv analizira stanje v podjetju in izdela program razreševanja.

Posebno pozornost so komunisti posvetili proizvodnim, kadrovskim, investicijskim in prodajnim vprašanjem ter medsebojnim odnosom, pa tudi pripravi na združitvi z Rudnikom in vprašanjem, ki jih je treba ob tej združitvi razreševati.

Nagrajeni veterani

Z urami oziroma verižicami z obeski in knjigami je bilo 4. decembra nagrajenih 42 članov kolektiva Združenega KGP Kočevje, ki so pri podjetju zaposleni že 20 let. Nagradjeni so z območja občin Kočevje, Ribnica, Grosuplje in Ljubljana-Vič-Rudnik, kjer ima Združeno KGP svoje obrate oziroma enote.

Jaz sem bil „dekan“, Čihal pa kaplan. Sva imela cilindre in sva na pogrebu spredaj pred krsto s pokojnim Nacetom Kurentom hodila.

Za pokojnikom je pa Lojz sveče nosil. In v kadilnici smo konjska kopita in kurje dreke z ogljem žgali. To je smrdelo! (Foto: Primc)

„Naklado je treba povečati, pisati je treba preprosto, toda hkrati tako, da bo privlačno, spraševati je treba tako, da bo vprašani moral povedati kaj posebnega, nepričakovanega... skratka: odsej je potrebno čimveč revolucionarnih, kvalitetnih, družbeno in politično skrajno odgovornih, zato pa za bralce nič manj zanimivih člankov.“ je gmel urednik. „Razumete... kaj bi vas učil obrti — sprašujte tako, da bomo imeli duhovite, zanimive, kvalitetne stavke, časopis, za katerega se bodo ljudje trkali! Jasno?“

Kaj ne bi bilo jasno: pisati je treba revolucionarno. Če recimo napišem, kako je na sodišču kar pri obravnavi ena ženska drugi zabrusila „kurba“ — potem to ni revolucionarno, sem si iz možgan pobrskal mnenje enega od partijskih sekretarjev, ki je poudaril, da Dolenjski list piše o samih nizkotnih stvarih: ljubezni, smrti, nesrečah in preprih. To torej ni revolucionarno, čeprav v ABC reporterja piše, da so to teme, ki ljudi najbolj zanimajo. Kajpak, ta novi

narski priročnik je zrastle na kapitalističnem zelniku, mi pa smo s takimi stvarmi opravili. Ljubezen, smrt, nesreče, mamila, kriminali... torej ne pridejo v poštev za revolucionarne članke.

Aha, seveda: revolucionarni članek iz delovne organizacije, o naši družbeno-politični stvarnosti, kot se uče- no izražajo izvoljeni odposlanci ljudstva, ki radi govo-

sel roko in povedal, da se mu takooo muči, da pa bo njegov tehnični vedel vse prav tako dobro povedati...

Tehnični direktor je bil že starejši gospod — nekaj let, morda samo še nekaj mesecev mu manjka do pokojnine — zakaj bi se zadnji hip zameril komurkoli in lepa pokojnina bi lahko splavala po vodi! Lepo je v celofan

zel vampe, ki so bili pretrdi za njegov želodec. Ročno je zasukal nekaj stevilčk na telefonu: pri tretjem ali četrtem poskusu je prikladal občinskega sekretarja zveze komunistov. Pogovarjala sta se deset, dvajset sekund. Veste, pojutrišnjem imamo sejo komiteja, prav o teh vprašanjih, za katere pravite, da zanimajo vaše bralce. Tam bomo izoblikovali stališča.

umem, a to so kompleksne stvari. Če ne rešimo kruha, mleka in mesa... no, veste,“ je skušal pripovedovati.

Pustil sem ga pri miru in sem poiskal mladega ekonomista. Pravkar je prišel iz šole. Ta se pa res nikogar ne boji, gotovo bo povedal, kar misli — in strokovnjak je tudi, sem se prepričeval. No, ekonomist je pokazal vzorno

družbeni stvarnosti, nam telekineza ne bo bistveno pomagala pri razumevanju pojavov kot takih. Naš tegument je že preveč zakrnel, potrebna bo sveža kri. Zato predlagam valorizacijo, stabilizacijo in odločen boj paverizaciji. Resno bo treba razmisliti tudi o socialni diferenciaciji, ki je zavzela prevelik obseg...

Kar naprej je govoril, slišal sem ga še, ko sem bežal po stopnicah. Ko sem planil mimo vratarja, sem zadrl zasikal: „Kaj mislite o današnji družbeni stvarnosti?“

In tako je naslednji četrtek izšel članek o pogovoru z vratarjem: nič revolucionarnega ni bilo v njem, niso bili odgovori visokega politika ali uglednega direktorja: besede navadnega vratarja, njegove vsakdanje misli o življenju in delu.

Nekateri so rekli, da je tako pisanje revolucionarno, drugi so očitali: „Zakaj pa pri vas ne pišete revolucionarno?“ Kaj je mislil urednik, ne vem. Revolucionarno pa ne poskušam več pisati, kljub uredniškovi direktivi.

J. SPLICAL

KAKO PISATI REVOLUCIONARNO?

rijo tako, da jih ljudstvo ne razume.

Torej: obisk pri generalnem direktorju. O naših današnjih problemih naj kaj pove, zaslojeno, kvalitetno in razumljivo — na nov, neposreden in nepričakovan način.

Tajnica mi je skuhala kavico, poklepetala sva, kje vse je generalni ta teden že bil in kar še mora iti. Takrat je svignil mimo mene, mi stre-

zavil nekaj stavkov in mi dal vedeti, da ni preveč pripravljen, da ga boli glava in da tudi zadnjih stevilčk še nima pri roki. Zadeva je kajpada, tako je tehtal besede, težka, a ni treba obupati. Sicer pa, partijski sekretar v podjetju ima popoln, da, popoln pregled nad položajem. On bo vedel povedati, kar zanima naše bralce.

Partijski sekretar je bil ravno pri malici, težko je gri-

Če ne morete počakati do takrat, potem bi morda sindikalni predsednik...

Predsednik sindikalne organizacije v podjetju je bil pripravljen odgovoriti: „Torej podražitev naugodno vplivajo na razpoloženje ljudi. Zlasti podražitve kruha, mleka in mesa...“ Čakajte, sem ga skušal prekiniti, midva se morava pogovoriti o nečem drugem. „Raz-

pripravljenost za razgovor: „V luči današnjih ekonomskih gibanj, velike fluktuacije kadrov, mentalitete prebivalcev, naših delavcev, gospodarstva, ki bi ga lahko označil kot v stanju metastoze, v luči progredience nekaterih podjetij, retardativnosti mnogih zakonov, ki jih zdaj z amandmaji skušamo popraviti, ob subkontrarnosti objektivnega gospodarskega stanja v naši

OPERNA PEVKA KUHA ZA GOZDNE DELAVCE

Različna podatka o številu prebivalstva — Sedemnajsto leto v samoti — Kočevarji prihajajo obujat spomine na mladost — Med kuhanjem žganja so jih presenetili Italijani — Polh in sodoben gozd ne gresta skupaj

DOM JLA, Novo mesto

objavlja
prosto delovno mesto

RAČUNOVODJE — BLAGAJNIKA

POGOJ: srednja strokovna izobrazba s 5-letno prakso v računovodstvu.

Prijave sprejema komisija za delovna razmerja do 15. februarja.

Vzgojnovarstveni zavod Novo mesto, MAJDE ŠILC 34

razpisuje delovni mesti:

— POMOČNIKA RAVNATELJA

Pogoj: končana vzgojiteljska šola, strokovni izpit in 10 let pedagoške prakse;

— VZGOJITELJICE

Pogoj: končana vzgojiteljska šola.

Rok prijave je 15 dni po objavi razpisa.

Stanovanja ni na voljo.

Veletrgovina »MERCATOR«, Ljubljana poslovna enota »STANDARD«, Novo mesto

razglašuje
prosta delovna mesta za:

2 PRODAJALCA

železninske ali mešane stroke

za prodajalno v Sentiernju

3 VAJENCE, VAJENKE

za prodajalno v Sentiernju

Pogoji za sprejem:

pod 1. kvalificiran trgovski delavec železninske ali mešane stroke, pod 2. osemetka.

Nastop dela takoj ali po dogovoru.

Pismene ponudbe pošljite do vključno 3. februarja 1972 splošni službi PE »STANDARD«, Novo mesto, Glavni trg 3.

Na podlagi 10. člena zakona o prometu z zemljišči in stavbami in sklepa sveta

Kmetijskega izobraževalnega centra Grm — Novo mesto

z dne 11. decembra 1970

razpisujemo

JAVNO DRAŽBO

za prodajo stanovanjske hiše v Jedinščici 7 v k. o. Gotna vas

ki bo na Grmu 4. februarja 1972 ob 12. uri.

Podatke o licitaciji in vse druge informacije dobite na upravi centra.

Tovarna baterij in
baterijskih naprav
LJUBLJANA
SMARTINSKA C. 28

razglašuje
prosto delovno mesto

NEKVALIFICIRANEGA DELAVCA PRI MLINU MANGANA V OBRATU ŠENTVID PRI STIČNI

POGOJI:

- odslužen vojaški rok,
- fizično zdravje.

Prednost imajo mlajši kandidati.
Osebn dohodek 2000 din.

Prijave sprejema kadrovska služba podjetja 7 dni po objavi.

V kočevski občini je bilo ob zadnjem ljudskem štetju 155 obljudenih in 22 opučenih naselij. Med obljudenimi jih šteje kar 100 manj kot 50 prebivalcev, kar 26 krajev pa ima celo manj kot 10 prebivalcev.

Tokrat vam bomo predstavili zaselek Laze pri Oneku, ki naj bi imel po podatkih zbornika „500 let Kočevja“ ob popisu leta 1931 24 prebivalcev, ob popisih leta 1948 in 1953 nobenega prebivalca, leta 1961 9 prebivalcev in letos 6.

Nikoli si ne bi mislil, da bom v Lazah našel na operno pevko, ki kuha gozdnim delavcem, da sem zahajajo Amerikanci, da bom dobil živega polha in da bom zvedel še mnogo zanimivega.

V Laze sva lansko jesen zašla z znancom, ki je včasih služboval v 4 km oddaljenem Koprivniku. V edini hiši sva našla tudi edino žensko v tej vasi, Terezijo Knava. Povedala je, da so vsi ostali prebivalci vasi, se pravi njen 44-letni mož Ivan Knava in sinova Ivan (16 let) in Bojan (7 let) šli pobirat polje pasti, ki so jih nastavili prejšnji večer.

Prihajajo ganjeni Kočevarji

— Tu sva z možem že 17. leto. Gradiva hiša v Salki vasi pri Kočevju, a si ne želiva tja. Tu je mir, tišina, prija mi. Bojim se naselja, žensk, ogovarjanja, preprirov, ki lahko pripeljejo še na sodišče, — je začela pripovedovati Terezija Knava in potem nadaljevala:

— Mož je gozdarski tehnik. Njegov revir je Medvedov gozd in del Roga.

— Res ni bilo tu tudi ob letošnjem popisu nobenega več, le vi štirje? me je zanimalo.

— Samo naša družina, štirje člani. Skoraj stalno pa je tu še 6 ali več občasnih delavcev, ki sekajo v gozdu. Tudi takrat so bili tu in v nekaj dneh bodo spet prišli. Verjetno sta dva izpolnjevala pogoje, da so jih šteli za stalne. Jaz jim kuham, stanujejo pa v gornjih prostorih te hiše, ki je tudi edina obnovljena in naseljena v vsej vasi, ki je štela včasih okoli 20 hiš.

— Kako pa veste to o nekdanji vasi? Ste domačinka?

— Ne. Jaz sem Prekmurka, mož je iz Ribjeka ob Kolpi. Povedal nam je nekdanji gospodar te hiše. Živi v Ameriki, a je bil v zadnjih letih že trikrat tu. Le zadnje leto ga ni bilo. Zelo je ponosen, da je prav samo njegova nekdanja hiša — to je ta, ki zdaj mi v njej stanujemo — obnovljena. Kazal nam je, kaj vse je bilo njegovo. Skoraj ves Mačkovec je bil njegov. Ko je prišel prvič, si ni upal k nam, stal je ob cesti in gledal hišo. Potem ga je mož povabil noter. Naša prijaznost ga je zelo presenetila.

Verjetno je bolan, da ga letos ni bilo.

— Se veliko Kočevarjev vrača?

— Precej jih pride sem. Gledajo, obujajo spomine in gredo. Pred nekaj leti je prišla mlada žena z mo-

privnik in se je vrnil. V Ameriki je pustil ženo in otroka: hčer in sina. Enkrat je prišla žena na obisk. Šterbenc je naprej zvedel, da bo prišla.

Na vrata je napisal listek: „Moža ni doma“ in se skrčil. Vrnil se je, ko je žena odšla.

Šterbenc leži tam na pokopališču, kjer mi je pred nekaj leti — ko sem bil v Koprivniku, ker so (verjetno) neki Kočevarji odpeljali v tujino kip

ro, ker sem zelo lepo pela, a sem kmalu pobegnila, ker nisem bila navajena velikega mesta. Verjetno bi ostala, če bi bila sprejeta v Dramo. Doma v Prekmurju sem namreč veliko igrala in vedno glavne vloge.

Moj Ivan je tudi veliko prestal, a nič dobrega. Njegovo delo je zelo naporno.

Medtem so prišli moški in prinesli polje pasti in devet lepo rejenih

Knasova družina iz Lazov pri Oneku. Moški člani družine so se pravkar vrnili s poljskega lova. Vsi, posebno pa mama in oba sinova, si žele, da bi še dolgo živeli v Lazih, čeprav je tu samotno in daleč od mestnega vrveža. (Foto: J. Prime)

žem in otroki v zelo širokem avtu. Tako je jokala, kot da je vedela, da se sem ne bo nikoli več vrnila. Poslavljal se je od vsakega kamna, z vsakega drevesa in grma je odtrgala list in vse to nosila v avto. Vse je prefotografirala. Povedala je, da so imeli njeni starši tu gostilno. Mož in otroci niso šli iz avta. Potem so se odpeljali. Zvedeli smo, da je že umrla.

Italijani so požigali

— Kdaj je odšel bivši lastnik te hiše v Ameriko: med vojno, kot ostali Kočevarji, ali pred vojno kot nekateri drugi Kočevarji, na primer Šterbenc iz Koprivnika?

— Takrat kot ostali. Med vojno. Šterbenca ste poznali? Veste, da je že dve leti mrtev? Ne? Šterbenc ni bil kot večina ostalih. On je bil komunist. Rad je imel domovino, Ko-

matere božje iz koprivniške kapelice — dejal, da bi rad imel svoj zadnji, večni dom. Vsako leto ga prideta tja obiskat sin in hči.

— Kdo je požgal Laze?

— Italijani vendar! Strašne bitke so bile takrat na Starem Brezju, to je v kilometer oddaljeni vasi. Vsi naši, ki so takrat v vasi kuhali žganje, so padli. Le stari Dolar iz Brega se je rešil v samih spodnjih hlačah, v snegu je dva dni taval okoli in se skrival na drevju. Potem so požgali tu več vasi.

Namesto v opero na Kočevsko

— Kako ste zašli iz Prekmurja na Kočevsko, kako sta se našla s sedanjim možem in se naselila tu?

— Je že tako, da si lahko življenje zavoziš, ko si mlad in neumen. Jaz sem bila sprejeta v ljubljansko Ope-

polhov. Oče Ivan Knava, ki mu je čas že pobelil lase, je povedal, da je za gozdarja prav, če je dolgo v istem kraju. Spozna svoj revir, vidi, kaj je naredil, se pravi sad svojega dela. V Salko vas, ki je tik pri Kočevju, ga ne vleče zaradi sebe, ampak da bi imela oba sinova bližje v šolo.

Sedemletni Bojanček je začel hoditi v 1. razred v Koprivnik. Pogosto ga oče zapele večji del poti do šole, saj mora tam mimo v službo. Iz šole pa mora največkrat mali vse 4 km prehoditi. Bojanček pravi, da raje hodi tako daleč v šolo, kot da bi se ločil od rodnih Lazov in svojih sedanjih znancev.

Okoli hiše kihajo polhi

Tudi 16-letni Ivan, ki obiskuje srednjo gradbeno šolo v Ljubljani, pravi, da je najlepše v Lazih, in da se ne strinja, da bi se družina preselila. On je tudi prvi otrok, ki je bil po vojni rojen v Lazih. Zelo rad prihaja domov, posebno v teh jesenskih dneh, ko po gozdu, ki vedno tesneje oklepa njihovo hišo, kihajo polhi, ki jih pase vrag.

Ob zaključku razgovora je gospodar Ivan ob kozarčku domačega, slivah in jabolk povedal še to in ono o polhih. Od gozdarjev se jim baje slabo obeta. Gozdarji se prizadevajo, da bi izkrcili votle bukke in leško. Tako uničujejo poljo hrano in skrivašča.

Vendar pa na srečo polhov ne morejo vsega hkrati urediti. Razen tega gozd polagoma porašča kmetijske površine, to pa je sreča za polhe. Knasova družina lovi, kjer so bili včasih kmečki pašniki, zdaj pa raste tu leševje in redke bukke, da imajo polhi pravi raj.

Kakšna bo nadaljnja usoda vasi Lazi in njenih štirih prebivalcev, se ne ve. Vsi imajo radi ta lepi košček zemlje, posebno otroka, ki sta se tu rodila. Prav zato tudi vsi razumejo nekdanje prebivalce te vasi, ki se vračajo na ruševine nekdanjih svojih domov in se s solzami v očeh začasno ali za vedno poslavljajo od rojstne vasi, ki je pravzaprav sploh ni več.

JOŽE PRIMC

Do Lazov pelje cesta iz Kočevja mimo Cvišlarjev in skozi Onek. Ob cesti lahko naletite na krave Združenega KGP Kočevje, ki jih pase električni pastir. (Foto: J. Prime)

kultura in izobra- ževanje

Slovenski oktet za Posebno šolo

Slovenski oktet prireja danes v Novem mestu svoj prvi koncert po turneji na Japonskem. Nastopil bo drevi ob 19.30 v Domu kulture. Vstopnice so po 20 in 10 din. Vstopnico poklanja oktet Posebni šoli v Smihelu.

PRELOŽENA USTANOVITEV

Odborniki krške občinske skupščine so odložili sklepanje o ustanovitvi šolskega centra za naslednjo sejo zaradi nekaterih pravnih nejasnosti v besedilu. Šolski center bo združeval tehniško srednjo šolo, poklicno kovinarsko šolo in delovodsko šolo.

Dobro obveščeni občani — dobri samoupravljalci!

KRAJEVNI MUZEJ V ŽUŽEMBERKU

Dosedanjim krajevnim muzejskim zbirkam v Pletterjah in Dolenjskih Toplicah se bo, kot kaže, že letos pridružila taka zbirka v Žužemberku. Za ustanovitev se zavzema tamkajšnje Zdrženje borcev NOV, pobudo pa je podprla tudi krajevna skupnost. Nekaj denarja za muzej je svet krajevnih skupnosti odobril že lani. To seveda ne bo dovolj in ga bodo morali iskati še drugod. Žužemberška muzejska zbirka bi hkrati zlasti dokumente iz NOV.

PRVIČ NAD MILIJON

Zavod za kulturo v Brezicah je lani prvič, odkar obstaja, presegel za ustvarjenim prometom milijon dinarjev. Vse enote od kina do knjižnice in delavske univerze so presegle postavljene letni načrt, medtem ko dotacija ni bila izpolnjena. Zavod je prejel le 51,5 odstotka predvidene vsote. Opomogla si je knjižnica, ki so ji znatno povečali delež za nakup knjig. Delavska univerza je organizirala le tečaje, za katere je dobivala šolnino, ne pa splošnih predavanj, ker kulturna skupnost izobraževanja lani ni financirala.

Domači predfilmi

Fotokino klub osnovne šole Kočevje in FKK Kočevje tesno sodelujeta. Zdaj so se dogovorili za upravo kina Salka vas-Rudnik, da bodo v njihovi dvorani vrteli svoje filme kot predfilme pri celovečernih filmih. Kasneje se nameravajo podobno dogovoriti še z vodstvom kočevskega kina „Jadrin“. Za gledalce bodo domači predfilmi o Kočevju in okolici nedvomno zelo privlačni, še posebno pa za prijatelje, znanke in stare domače kinoamaterje.

Mali kulturni barometer

ZA KONEC TEDNA: PUGELJ — V nedeljo, 30. januarja, bo na ljubljanski televiziji — v oddaji „Komedija za konec tedna“ — dramatizirana novela Milana Pugača „Spavljenci“. Pugača, ki je bil doma iz Novega mesta, šteje literarna zgodovina za klasika slovenske novelistike.

PRVIČ PLEČNIKOVE NAGRADE — Letos je minilo sto let, kar se je rodil mojster med slovenskimi arhitekti Jože Plečnik.

Domski aktiv

V Dijaškem domu Majde Silc v Smihelu prejšnji teden ustanovljeni aktiv vzgojiteljev in ravnateljev dijaških domov iz Kočevja, Crnomlja, Sevnice, Brežic, Krškega in Novega mesta je sedmič v Sloveniji. Na posvetih, ki bodo vsaka dva meseca — prihodnji bo v Kočevju — bodo razpravljali o življenju in vzgoji v dijaških domovih, hkrati pa iskali način za reševanje razmer, ki so zaradi pomanjkanja prostora v večini domov nevarne. Zidava novih domov je nujna, saj stanujejo ponekod dijaki v hišah, ki se od rajne Avstrije niso bistveno spremenile. Aktiv bo prav tako med organizatorji družabne dejavnosti domače mladine. Tako pripravljajo v maju veliko kulturno srečanje domskih dijakov.

Po uspehih doma — še pot na tuje

Trebanjski tabor namerava letos prirediti razstave v več evropskih deželah in na Japonskem, seveda pa tudi v domači likovni galeriji

Taka je pač običajna „usoda province“. Jugoslovanski tednik „VUS“, kaj šele rimska revija „IL POLIEDRO“ ali pariški „PARIS MATCH“, najbrž ne bi nikoli zapisala ene same vrstice o Trebnjem na Dolenjskem — če ne bi ta kraj s svojim taborom ovrgel prepričanja, da imajo velike kulturne dogodke v zakupu le velika mesta in tradicionalna kulturna središča.

Toda ne gre samo za to, niti ni najvažnejši prestiž, ki si ga kraj ustvarja, organizatorje pravzaprav najbolj spodbuja odmevnost, ki sijo kultura ustvarja v naših, dolenjskih ljudeh. Trebnje se lahko danes pohvali z zelo obiskanimi likovnimi prireditvami pred mnogimi, nepričakovanimi kraji.

Tako nadaljevati, to ostane edina pot tudi za novi upravni odbor, novi umetniški svet in sekretariat, ki je zasnovan letošnji program. Ta ne bo skromnejši od lanskega, ki je dal taboru izjemno afirmacijo, v nekaterih razsežnostih ga bo celo prekašal.

Izhodišča ostanejo slej ko prej ista: z odbiro gojiti vrhunsko kvaliteto samorastniškega likovnega ustvarjanja, odkrivati talente, kulturni javnosti predstavljati izbor najboljših del ustvarjalcev iz Slovenije in drugih republik ter zbirati in ohranjati pomembna dela likovnih samorastnikov Jugoslavije v skladu galerije.

Tabor likovnih samorastnikov Slovenije bo letos organiziral razstavo na Poljskem (najprej v Krakovu), v Zahodni Nemčiji v Dueseldorfu, skupaj z zagrebško galerijo pa tudi v Stuttgartu. Z galerijskim likovnim centrom v Milanu se dogovarja za prenos dveh personalnih razstav iz Trebnja, podobno pa se s posredovanjem ljubljanske Moderne galerije dogovarja tudi za postavitev reprezentančne razstave na Japonskem. Vsa dela, ki bodo predstavljena v tujini, bodo šla skozi „filter“ umetniškega Tabora.

Bogosav Živković: **SANJE**, les, 1968 — Živkovičevi leseni kipi izpopolnjujejo galerijo Forme vive na vrtu kostanjeviškega samostana

Poskrbljeno pa bo tudi za domače ljubitelje samorastniškega ustvarjanja. V Trebnjem bodo štiri samostojne razstave kulturni javnosti znanih samorastnikov. V aprilu bo razstavljala Greta Pečnik iz Pirana, v maju Dušan Jevtović iz Beograda, v septembru Anton Repnik iz Mute, v oktobru pa slovit Ivan Rabin.

podčrtano

Zgodovinski, kulturni in drugi pomembni dnevi in obletnice v Novem mestu ne minejo brez manifestacij: proslav, akademij, nastopov kulturnih skupin. Za to skrbi programski svet pri občinski konferenci Socialistične zveze že nekaj let zapored. Kajpak z uspehom. To je tem bolj pomembno, ker je njegovo delo odvisno od njega samega; na Dolenjskem namreč ni takega organiziranja.

Iz kroga

na, lahko bi našli le nekaj podobnih, občasnih. Programski svet se zato lahko zgleduje le sam pri sebi, njegove izkušnje so mu smernice in recept.

Lanski načrt proslav in prireditve, sprejet na začetku leta, ni izpuštil nič takega, da bi se morali člani sveta posuti s pepelom. Zgodilo se je celo nekaj drugega: zaradi nekaterih nepredvidenih dogodkov so morali načrt sproti razširjati. S tem se je število manifestacij še povečalo.

Zal, so bile prireditve le bolj v Novem mestu in manj na podeželju — v krogu, kot je nekdo pripomnil. To preveliko osredotočenje na gospodarsko, politično in kulturno središče občine je dostikrat zmotilo tudi same nastopajoče. Zato bodi letošnje drugače, so dejali člani sveta na seji 17. januarja. In da bi to središče razbili, so predlagali, naj bi letos nekatere pomembne manifestacije prenesli v večja podeželska središča: Žužemberk, Dolenjske Toplice, Senjergej itd. Tako bi dali „nekaj“ tudi krajem, ki do zdaj niso bili mnogokrat v središču pozornosti.

I. ZORAN

DA NE BI POZABILI:

Knjiga o padlih

ZZB v Krškem se je oddolžila s tem delom ljudem, ki so dali življenje za svobodo

Zveza združenj borcev krške občine je izdala te dni skoraj 250 strani obsegajočo knjigo zborniškega formata, v kateri so navedeni kratki življenjski pisi ljudi, ki so umrli v ognju revolucije kot borci, talci in žrtve fašističnega nasilja. Delo je izšlo v 3.000 izvodih in je naprodaj za 30 dinarjev pri krajevnih organizacijah ZZB in pri samem založniku ZZB NOV v Krškem.

Knjiga obsega uvodno besedo Stanka Skaleja, nekaj sto življenjskih pisov in več deset osebnih fotografij, poleg tega pa v prvem delu spomenike in spominska obeležja iz NOV v krški občini. Na ščitnem ovitku v platno vezane knjige je reprodukcija Stovičkovega reliefa „Narodi Jugoslavije v borbi za svobodo“. Relief je gotovo ena najbolj epskih Stovičkovih izpovedi, nanaša pa se na začetno obdobje NOV (september 1941) in konec tega časa, ki je izpovedan z naslovom „Vrnitev 1945“.

Iz dela razberemo, da so dali ljudje današnjega območja krške občine strašen davek za svobodo, obenem pa je ta knjiga dragocen prispevek k temeljitejšemu poznavanju naše revolucije. Ker je taka, sodi nedvomno v vsako šolsko knjižnico,

Domače knjige v domače knjižnice. (Foto: I. Zoran)

ZA PREŠERNOV DAN: SKUPNI KONCERT

Osrednja proslava v počastitev Prešernovega dne — slovenskega kulturnega praznika v Novem mestu bo 11. februarja ob 19.30 v Domu kulture. Tedaj bo skupen koncert pevkega zbora grafičnih delavcev iz Ljubljane in domačega moškega zbora DPD „Dušan Jereb“ pod vodstvom Toneta Marklja. Zbora bosta zapela po osem pesmi, vmes pa bodo recitacije iz Prešernovih poezij in del drugih slovenskih pesnikov.

grada, v septembru Anton Repnik iz Mute, v oktobru pa slovit Ivan Rabin.

V juliju bo v Trebnjem drugi Salon, na katerega bodo povabili 25 najbolj priznanih avtorjev, dela pa seveda lahko pošljejo tudi drugi. Odbral jih bo umetniški svet.

V avgustu bo peto — jubilejno delovno srečanje, tabor, za katerega je že doslej dospel več prijav, predvsem iz južnih republik. Posebej bodo povabili 16 ustvarjalcev iz Jugoslavije in tujine, od koder so že prišle prijave Poljakov in Italijanov.

Torej: po lanski likovno tako bogati letini, v kateri je samo na Salonu sodelovalo kar 44 največ iz vse Jugoslavije, se obeta še bolj plodno leto.

M. LEGAN

SPOMINSKA IZDAJA MIRANA JARCA?

Letos bo poteklo trideset let, ko je v roških gozdovih padel kot partizan pesnik, pisatelj in esejist Miran Jarc. V Novem mestu, kjer je pesnik živel in so se mu do zdaj oddolžili tem, da so po njem imenovali študijsko knjižnico in ulico, so se zavzeli za to, da bi v tem spominskem letu izdali Jarčeve spise, nastale med NOV. Po izjavi prof. Jožeta Skufce, ki je še kot študent slavistike študiral književno delo Mirana Jarca, je pesnikova rokopisna zapuščina precejšnja, malone vsa pa javnosti neznan. Kdo bi založil to Jarčovo delo, se še niso dogovorili. Predlagajo pa, da bi bil založnik iz Novega mesta.

Kako od besed k dejanjem?

Kulturna skupnost v Ribnici pred vprašanjem: kaj napraviti, da prizadevanja ne bodo običajna na jalovih tleh? — Na katere opornike je potrebno predvsem računati v razvoju množične kulture?

Živahne priprave na izdelavo srednjeročnega načrta razvoja ribniške občine se ustavljajo tudi v razmišljanjih, kako zastaviti razvoj kulture, da bo mogoče nastajanje samoupravne vsebine kulture v občini.

Kdor spremlja razprave v Sloveniji, ve, da že uporabljajo v polemikah besedo „sprožiti je treba vstopanje množic v kulturo“, „preseči je treba stare strukture v kulturi in odprti pot nastajanja novim“ itd. Kar hitro se lahko razpravljavci odločijo za taka načela, ko pa se vprašamo, kako bodo taka načela zaživela v ribniški občini, nastaja v razpravah zatišje.

Menim, da je pred desetimi leti Ribniški festival začel v sicer skromnih pogojih voditi kulturno politiko, ki je bila odsev potreb občinstva in kulturne dejavnosti Slovenije in Reke.

V „Ribniške večere“ so organizatorji začeli združevati ustvarjalnost kulturnih delavcev amaterjev. V zadnjem desetletju so ostali delavni pevski zbori v Ribnici, Dolenji vasi in Sodražici ter cerkveni pevski zbor. Tudi KUD Slemena pri Sv. Gregorju še vedno nastopa. V tem času je na novo nastala nižja glasbena šola, ki ima v svojih oddelkih v Ribnici in Sodražici okoli 90 učencev. Organizacijsko se je utrdila etnografska zbirka suhorobarstva in lončarstva v Ribnici, iz začasne krize pa se dviga zopet Ribniški festival.

V razmišljanjih za prihodnost se zastavlja vprašanje: kaj storiti, da bi kulturna skupnost prešla iz trenutnega položaja, ko skrbi za pošteno razdelitev denarja svojim članom? Ali so morda oporniki za njeno delovanje, hkrati pa tudi znanilci „nove strukture kulture“ v ribniški občini nižja glasbena šola, Ribniški festival, etnografska zbirka, matična knjižnica?

Verjetno je še vedno odprto vprašanje, kako vključevati čimveč delavcev, občanov v kulturno življenje v naši občini? Ta, na videz razumljiva vprašanja prav gotovo zahtevajo čimprejšnji odgovor.

Ugotoviti je treba tudi, če je potrebno organizirati strokovno službo

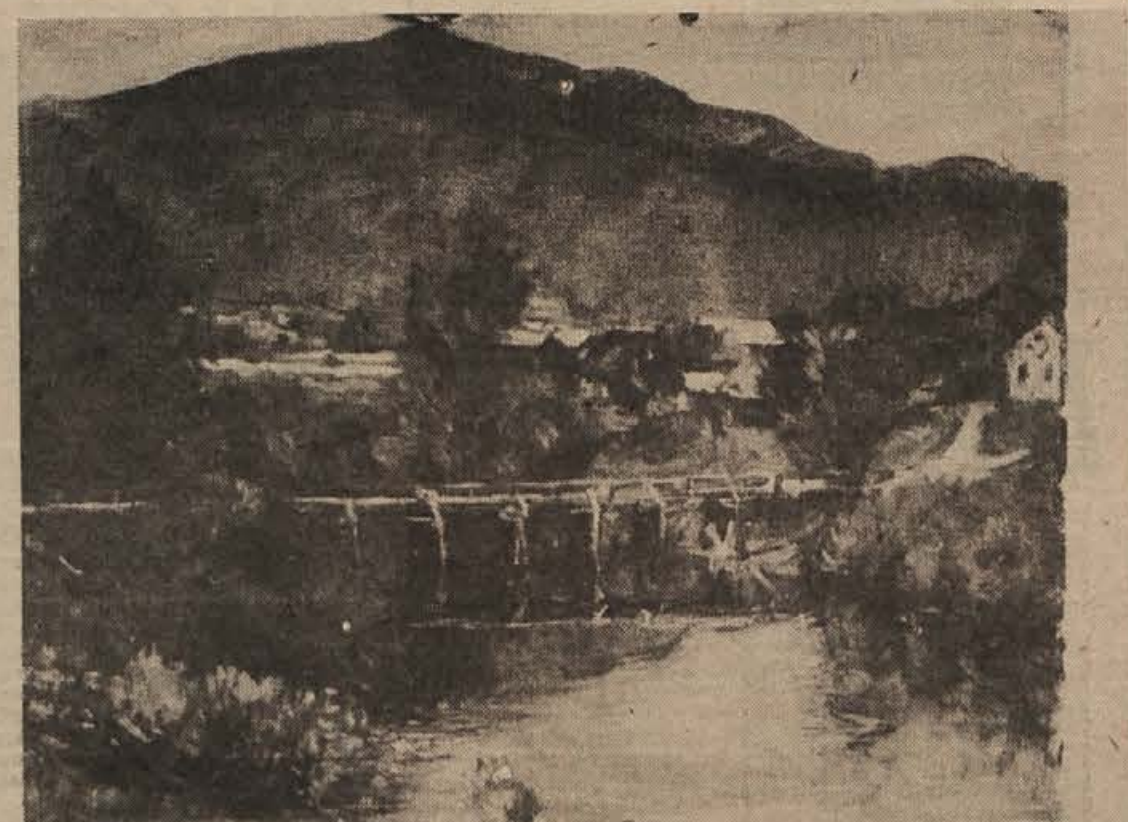
kulturne skupnosti in Ribniškega festivala. Ugotovitve, da je samo na prostovoljni in ljubiteljski osnovi vedno težje organizirati kulturo in kulturno življenje v naši občini, niso dovolj. Odločiti se moramo, kaj storiti.

Medtem ko razmeroma počasi razpravljamo o bodoči kulturi v občini, beži čas, ki se ne da nadoknaditi. Razpravljamo, „kako zagotoviti vstopanje množic v kulturo“, hkrati pa vemo, da je v občini precej območij, kjer že vrsto let ni bilo kulturnih prireditve, predvsem pa ne gostovanj, razstav in podobnega.

B. A.

Vietnam

Dokumentarna slikovna razstava o Vietnamu v Dolenjski galeriji bo odprta še do ponedeljka, 31. januarja. Do zdaj je zbudila manj zanimanja, kot so pričakovali, a je še čas, da se to popravi. Čeprav so zaradi pomanjkanja prostora izločili večje število eksponatov in so obiskovalci v Novem mestu prikrašani za celotno podobo, kakršno so lahko videli drugje, kjer je prostor dovoljeval, da so pokazali vse razpoložljivo gradivo, je v Dolenjski galeriji podoba o vietnamskem ljudstvu, njegovem boju za osvoboditev in trpljenju bistveno neokrnjena. Ker razstava ponuja gradivo, ki ga v učbenikih ni, bi bilo prav, da bi jo obiskalo čimveč osnovnošolcev in srednješolcev iz Novega mesta in okolice.

Rajko Slapernik: **OLJANE OB KRKI**, akvarel 1971 — Z razstave „Mlini ob Krki“ v Dolenjski galeriji decembra 1971

Ali še pomnite tovariši?

Mladi bi vstopali v Zvezo komunistov, če bi kdo delal z njimi in jih usmerjal

Ksenija Likar, 21-letna delavka v krški tovarni Imperial, je pred kakšnim letom obiskovala mladinsko politično šolo v Krškem. Ob tej priložnosti se je seznanila z mnogimi vprašanji, ki zanimajo današnji mladi svet. Odprli so se ji novi pogledi, razmišljanja so postala globlja, svet se je prikazal v novi luči. Zato mlada delavka ni dosti premišljala, ko so jo ob koncu lanskega leta povabili, naj vstopi v Zvezo komunistov. Postala je članica Zveze komunistov, sestavni del tistega mladega vala, ki ga tako pogrešamo v tej organizaciji.

Vemo, da še nimate posebnih vtisov o delu Zveze komunistov. Morda pa nam vseeno lahko poveste, kako gledajo mladi na Zvezo komunistov?

„Mladi v glavnem mislijo, da je to organizacija za starejše in da v njej ni mesta zanje. Očitajo, da je organizacija premalo revolucionarna in da se le prevečkrat nekaterim gleda skozi prste. Ker je mladi svet že po naravi bolj revolucionaren in morda tudi bolj kritičen, bi s tako usmeritvijo Zveze komunistov mladi našli v njej svoje novo poslanstvo.“

Ali imate občutek, da mladi dosti veste o Zvezi komunistov?

„Prepričana sem, da se nekaterim niti ne sanja. Veliko je takih, ki bi jim bilo mesto v organizaciji, mislim po njihovih kvalitetah in prepričanju. Sprejeti ne bodo nikoli, kjer zanje ni nikomur nič mar.“

Morda imate občutek, da se z mladimi premalo dela?

„Ne, da se dela premalo, lahko rečem, da skoraj nič!“

Kaj je treba torej storiti?

„Vodilni tovariši v Zvezi komunistov naj glavno skrb posvetijo vzgoji mladih, ne pa dolgočasnim konferencam in sestankom.“

Kaj vas kot mladega človeka najbolj moti?

„Velike socialne razlike in študentski štrajki.“

Kaj pa naj bi bilo geslo mladih komunistov?

„Nočemo biti kimavci!“

S. DOKL

Priložnost naredi tatu

Mladinski kriminal v Jugoslaviji je v stalnem porastu — Kako pa je s tem v ožji Dolenjski?

Konec lanskega leta so se na Zlatiboru sestali kriminologi, sociologi iz Ljubljane, Beograda in Zagreba ter razpravljali o vedno večjem porastu mladinske kriminala v Jugoslaviji. Leta 1961 je moralo 2.600 oseb, mlajših od 18 let, poslušati obsodbe iz ust izvrševalcev zakona in na svojih ramedih prenašati bremena obsodb. Pet let kasneje se je število obsojenih dvignilo že na okroglih 5.000 in se l. 1970 povzpelo že na 7.168. To pa so podatki samo o obsojenih prestopnikih, drugi, ki jih je še več, niso upoštevani. Poznavalci pa trdijo za leto 1971, da bo spet rekordno; če ne toliko po številu prestopkov, pa po njihovih posledicah.

Zanimalo nas je, kako je s porastom mladinskega prestopništva na območju štirih dolenjskih občin in kakšno mnenje ima o tem občinski javni tožilec v Novem mestu Pavel Car. Povedal je, da mladinsko prestopništvo na območju ožje Dolenjske ni v porastu. Leta 1969 so imeli v obravnavi 99 mladoletnikov, leto kasneje 113, lani pa je poraslo samo za enega. V večini primerov niso posegli po najhujših ukrepih, to je pošiljanju v poboljševalne domove.

Niso znani primeri, da bi se mladoletniki združevali v večje skupine in pripravljali organizirana kaznivna dejanja. V večini so to priložnostne tatvine, na primer nezaklenjenih mopedov in koles ter predmetov vsakodnevnne uporabe manjše vrednosti. Največkrat je vzrok za tatvino izredna priložnost, ki se ponudi mladoletnemu brezdelnežu, potepuhu, vandrovcu ... Saj pravijo, da priložnost naredi tatu.

Pri ugotavljanju socialnega pokreka kršilcev je moč ugotoviti, da ti izhajajo večinoma iz neurejenih družin, kjer so družinski spori vsakodnevni pojav, dalje, kjer so neurejeni odnosi ter nesoglasje zaradi ločitve staršev in podobno. Večinoma so to mladi ljudje, ki prihajajo s podeželja, vendar se ne znajdejo v mestu.

Orientacijski pohod

Solsko športno društvo na osnovni šoli Vavta vas bo s pomočjo DPM Novo mesto in tamkajšnjega Partizana priredilo v nedeljo, 6. februarja, III. občinsko prvenstvo v orientacijskem pohodu za pionirje in pionirke na smučeh. Vodstva šol so že dobila razpis, ekipe pa se morajo prijaviti najkasneje do 4. februarja v Vavto vas. Vavtovčani bodo organizatorji tudi podobnega republiškega prvenstva, ki bo 19. februarja v Vavti vasi.

GAJICEV IN DOKLOVA V BRATISLAVI

Na enotedensko pripravo sta pod vodstvom trenerke Ruže Kovačič odpotovali v glavno mesto Slovaške — Bratislavo novomeški telovadki mladinka Anita Gajič in pionirka Maja Dokl. Telovadki se bosta pripravljali na bližnja tekmovanja, najvažnejše je vsekakor tradicionalno tekmovanje za „Pokal gimnastike“, ki bo konec februarja v Slovenskih Konjicah.

SLAVKO KOVAČEVIČ IGRAL

Nadarjeni novomeški košarkar Slavko Kovačević, ki je tudi kandidat za mladinsko državno reprezentanco, je v nedeljo igral v Ljubljani v republiški reprezentanci, ki se je v okviru mladinskih športnih iger „Alpe-Adria“ srečala z ustreznim reprezentanco Koroške. Slovenija je s 136:35 porazila Koroško. Novomeščan je dosegel 19 kosov.

DELOVNA SKUPNOST GLASBENE SOLE

Revija smučarjev na Mirni

Vse priznanje športnim delavcem na Mirni, ki so uspešno organizirali dve lepi smučarski prireditvi — Skakalo je skoraj 120 smučarjev

Prizadevni športni delavci na Mirni so v nedeljo priredili kar dve večji smučarski prireditvi. Dopoldne se je na mladinskem republiškem prvenstvu v skokih pomerilo 33 obetočih slovenskih skakalcev. Popoldne pa so organizirali še meddruštvene skakalne tekme z rekordno udeležbo: skakalo je kar 96 skakalcev skoraj iz vseh slovenskih smučarskih klubov. Tekmovanje je izvedel TVD Partizan pod pokroviteljstvom mirenke DANE. Ob lepo urejeni skakalnici, ki so jo pripravili z velikimi napori, se je zbralo več sto gledalcev, ki so uživali v zanimivih skokih. Največje zanimanje je vsekakor vladalo za nadarjenega domačina Veljka Kolenca, vendar mu tokrat ni šlo, saj je zaradi poškodbe moral odstopiti.

V dopoldanski tekmi, ki so se pomerili mlajši mladinci, so bili najuspešnejši mladi Logatčani. Viki Tršar in Mitja Turk sta brez težav zmagala s precejšnjo prednostjo. V tej kategoriji sta nastopila tudi dva Dolenjca: Dušan Skrbš in Mirne in Franc Žibert iz Sentjerneja sta zasedla 29. oz. 33. mesto.

Na popoldanskih tekmah pa je največje zanimanje vladalo za nastop nekdanjih reprezentantov Marjana Pečarja in Marjana Koprivška. Pečar je sicer dokazal, da je še vedno zanesljiv tekmovalce, vendar mu je mladi Poljanšek in Žirov že tesno za petami.

Rezultati mlajših mladincev: 1. Tršar (Log.) 164,6 (31,32), 2. Turk (Log.) 162,1 (32,31,5), 3. Zupan (Jesenice) 157,6 (30,5, 30,5), 4. Ribnikar (Križe) 157,4 (30,5, 30,0), 5. Kajzer (Sentvid) 156,9 (30,5, 30,0), 6. Matoh (Ilirija) 148,1 (31,0, 30,0), 7. Justin (Jesenice) 145,2 (30,0, 30,0), 8. Žigon (Log.) 143,8 (29,0, 30,0), 9. Brenkuš (Triglav) 143,0 (30,0, 29,5), 10. Križaj (Sentvid) 135,5 (29,0, 28,0).

Rezultati popoldanskega tekmovanja — pionirji: 1. Jenko (Križe) 144,4 (29,5, 28,5), 2. Tomac (Gorana) 121,1 (27,0, 27,0), 2. Belančič (Triglav) 117,3 (26,5, 27,5); mlajši mladinci: 1. Turk (Log.) 162,5 (32,5, 32,0), 2. Cuznar (Jesenice) 159,7 (32,5, 32,5), 3. Tršar (Log.) 158,9 (32,0, 31,0); starejši mladinci: 1. Poljanšek (Žiri) 170,5 (33,0, 34,0), 2. Turk (Log.) 168,8 (32,0, 34,5), 3. Bradeško (Ilirija) 163,4 (33,0, 32,5); člani: 1. Pečar (Jesenice) 177,9 (34,5, 33,5), 2. Grosar (Triglav) 175,6 (34,5, 34,0), 3. Koprivšek (Ilirija) 173,0 (33,0, 34,0). S. DOKL

Smučarski vrvež pod Gačami

V Črmošnjicah nastopilo 156 smučarjev

V soboto dopoldne se je na smučiščih v Črmošnjicah zbralo več kot 150 mladih smučarjev iz novomeške občine. Pomerili so se na šolskem tekmovanju v veleslalomu za šolske naslove. Udeležba je bila odlična, saj so se organizatorji zaradi številnih prijav znašli skoraj v škriplih. Tekmovanje so uspešno pripeljali h koncu.

Razveseljivo je, da so se med kandidate za najvišja mesta vrinili tudi smučarji iz podeželskih šol, ki ne prestopajo napredujejo.

Organizatorji so za tekmovalce pripravili lična odličja. Prireditve pa je pripravilo smučarsko društvo Rog s pomočjo ObZTK Novo mesto.

Rezultati — cicibanke: 1. Kosmina, 2. Brulec (obe Zbk.), 3. Zupančič (Katja Rupena); cicibani: 1. Serini, 2. R. Peric, 3. M. Turk (vsi Grm); mlajše pionirke: 1. Šebenik (SD Rog), 2. Zupančič (K. Rupena), 3. Vitasovič (SSD Vavta vas); mlajši pionirji: 1. Wachter (K. Rupena), 2. Bukovec (SSD V. vas), 3. G. Pucelj (K. Rupena); starejši pionirke: 1. Serini (K. Rupena), 2. Adamčič, 3. Rozman (obe Grm); starejši pionirji: 1. V. Turk, 2. J.

Fricov pokal za gozdarje

V nedeljo je bilo na smučiščih v Črmošnjicah že 18. po vrsti, gozdarsko tekmovanje za pokal Franja Frica. Z malenkostno prednostjo se je tradicionalni boj med gozdarji in lesarji tokrat uspešno končal za gozdarje. Nastopilo je 21 tekmovalcev, organizatorji pa so za vse pripravili lepa darila.

Rezultati — posamezniki: 1. Medle (Novoles) 27,2, 2. Bobnar (GO Straža) 28,2, 3. Serini (GG) 28,7, 4. Rustja (GG) 29,0, 5. Rebernik (Novoles) 29,8, 7. Legan (GO Straža) 30,9, 8. Knez (GO Črmošnjice) 31,2, 9. Japelj (Novoles) 32,0, 10. Štor (GO Straža) 33,6 itd. Ekipo: 1. Novoles (Medle, Rebernik) 57,0, 2. GG uprava (Serini, Rustja) 57,7, 3. GO Straža (Bobnar, Legan) 59,1, 4. Novoles II (Goleš, Japelj) 62,8, 5. GO Črmošnjice (Knez, Šebenik) 68,3 itd.

Dvoboj za Fricov pokal pa se je končal takole: 1. GG (Bobnar, Serini) 56,9; 2. Novoles (Medle, Rebernik) 57,0.

Trebanjci na snegu

V okviru jugoslovanskih pionirskih iger 1972-73 je ObZTK Trebnje na smučišču ob žičnici v Trebnju klub pomanjkanju snega vzorno organiziral občinsko prvenstvo osnovnih šol. Udeležilo se ga je 62 tekmovalcev, ki so se pomerili na progi, dolgi 300 metrov, z 22 vrati.

Med cicibankami je zmagala Adica Gole (Trebnje), med cicibani je bil najboljši Mirko Strajnar, drugi Andrej Strajnar, tretji Jure Velikonja, četrti Marko Grandovec (vsi Trebnje) itd.

Mlajše pionirke: 1. Vanja Gole, 2. Mira Blažič (Mirna), 3. Mojca Silvester (Mirna); mlajši pionirji — 1. Rado Ogrin, 2. Igor Kržan, 3. Janez Strmec, 4. Edo Pungartnik, 5. Stane Znidaršič (vsi Trebnje) itd.; starejši pionirke — 1. Sonja Slak (Trebnje); starejši pionirji — 1. Lado Ostanek 55,6, 2. Iztoč Ogrin 57,7, 3. Bojan Koprivec 60,0, 4. Viktor Franko, 5. Tomaž Bukovec (vsi Trebnje). Mlajši mladinci: 1. Jože Rebolj 71,6 (Mokronog), 2. Stanko Černe 74,0 (Trebnje), 3. Bogdan Zupančič 75,2 (Trebnje), 4. Jurij Bule (Mokronog), 5. Janko Rugelj (Sentupert) itd.

NACE BUKOVEC

NOVO MESTO — Atleti Novega mesta, ki trikrat na teden vadijo v telovadnici grmske šole, prirejajo vsak petek ob 18. uri interne atletske mitinge kot pripravo na bližnje dvoransko prvenstvo republike. Prejšnji petek so skakali v višino in dosegli naslednje rezultate: pionirji — 1. Križman 145, 2. Nemanič 145, 3. Jordan 130; pionirke: 1. Skube 135, 2. Petrov 135, 3. Tovšak 120; mladinci: 1. Dragaš 160; člani: 1. Slak 190. (R. D.)

BREŽICE — Nogometni klub Brežice bo imel v soboto, 29. januarja, letni občni zbor, na katerem bodo obravnavali dejavnost v preteklem letu in se dogovorili o pripravah na novo tekmovalno sezono. Izvolili bodo tudi novo vodstvo s številčno manjšim in operativnim upravnim odborom. (V. P.)

NOVO MESTO — Na enotedenske priprave v Ljubljano so odpotovali tri mlade novomeške telovadke. V Spodnji Šiški bodo med drugimi slovenskimi telovadkami vadile tudi Tanja Furlan, Mirjam Hočvar in Jasna Dokl. (D. F.)

BREŽICE — Igralke breziškega Partizana, ki so v prvih treh kolid zimske republiške lige v rokometu prikazale najboljšo igro, bodo v nedeljo, 30. januarja, spet nastopile v Ljubljani. Tokrat se bodo srečale z ekipo Alpeša iz Selc ter ljubljansko Olimpijo. (V. P.)

MIRNA — Na meddruštveni skakalni tekmi je v nedeljo skakalo tudi precej Dolenjcev. Vendar se v zahtevni konkurenci niso kaj prida uveljavili. Največ je še dosegel mladi Kočever Regally, ki je med starejšimi mladinci zasedel odlično 6. mesto. Kočever je dosegel 138 točk, skočil pa je 29,5 in 30 metrov. (M. H.)

BREŽICE — Tudi v Brežicah se ogrevajo za koristno športno akcijo TRIM, saj bodo za začetek naročili kar 3000 kartončkov TRIM. (V. P.)

NOVO MESTO — V Ljubljani se je nadaljevalo republiško zimsko rokometno prvenstvo za moške v skupini A. Od naših ekip so štartali Sevnici in Ribničani. Dosegli pa so naslednje rezultate: Zamet (Reka) — Ribnica 12:12, Mokerc — Sevnica 10:9, Ribnica — Sošanj 14:13 in Olimpija — Sevnica 15:15. (A. B.)

BREŽICE — Pred letom ustanovljeno smučarsko društvo Brežice je te dni organiziralo 5-dnevni tečaj za šolsko mladino in odrasle. Na smučiščih v Pečicah se je na začetnem in nadaljevalnem tečaju zbralo 150 učencev, dijakov ter odraslih, vadilo pa jih je 10 smučarskih učiteljev. Za predšolske otroke bodo organizirali tečaj na Catežu, takoj ko bo dovolj snega. Smučarsko društvo SD Brežice bo v februarju izvedlo tudi društveno tekmovanje v veleslalomu, organizirali pa bodo tudi tradicionalni Albertov memorial. V programu imajo še ogled svetovnega prvenstva v smučarskih poletih, ki bo v Planici marca, ter nakup še dveh smučarskih vlečnic. (V. P.)

CRNOMELJ — V mladinski ligi ljubljanske nogometne zveze B skupina so se posebno odrezali mladi nogometaši Elna in Bele krajine, ki so po prvem delu tekmovanja na prvih dveh mestih. Elnovci so 8 srečanj odločili v svojo korist, dve remizirali in samo eno izgubili. Bela krajina pa je 8 srečanj dobila in dve izgubila. Na zadnjem, to je na 12. mestu, pa je Mirna, ki je samo eno srečanje odločila v svojo korist. Če bodo mladi dolenjski nogometaši še naprej tako napredovali, potem se obetajo dolenjskemu nogometu boljše časi. Vsekakor je klubska politika, ki je usmerjena v naraščaj, veliko bolj pravilna, kot pa podpiranje starejših nogometašev. (T. L.)

ŽEBLJIČEK

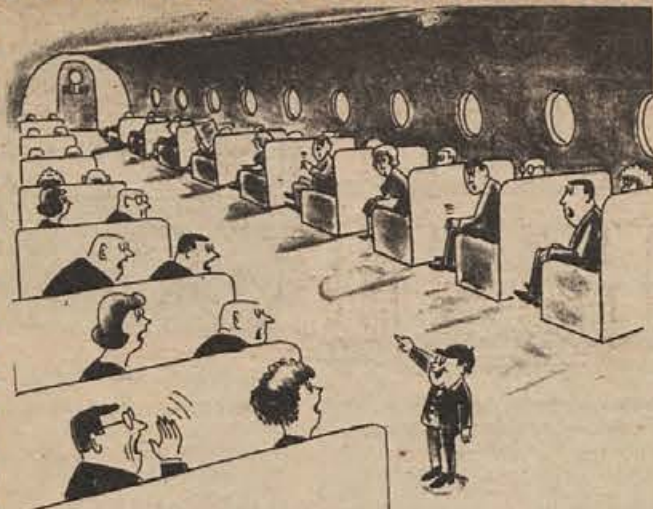
Na zimskem rokometnem prvenstvu Slovenije so se rokometiški Cosmos-Belta iz Crnomelja spet „izkazali“ z neresnostjo. V srečanju z novomeškimi LABODOM je manjkalo kar več glavnih igralcev. Eden je prišel v dvorano Tivoli celo s 5-urno zamudo. S takšno neresnostjo nekateri igralci škodujejo soigralcem in klubu. Neresnost je opaziti tudi na treningih in pred tekmami na domačem igrišču. Igralci so že večkrat obljubili, da bodo spoštovali red in disciplino, vendar obljub niso izpolnili. Poznavalci športa pravijo, da prihaja do težav zaradi tega, ker Belokranjcem manjka igralcev. Če bi jih imeli dovolj, bi lahko ubrali povsem drugačno struno. Se je čas, da se vremenata tudi Belokranjcem zjasnijo, drugače bo spet na pomolu kakšno razočaranje.

naši znanci

Viže za vsakogar

Dolenjski rojak, ljudski glasbenik Lojze Slak je z novo veliko gramofonsko ploščo „Otoček pod Gorjanci“, ki jo v Novem mestu prodajajo dva tedna, dobro uspel. Zanimanje je bilo veliko, saj so samo v eni prodajalni v Novem mestu prodali več kot 600 plošč. Zvedeli smo, da so bili trgovci z zanimanjem za Henčkov „Stari meh“, in slakov „Otoček pod Gorjanci“ izredno zadovoljni, saj so spravili med ljubitelje domačih veselih in poskočnih viž več tisoč plošč.

— Mamica, mamica, stric pilot mi je dovolil, da sem čisto sam šofiral letalo!

— No, Florijan, na obraz tvoje tajnice sem pa zdajle več kot le radovedna!

— Po ves dan je pijan — kaj le ima od tega?

Z naših vrtov

Nevarna beseda

Drago Gril, predsednik občinske ZRVS Kočevje, je dan pred zasedanjem skupščine te organizacije tožil da ne more dobiti nobenega za delovno predstavo.

Andrej Klun, član ZRVS in podpredsednik občinske skupščine, ga je podučil:

— Vidis, danes nocoj noben ničesar slišati o vsem, kar je v zvezi z delom. Preimenuj tisto „delovno predstavo“ v „častno predstavo“, pa boš takoj nabral dovolj kandidatov.

Najljubši jezik

Ko je profesorja Hermana Kotarja, jezikoslovca, direktorja gimnazije Kočevje neka damica zelo resno vprašala, kateri jezik mu je najbolj všeč, ji je zaupal:

— Svinjski, ampak le, če je dobro prekažen!

Če si osemenjevalec

Če hoče kmet dobiti 400 dinarjev premije za plemensko telico, ki jih izplačuje stabilizacijski sklad za živinorejo, mora razen drugega tako telico prijaviti in izpolniti prijavnico. V prijavnici je treba odgovoriti tudi na vprašanje, kdo je telčin oče. Nekaterih kmetov iz trebanjske občine prepoved mogočstva očito nič ne moti, saj v rubriko „oče“ mirno dajo vpisje: Tona Tomazin. Ne pravimo zastorj, kako pri nas pesa zakonitost!

Mrtva črka poslovnika

V poslovniku občinske konference Zveze komunistov Novo mesto je na vidnem mestu zapisano, da posameznik lahko razpravlja največ 10 minut. Komaj nekaj trenutkov po sprejetju poslovnika, pa so kar trije delegati razgledali svojo razpravo na več kot 30 minut. Verjetno se je delovnemu predsedniku ustavila ura, ali pa so ga razprave ustavile ...

Skedenj pogorel, hišo pa so rešili

V PETEK, 14. januarja okoli 12. ure, je začel goriti v Gorici vasi skedenj, last Alojza Starca. Skedenj in kar je bilo v njem, gasilci iz Gorice niso mogli rešiti. Obvarovali pa so hišo Janeza Grebena in Starčev kozolec, ki se ju je ogenj že prijel. Po nestrokovni oceni je škoda nekako za 60 do 80.000 din. Pri Grebencu je škoda malokostna.

Kaže, da je požar zanetil otrok, star okoli 4 leta. Domnevalo je, da nekako prišel do vžigalca in med tem, ko so bili odrasli na kosilu, zakuril v skednju.

»Zvezdogled« sedl zaradi tatvine

Skozi ukradeni aparat za pregled oči so opazovali satelite, ki okoli letajo — Pri tem jih je zalotil miličnik — Dve leti bo Levstik opazoval satelite le skozi rešetke jetniške celice

Ko so neki večer lovci v gostilni v Šalki vasi pri Kočevju rekli to in ono o divjadi, lovu, puškah in daljnogledih, jih je Jože Levstik iz Šalke vasi 16 zavrnil:

— Kaj se boste lovci postavljali z vašimi daljnogledi! Jaz imam takega, da se vidi, kako sateliti okoli letajo!

Vendar sezimo še malo nazaj. Postaja milice Kočevje je 28. aprila 1970 pisala občinskemu javnemu tožilstvu: „Neznani storilec je 3. marca 1970 okoli 10. ure dopoldne med delovnim časom ukradel iz okulistične ambulante škioskop (aparat za pregled oči), vreden 800,00 novih din ...“

Dejanja so osumili Jožeta Levstika, ki je bil takrat že zaprt, kraje pa na zaslišanju ni priznal.

Gledali so satelite

Kasneje je Jože Levstik, danes star 57 let, dober znanec sodišča, saj je bil že 7-krat obsojen, od tega 6-krat zaradi raznih tatvin, na zaslišanju pripovedoval:

— Da, bil sem že stokrat obsojen. Saj priznam, da sem tisto reč vzel. Vendar ta „pleh“ ni vreden milijon, kot je zapisano.

(Levstik, ki so ga dolžili, da je ukradel v ambulanti raznih predmetov v skupni vrednosti 1.371.700,00, se namreč ni spoznal na pretvarjanje starih dinarjev v nove in je mislil, da ga dolžijo za milijon in 371.700 starih din, v resnici pa so ga le za 137.170 starih din) Potem je nadaljeval:

Nisem se zavedel, kaj sem vzel. Res sem Viktorju Kobolu pokazal, da imam nekaj, da se vidi luno in vse satelite.

Okradeni zmikavci

(Hribeniški si je nekdo poškodoval pri prometni nesreči. Takrat je dobil kar precej edikondne. Z dobrih namenov, da si bo kupil novo lepo obleko — do takrat je namreč živel predvsem na račun socialne podpore — se je odpravil v Ljubljano. Tam pa je naletel na neko mlado dekle, s katero sta se včasih skupaj zdravila zaradi alkoholizma na Skofljici. Ko se je Levstik zjutraj v sobi pri „Starem Tislerju“ zbudil, pa ni bilo v sobi ne dekleta ne njegovega denarja.)

Železničar Jože Vovk večji del svojega delovnika preživi med železniškimi tračnicami. (Foto: S. Dokl)

Jože s Pokleka skrbi za kretnice

Jože Vovk, železničar s Podkleka, oskrbuje kretnice na železniški postaji v Brestanici — Kretnice je treba vsak dan skrbno mazati

Jože Vovk s Pokleka pri Blanci je že 18 let pri železnici. V tem času je imel različna opravila, zadnji dve leti pa je čistilec kretnic na železniški postaji v Brestanici. To delo opravlja z velikim veseljem, saj ni težko, je pa toliko odgovornejše. Kretnice morajo biti vedno čiste, ker drugače lahko pride do nesreče. Najtežje je seveda pozimi, ko tvež zamožni sneg in železo vkuje miraz. Tedaj dobi še več pomočnikov, sam ne zmore vseh. Z Jožetom sva se na tiri srečala nekoga januarskega sončnega dopoldneva. Ko sva se pogovarjala, je neprestano mazal, ni si dal niti trenutka počitka.

Železničar s Pokleka je povedal, da je s svojim delom zelo zadovoljen, rad ga opravlja, navdaj se je nanj. Pravi, da se med tračnicami kar dobro počuti, čeprav mora biti stalno na preži. Kajti po tej progi drvo vlaki skoraj brez prestanka. Najhuje je bilo okoli novega leta, ko je našel tudi po 300 vlakov. Takega prometa Jože še ne pominja, saj sta bila na postaji vedno po dva vlaka hkrati.

Čeprav nima svojega posebnega čuvšja, je Jože bil do zdaj samo enkrat v škripih. Šlo je za laž, vendar se je vse grečno končalo. Prepričan je, da ga vlak kajoli ne more presenetiti.

Seveda je drugače, ko je megle, deževje, snežni meteli. Tedaj ima čuvšja, ki ga opozarja na bližajočo se nevarnost.

Jože mi je ob tej priložnosti pokazal tudi najbolj moderne kretnice, ki so ogrevane. Tam je delo dosti lažje. Dokaz, da ni povsod tako, pa je tudi to Jožetovo delo, ki nima nič skupnega s sodobno tehniko, kot jo imajo na železnih drugih po svetu.

Ko sva se poslovila, sem mu zadel le naprej srečno delo med železnimi tiri.

S. DOKL

Poškodovane roke izdale, kdo je kakal pred vrati

Čuden konjiček Ivana Mežnaršiča

Ta teden so poslali kočevski miličnik predlog sodniku za prekrške, kaj kaznuje Ivana Mežnaršiča iz Šalke vasi 99, ker je opravil veliko potrebo na hodniku stanovanjske stavbe na Roki cesti 8 v Kočevju pred vrati stanovanja Milana Tekstara.

Tekstar je povedal, da je neznanec dvakrat v decembru napravil „kupček“ pred vrati njegovega stanovanja. Sklenil je, da bo nepripravilno odpravil.

3. januarja okoli polnoči je za-

slišal pred vrati sumljive šume. Odprl je vrata, medtem pa je neznanec ušel. Okoli šipe in naprej pa so bili krvavi sledovi.

Tekstar je zadelo prijavil miličnikom, ki so nato osumili, da je storilec Ivan Mežnaršič, ki je imel poškodovane roke. Mežnaršič je svoja neukturna dejanja priznal.

J. P.

Ni milosti za »zvezdogleda«

Takrat je bil poleg tudi Dušan Tršič, ki je vedel povedati o gledanju skozi „daljnogled“ naslednje:

Levstik je prišel od doma kos, „rona“ (cevi). Potem smo gledali skozi, tudi miličnik Maks. Levstik nas je imel vse za norca.

Po ropu — še vikendi

Potočnik in Mali, ki sta konec novembra vlamljala v zidanice na Trški gori, obsojena

Franc Potočnik, 26 let, in Rafko Mali, 24 let, ki sta se ob koncu novembra lani s svojimi roparskimi podvigi izkazala na Trški gori v Dolenjskem, ko sta na Trški gori vlamila v štiri vrtne domove, obsojena, sta bila pred petčlanskim senatom okrožnega sodišča v Belem Polju obsojena vsak na tri leta in pol strogega zapora.

Po pobežu iz ljubljanskih zaporov sta najprej v zidankah nakradla jedi in tehničnih predmetov, potem pa sta se podala proti Trški gori, kjer sta, zato ker je jima je pokvaril ukradeni fišček, z revolverjem onesvestila nekoga Nemca in se odpeljala z njegovim VW. Nista pa ga

pozabila oropati še za 100 mark, zapestno uro, čekovno knjižico s 600 dolarji in za zimski plašč. Kot vse kaže, bodo plačila za njuna razbojniška dejanja prihajala z obratnim vrstnim redom, kot sta se izkazala s podvigi po pobežu iz ljubljanskih zaporov. Tako ju kazen za vlogo v trškogorske zidanice še čaka!

J. PRIMC

Vse razen kajenja

Na zadnji občinski konferenci Zveze komunistov v Novem mestu so imeli kandidati veliko priponiti na račun poslovnika konference. Ko ni bilo predlogov ne konca ne kraja, je nekdo vzkičnil: „Pozabili ste zapisati v poslovnik, da je prepovedano kaditi!“ Ker ni v sindikalnem domu zadovoljivo delovala prežvečevalna naprava, so delegati res bili zaviti v oblak dima. Ponovila se je spet stara praksa z naših sestankov, ko kačiči „posiljujejo“ nekadiče. Kdaj bo temu konec?

VINO DA KORAJŽO

V ponedeljek dopoldne so novo-mestski miličniki pridržali do iztreznitve Salih Jakubiča iz Podgorje. V Novem mestu se je napil, potem pa začel vznemirjati meščane. Ko so prišli miličniki, se je tudi do njih grobo obnašal. Razen prijatelja, ki je mimoli ob iztreznitvi, ga ob zdaj čakal še sodnik za prekrške.

Letos slavi priznana tovarna pletenin RAŠICA iz Ljubljane 25-letnico obstoja. Letošnji nastop na sejmu mode je bil v znamenju ...mede, kvalitete in tradicije. Rašica je dobila tudi najvišje priznanje — „Ljubljanskega zmajca“ za otroški komplet (na sliki), ki ga je kreirala Nataša Mandelj. (Foto: M. Vesel)

med nebotičniki

19. Paradižnik je debelo pogledal, toda generalni ga ni izpuštil iz klešč!

„Stopite v tovarno! Izberite se katerokoli vozilo in se odpravite z njim! Tole pa pustite nam ...!“ je generalni vrigel svoj adut. Paradižnik se je ozrl h Klari, ki je prikimala in kupčija je bila sklenjena.

Ne, tako rada pa Klara ni imela njune stare skatle,

da bi se zaradi nje odrekla užitku: popeljati se po cestah Košate lpe z novo ameriško limuzino!

Izbrala je Klara po kilometrih dvoranah tovarne, se skrbno ogibala tekočih trakov in slednjič izbrala dolgo, črno pošast ...

Generalni se je ugriznil v jezik. Limuzina, ki jo je izbrala Klara, je bila namenjena predsedniškemu kan-

Materina tožba

Zima vse huje pritiska, pa sem se šel pogret k Brlogarju. Namesto toplote sem našel nezakurjeno izbo, kjer je na postelji ležala stara gospodinja.

„Si sama?“ jo vprašam.

„Sama,“ mi odgovori s trudnim glasom. „Bolna sem, pa ni žive duše od nikoder. Glej, roka mi je onemogla, pa bi te prosila, da mi zložiš pisanje za otroke, ki so šli po svetu. Pisala sem jim že, a nglasi od nikoder. Zdej tudi tega ne morem več. Martin, pomagaj mi!“

„To je zame mala reč,“ ji pravim.

„Kaj povej, pa bom zapisal!“ Tako mi je naročala: „Ljubi moji otroci! Vi ste daleč stran od mene, ki ležim tu v našem domu. Ostala sem sama, zgarana, onemogla in brez opore na stara leta. Veliko sem vas rodila in zdaj ni nikogar, ki bi mi ob smrtni uri pomagal zatistiti oči ali da bi mi vsaj svečo prižgal.“

Vi še niste jutri, kako je biti sam od jutra pa notri do večera in nazadnje, ko pade noč na zemljo, slišim le svoje dihanje in tuljenje vetra v razmajanih oknih in durih. Osmi križ sem si naložila, izgarala sem se do zadnjih mišic, vse sem vam dala, izdaj mi nikogar med vami, ki bi mi besede toliko segle do srca, da bi prišel k meni. Zebe me. Samo malo čaja bira da in da bi mi zakuril v peči.

MARTIN KRPAN

Foto tedna: želimo več!

Prejšnji teden so se na naš nagradni razpis odzvali trije fotoreporterji, vendar z izborom nismo bili preveč zadovoljni. Menili smo, da so slike dobre za objavo, nikakor pa med njimi ni take, ki bi odgovarjala fotografiji tedna. Verjamete, da si želimo objaviti dobro in za vse zanimivo fotografijo, ki bi ji radi določili nagrado 200 dinarjev. Prepričani smo, da večkrat vidite moške, ki bi ustvarili pogojem dobre fotografije, vendar zamudite pravi trenutek, in priložnost gre po vodi. Pravijo, da nosijo dobri fotoreporterji fotoaparate vedno s seboj, poskušate se vil!

„Manj neustre“ je posnetek, ki nam ga je poslal foto krožek z osnovne šole „Katja Rupena“ — Novo mesto. Posnetek je tehnično dober, vendar bi bil lahko manj vsiljiv. Pri „Testiranju“ — avtor France Brus iz Kočevja — smo menja, da je slika vsebinsko premalo splošno zanimiva. „Gasilska cisterna“, posnetek je naredil Tone Zalo kar iz Krškega: s tehnične strani sliki nimamo kaj očitati, vendar je tudi ta posnetek preveč nastavljen.

Če hočete, da bo fotografija prišla v poštev za naslov „Fotografija tedna“, mora biti posneta v preteklem tednu, motiv mora biti izviran, slika tehnično zadovoljiva in narejena na format 13 x 18 cm (ali vsaj 200 kvadratnih centimetrov za druge formate), v uredništvu pa mora biti vsaj v ponedeljek, do 12. ure (za tekočo številko) Pošljite, ki bodo zamudile ta rok, bomo upoštevali v izboru za prihodnji teden. Sliko pošljite tudi primeren (kratek) opis, obvezno pa podatke:

Kaj je bila posneta, kje je bila posneta in kdo ali kaj je na sliki.

Za vsako objavljenno sliko dobi avtor 50 din honorarja, za fotografijo tedna pa so rezervirane nagrade od 100 do 200 dinarjev. Posnetke pošljite do 31. januarja 1972, zadnji rok je 12. ura.

UREDNIŠTVO DOL. LISTA

RUDYARD KIPLING:

DEKLE S HRIBOV

Njen oče je bil Sonoo in je živel v hribih, njena mati pa se je imenovala Jadeh. Deklico so klicali Lispeh.

Tisto leto konura ni obrodila, na njunem makovem polju pa sta se v nočeh sprejela dva meseca.

Prestopila sta v vršansko vero, otroka pa sta odnesla v misijonško hišo ter jo dala krstiti. Misijonar iz Kotarja jo je krstil za Elizabeto ali Lispeh, kako pravi plemo Pahari v hribih.

Ko je razzajala v dolini Kotarja kolera, je pobrala tudi Sonooja in Jadeh, in Lispeh je ostala sama. V svoj dom jo je sprejela župnikova žena iz Kotarja, kjer je bila pol družabnica, pol služkinja.

Ce deklica iz tistih hribov postane lepa, se splača iti petdeset milj daleč peš po slabi poti, da jo vidiš. Lispeh je imela obraz grške boginje — enega tistih obrazov, ki ga ljudje tolikokrat slikajo, a tako malokdaj vidjo. Njena polt je bila belča, slonokoščene barve, in za svoje plemo je bila precej visoke rasti. Njeni rojaki so jo sovražili, ker je postala, kot so oni rekli, memsahil, lady, in se je vsak dan umivala. Igrala se je z župnikovimi otroci, hodila v nedeljsko šolo ter prebala vse knjige, ki so ji prišle pod roke, in je postajala vedno lepša, kot vila v pravljicah.

Nekoga dne, kmalu po tem, ko je dopolnila sedemnajst let, je šla Lispeh sama na spreho. Ona se ni sprejela tako kot angleške ženske — polgrodu milijo iz nasolja in mazi — marveč je prehodila nad dvajset ali trideset milj. Tistega dne jo je vrnila šole v poznem mraku, s težkim bremenom v rokah. Župnikova žena je dremala v obednici, ko je vstopila Lispeh s svojim bremenom. Polotila ga je nrožno in rekla preprosto: „To je moj otrok. Našla sem ga na cesti v Bagi. Ponesrečil se je. Negovala ga bom, in ko bo zdrav, naju bo vaš moč poročil.“

To je bila njena prva izjava glede njenih pogledov na zakon in župnikova žena se je prestrašena vzvramela. Toda človek na ležišču je vsekakor najprej potreboval pomoči. Bil je mlad Anglež in njegova glava je bila prebita do kosti. Težko je dihal in je bil nezavesten. Polotila jo je v posteljo in župnik, ki je bil izveden v zdravilstvo, se je takoj lotil nege. Lispeh je čakala pred vrati, če bodo potrebovali njene pomoči. Tudi župniku je povedala, da je to človek, s katerim se namerava poročiti, on pa jo je poučil, da take stvari niso tako preproste. Lispeh ga je mirno poslušala, nato pa je ponovila svoj sklep. Ona bo negovala uboga Angleža, dokler ne bo popolnoma ozdravel, da se bo lahko z njo poročil. To je bil njen mali načrt.

Po štirinajstih dneh vročice in vnetja se je Angležu vrnilo zdravje, za kar se je pristožno zahvalil župniku in njegovi ženi, posebno pa Lispeh, ki ga je negovala. Povedal je, da je dopotoval na Vzhod, da je zbiral rastlin in metuljev v Simlajskih hribih. Rekel je, da je padel čez skalo, ko se je stegnil po praproti v preperem delu. Njegovi nosači so nedvomno ukradli njegovo prtljago in zbežali. Imel je namen vrniti se v Simlo, ko bo postal nekoliko močnejši.

Vendar se je njegov odhod zavlekel, ker je le počasi okrevail. Lispeh je bila zdaj bolj zaposlena pri gospodinjii ali pri njenem možu, ki je iskal priložnost, da je razložil Angležu, kako je z Lispehinim srcem. Anglež se je pristočno nasmajal in rekel, da to res ljubko in romantično, prava idila izpod Himalajev, toda on je že zaročen z neko Angležinjo doma. Kljub temu pa mu je zelo ugajalo razgovarjati se z Lispeh, hoditi z njo na sprehod in ji govoriti prijazne besede. Njemu to ni pomenilo nič, toda Lispeh vse na svetu. Po navadah svojega dvigava rodu Lispeh ni prikrivala svojih čustev in Anglež se je odlično zabaval.

Ko se je končno poslovil, ga je Lispeh spremljala na vrh hriba do Narkunde. Počutila se je zaskrbljeno in nesrečno. Župnikova žena, ki se je baia sitnosti in skandala, je prosila Angleža, naj objavi Lispeh, da se bo vrnil in se poroči z njo. Tako ji je Anglež spetoma vsakih dvajset milj proti hribu zagotavljal, da se bo vrnil in poročil z njo. Na Narkundu Ridgu, sta se poslovila in Lispeh je jokala, dokler ji ni izgini izpred oči.

Potem si je obirala solze in se vrnila domov. Župnikova žena jo je tolažila: „Ne jokaj, vrnil se bo ...“

Po dveh mesecih je Lispeh minevalo potrpljenje. Takrat pa so ji povedali, da se je Anglež vrnil domov v Anglijo, čez morje. Lispeh je vedela, kje je Anglija, ker se je učila zemljepisja. Toda o morskih razdaljah kot otrok visokih gor ni imela pojma. Njena domišljija si je večkrat skušala predočiti, kje je njen Anglež. Ker ni imela pojma o parnikih na morju, so bile njene predstave vedno zmotne. Še vedno je upala na Angležev povratek. On pa jo je popolnoma pozabil, in ko je napisal knjigo o svojih izledkih v himalajskih hribih ter kmalu nato knjigo o Vzhodu, Lispeh ni niti omenil.

Po treh mesecih je Lispeh vsak dan poromala na Narkundo, da bi videla, če njen Anglež že prihaja po cesti. Nekaj časa so jo ta romanja držala pokonci, potem pa je postajala njeno razpoloženje vedno slabše. Župnikova žena je domnevala, da je sedaj prišel čas, da lahko pride na dan z resnico o Angležu ter ji pove, kako stvari stoje v resnici: da Anglež ni nikoli nič nameraval z njo, da je bilo z njene strani napačno in nedostojno, da je mislila na zakon z Angležem, ki pripada vendar višji rasi, poleg tega pa je objubil zakon deklici iz svojih grogov. Lispeh pa je odgovarjala, da vse to ne more biti resnica, saj ji je Anglež zagotavljal, da jo ljubi, in ona sama, župnikova žena, ji je objubljala, da se bo vrnil.

„Kako more biti neresnično to, kar je rekel on in kar ste objubljali vi?“ je spraševala Lispeh.

„Rekli smo ti zato, da bi te pomirili,“ je odgovarjala župnikova žena.

„Potem ste mi lagali vi in on?“ je vprašala Lispeh.

Župnikova žena je sklonila glavo in ni rekla ničesar. Tudi Lispeh je bila tiho za trenutek. Potem pa je šla ven ter odhitela po dolini v hrib. Vrnila se je nepopisno umazana v noči hribovskih deklet izpod Himalajev, vendar brez obroček v ušesih in v nosu.

„Vrnila se bom k svojemu ljudstvu,“ je rekla. „Vi ste umorili Lispeh, ostala je samo hčerka starega Jadeha — hčerka Paharija iz hribov in služabnica Tarka deda — boginje gora. Vi Angleži ste vsi sami lažnivci.“

Medtem ko si je gospodinja opomogla od groze, da se je Lispeh odločila zapustiti njeno vero ter se povrniti k bogovom svojih očetov, se je Lispeh odpravila nazaj v hribe. Nikoli več se ni vrnila.

Sprejela je navade in verovanja svojega poldivjega plemena. Nedolgo zatem se je omožila z gozdnim delavcem, ki jo je — zvest navadam Paharijev — pretepal, in njena lepota je kmalu obledela.

»Brez, Dolenjca«: kot brez žlice v hiši!«

Dežurni poročajo

LOV NA NATAKARICO – Polodnevne 18. januarja so se v bifeju Gadova peč v Brslinu stekli Cigani. Borili so se tako zavzeto, da so med pretepom poškodovali Alojza Šostarja, 60 let, z Muhabera. Po lokalu so podili tudi natakario, vendar so miličniki, ki so jih poklicali na pomoč, naredili red. Pretepači bodo pred sodnikom za prekrške gotovo mehki kot vosek.

RAZGRAJAJI V „SMUKU“ – 20. januarja zvečer so semški miličniki morali pridržati do iztreznitve Ivana Frankoviča iz Vavpe vasi, ker je razgrajal v hotelu Smuk in se grobo obnašal do miličnikov. Končno sodbo bo izrekel sodnik za prekrške.

PO DROBIŽ – V noči na 21. januar so neznanec vlomili v dve novomeški samopostrežni trgovini Dolenjke: pri mostu na Glavnem trgu in na Cesti herojev. Obakrat so razbili okno, iz registrskih blagajen pa so lahko odnesli le za nekaj stotakov drobnice. Za neznanca proizvedejo.

S SEKIRO GROZIL – Jožeta Kozina iz Zaloga so 21. januarja zvečer miličniki iz Dolenjskih Toplic pridržali do iztreznitve, ker se je opil in razgrajal po domači hiši. Ženi je grozil s sekuro: zaradi podobnega dejanja je bil Kozina že kaznovan in mu prav zdaj teče pogojna kazen. Zdaj bo moral spet pred sodnika.

EKSPLOZIJA V PRALNICI – 23. januarja okrog 6.15 je odjeknila eksplozija v pralnici gostišča Deu v Mokronogu. Močno je poškodovana pralnica, eksplozija pa ni prizanesla niti sosednjim prostorom. Ranjena je bila Frankiška Zupet, da so jo morali odpeljati v novomeško bolnišnico. Kaže, da je do eksplozije prišlo zaradi izrabljene tesnilne na glavnem ventilu plinske steklenice. Gmotne škode je za 25.000 dinarjev.

STEKLENICO V HRBET – Kočevski miličniki so 15. januarja pridržali do iztreznitve Vladimirja Turka iz Šalke vasi 37, kije v kino dvorani v Šalki vasi razgrajal, se vedel nedostojno in vrigel nekemu litrsko steklenico v hrbet.

RAZBUJAL V GOSTILNI – Josu Brodarič iz Šalke vasi 27 je 16. januarja pijan razbujal v gostilni „Pod lipco“ v Stari cerkvi, zato so ga kočevski miličniki pridržali do iztreznitve.

GROZIL BIVŠI ŽENI – 19. januarja ob 2. uri zjutraj je Ludvig Rak pijan razgrajal v stanovanju svoje bivše žene v Šalki vasi 51 in ji grozil. Miličniki so ga pridržali do iztreznitve.

TORBICA ČAKALA DOMA – Karolina Tratar, smo zapisali zadnjič, je bila ob torbico, nekaj denarja in dokumente. Vse to naj bi ukradel neznanec tedaj, ko so po njenih lasih česali glavni Pesterneje delavnice. Tratarjeva je tudi obtožila eno izmed žensk, ki so bile tedaj pri Pesterneju, da ji je ukradla torbico. Ko je prišla domov, jo je torbica čakala prav tam, kjer jo je pustila!

Bo letos manj težkih nesreč, kot jih je bilo lani? Do 24. januarja ni bilo na območju novomeške UJV še nobene nesreče s smrtnimi poškodbami, kar je obetajoč začetek prometa na naših cestah. Več previdnosti, bolj umirjena vožnja, spoštovanje predpisov: to so glavni pogoji zanesljivih potovanj. Se bomo lahko res veselili, da bo takih nesreč, kot je tale razbitina na naši fotografiji, v tem letu manj kot prej? (Foto: Splichal)

PREKRŠKI ZOPER JAVNI RED IN MIR:

»Pijan? Sem mislil – bolan!«

Skoraj polovico vseh prekrškov zoper javni red in mir so storili pijani občani – Za 11 odstotkov manj prekrškov kot predlanskim

Pred nekaj leti se je točaja v enem izmed ljubljanskih lokalov, ko jo je inspektor dobil, da je mladoletnemu pijanemu človeku postregla z novim kozarcem alkohola, hitro izgovorila: „Kaj, da je pijan? Kje pa! Zdi se mi, da je bolan. In da je mladoleten? Od vsakega pa res ne morem zahtevati osebne izkaznice!“ Stvari se od takrat tudi na Dolenjskem niso še nič spremenile.

Skoraj polovico vseh kršitev javnega reda in miru na območju novomeške uprave javne varnosti so namreč naredili vinjeni občani. Statistični podatki sicer kažejo, da je bilo lani za 11 odstotkov manj prekrškov kot predlanskim. Še vedno pa so jih našli 1.025 – v njih pa

je sodelovalo 1296 storilcev. Kar 1.225 je bilo moških in 71 žensk, med vsemi pa je bilo 89 mladoletnikov.

Zanimivo je, da med kršitvami izstopajo hujše kršitve javnega reda in miru: drzno vedenje, kričanje in nedostojno vedenje na javnih krajih, pretepi in pre-

piri. Takih prekrškov je bilo 594. Kljub vsemu jih je bilo za 99 manj kot predlanskim. Povečalo pa se je število prekrškov, ki so jih naredili Cigani: lani 142, predlanskim 108.

Od vseh prekrškov jih je bilo kar 612, ki so jih naredili pijani občani. Pretežno so se zgodili v lokalih: pijanim gostom še vedno točijo alkoholne pijače. Proti tistim, ki bodo tako delali še naprej, bodo ostreje nastopili. Zakon dovoljuje 500 dinarjev kazni ali zapor do 30 dni, kaznovati pa je mogoče tudi pravno in odgovorno osebo. Miličniki so do iztreznitve pridržali 168 oseb.

In še značilnost: medtem ko na podeželju število prekrškov upada, pa raste v večjih krajih, še posebej pa v Novem mestu. Novomeška postaja milice je imela lani za 14 odstotkov več dela kot predlanskim.

J. SPLICHAL

Utajevalci

Število obsodb na novomeškem okrožnem sodišču ne daje prave podobe o neupravičenem bogatenju na Dolenjskem. Lani je bil na primer en sam človek obsojen, čeprav javnost dobro ve, da davčnih utaj, podkupovanja in drugih oblik neupravičenega bogatenja ni tako malo.

Krivda seveda ne leži na sodišču, ki je praktično samo organ obsodbe. Med ljudmi je prav zaradi blagega reševanja teh perečih problemov veliko negodovanja. Znanost ugotovitve o preiskavi davčnih službah, ne močnih inspekcijah in drugih organih, ki naj bi pomagali, da bi spekulanti, utajevalci in sploh vsi tisti, ki bogatijo, ne da bi delali pošteno, tudi odgovarjali za svoja dejanja. Tolažbe, da tudi drugod ni nič boljše, so kajpak slab izgovor.

Zadnje mesece pa se, kot vse kaže, tudi na Dolenjskem obrača na boljše. V preiskavi na okrožnem sodišču v Novem mestu je zdaj, čeprav ni minil niti mesec v tem letu, že 6 ljudi, za katere sumijo, da so bogateli tako, kot ne bi smeli.

Prav gotovo ne moremo pričakovati hitre obsodbe: postopki so dolgotrajni, dokazovanje ne bo lahko in tudi strokovnjake iz računovodske stroke je težko dobiti. Toda že to, da so se stvari začele premikati, kaže na nov odnos in vzbujajo upanje, da bo za utajevalce, dajalce in sprejemalce podkupnin in druge spekulante posledje mnogo težje, kot je bilo doslej.

J. SPLICHAL

»Zoper življenje in telo!«

Predsednik okrožnega sodišča Štefan Simončič: »Ostreje proti davčnim utajam!«

Predsednik novomeškega okrožnega sodišča Štefan Simončič pravi: „Naše sodišče ima pristojnost za preiskave in za reševanje zadev na prvi stopnji v civilnih in kazenskih postopkih, odločamo pa tudi v pritožbah zoper odločbe občinskih sodišč. Zakon določa stvarno pristojnost sodišč. Načeloma je

pogosto pojavlja kot tožena stranka. V manjšem številu so tožbe za ugotavljanje očetovstva in iz lastninske pravice, dedovanja in podobno.

Na preiskovalnem in kazenskem oddelku pa so najštevilnejša kazniva dejanja zoper življenje in telo (uboji, poskusi ubojev) in prometna kazniva dejanja s smrtnim izidom, lažje poškodbe pa obravnavajo občinska sodišča. Precej obravnav je tudi zaradi kaznivih dejanj zoper premoženje (velike tatvine, ropi, poneverbe, zlorabe uradnega položaja). Sorazmerno malo je kaznivih dejanj, ki jih danes najbolj preganjamo: davčne utaje, podkupovanja in podobno. Mislim, da se stvari obračajo na boljše, čeprav imamo prav tu veliko težav tudi zato, ker se zadeve ne rešujejo naglo. Izvedenci iz računovodske stroke so redki, zato pa močno obremenjeni z delom, in tudi težko jih je dobiti.“

– Izrekate preveč pogojnih kazni?

„Sorazmerno veliko je število pogojnih kazni pri kaznivih dejanjih v prometu. Dosti manj pa je pogojnih obsodb pri drugih kaznivih dejanjih.“

– Ste pri svojem delu dovolj nagli?

„Zamujamo zaradi tega, ker so pred meseci zapustili ustanovo trije sodniki in nam še ni uspelo, da bi sodišče zasedli z vsemi sistemiziranimi delovnimi mesti sodnikov.“

ta pristojnost razdeljena glede na pomembnost zadeve bodisi za posameznika, bodisi za družbo. Težje primere obravnava okrožno sodišče.“

– Novomeško okrožno sodišče dela za brežiško, črnomaljsko, krško, metliško, novomeško, sevnisko in trebanjsko občino. S katerimi zadevami se najpogostejše srečujete?

„Med civilnimi zadevami so najštevilnejše razvezne pravde ter odškodninske pravde, ki navadno izvirajo iz prometnih kaznivih dejanj. Zavarovalnica se

KRONIKA NESREČ

KRŠKO: SMRT NA TIRIH – 16. januarja ob 16.40 je na železniški postaji v Krškem, Ivan Bogovič iz Anovca, prečkal cesto, ko so bile zapornice spuščene. Iz Zagreba je pripeljal ekspresni vlak: strojevodja je Bogoviča opazil in ga opozoril s tremi zvočnimi signali, a Bogovič se ni pravočasno umaknil. Lokomotiva ga je zadel in zbil 20 metrov naprej po progi. Bogovič je na kraju nesreče podlegel poškodbam.

RADNA: AVTO V VODI – Jože Selak iz Loga se je 18. januarja zjutraj peljal proti Zidanemu mostu. V Radni ga je zaneslo na levo, in ko je skušal priti spet na desno stran, ga je obrnilo in vzvratno zaneslo po nasipu v Savo, kjer je obstal na kolesih v približno pol metra globoki vodi. Voznik je bil hudo poškodovan, škode pa je za 9.000 dinarjev.

GRADIŠČE: ODRGNJEN LAK – 19. januarja popoldne je Jože Zajc iz Gorenje vasi vozil avtobus ljubljanske registracije od Dolenjskih Toplic proti Straži. Pri Gradišču mu je pripeljal naproti z avtobusom novomeške registracije Jože Mede iz Jurke vasi. Zajc je ustavil. Mede pa je med srečanjem z avtobusom podrgnil v drug avto. Na srečo se je na avtobusih samo odrgnil lak.

NOVO MESTO: OMAHNI NA AVTO – Stanislav Miklavčič iz Crmošnjic je 17. januarja pešal po mostu čez Krko. Za njim je z avtom pripeljal Zdravko Cerjak iz Gor. Lenarta. Miklavčič je omahnil in padel na avto: z glavo je udaril na blatnik in obelzel na tleh z lažnimi poškodbami.

DOBRVA: AVTO OBLEŽAL V JARKU – 19. januarja ponoči se je na cesti tretjega reda v Dobravi pri Kostanjevici prevrnil v jarek ob cesti in obstal na strehi z avtom Srečko Likar iz Kostanjevice. Drugemu osebnemu avtomobilu se je namreč umikal na desno, potem pa ga je zaneslo na levo v jarek. Škode je za 9 tisočakov.

NOVO MESTO: V FIČKA – 22. januarja zvečer je Jože Skube iz Novega mesta peljal fičko po Cesti talcev. Z dvorišča gostilne Košak je prav tedaj pripeljal drug avto, zadel v fičko in odpeljal proti Glavnemu trgu. Na fičko je škode za 400 dinarjev.

MOKRONOG: OPLAZILA STA SE NA LEDU – Mariborčan Franc Krnc je 23. januarja popoldne prehitel v Mokronogu osebni avto, kiga je ob robu ceste ustavil Stane Rihtar iz Domžal. Tedaj je naproti pripeljal Velenčan Anton Kostrevc. Na zasnežen in poledeneli cesti voznika nista utegnili ustaviti. Oplazila sta se z levimi bokci. Škode pa je za 1.500 dinarjev.

METLIKA: NEPOŠKODOVANI ŠOLARJI – 17. januarja popoldne sta se v Metliki zalekla na poledeneli cesti Matjaž Marinčič z osebnim avtomobilom in Anton Kolar iz Bušnje vasi, ki je peljal šolski kombi. V kombiju je bilo 10 učencev, v osebni avtu pa sopotnik. Nikomtr se ni nič zgodilo, škode je za 5 tisočakov.

OŠTRC: ZA 5.700 DINARJEV – 19. januarja popoldne sta v Ostrcu pri Kostanjevici zadelo voznik osebnega avtomobila Janez Vintar iz Dobrave in tovornjak, ki ga je peljal Vinko Ivanšek iz Krške vasi. Voznika osebnega avta je zaradi spolzke ceste zaneslo na levo stran. Ko sta se opazila, je bilo za 5.700 dinarjev škode.

NOVO MESTO: PO NESREČI ODPELJAL – Jože Grive iz Poljan pri Mimi peči je 21. januarja popoldne ustavil svoj avto pri bencinski črpalki v Novem mestu – ob robu pločnika. Sofer Hmeljnika Stefan Vovko se je vanj zalezel s svojim tovornjakom, da je škode za 2.500 dinarjev. Vovko se je po nesreči odpeljal proti Brslinu.

NOVO MESTO: PAZI, PREVIDNOST! – 22. januarja je po Gubčevi ulici zapeljal na prednostno cesto fičko, ki ga je vozil Rudi Sali. Ker ni bil dovolj pazljiv, je trčil v fičko, ki ga je peljal Drago Brezovar iz Gotne vasi. Škode je za 1.500 dinarjev.

BOŠTANJ: TRČICA, KO STA ZAVIRALA – Ivan Zagorjak iz Boštanja se je 20. januarja popoldne peljal skozi Dol. Boštanj, ko je v nepreglednem ovinku pripeljal naproti z osebnim avtom Franc Vintar iz Dol. Boštanja. Oba sta zavirala, vendar ju je zaneslo in sta trčila. Škode je za 3 tisočake.

ZAVINEK: OPLAZILA STA SE – 22. januarja sta se pri Zavinku blizu Skočjana oplazila z osebnima avtomobiloma Franc Strasberger iz Vinice pri Smarjeti in Peter Dulc iz Cegeline. Škode je za 6.500 dinarjev.

LOKVE: Z NEREGLISTRIRANIM MOPEDOM – Anton Bukovec iz Mihelje vasi se je 23. januarja popoldne z neregistriranim mopedom peljal iz Petrove vasi. V Lokvah je zapeljal na levo stran, ko mu je naproti pripeljal z avtom Novomeščan Jože Grahek. Bukovec, ki nima izpita, je trčil v avto, padel nanj in razbil vetrobransko steklo: na srečo je staknil le lažje poškodbe in naredil za 2 tisočaka škode.

RUPERC VRH: NA KLANCU STA SE SREČALA – 23. januarja popoldne je po klanecu na Ruperč vrhu peljal navzdol Ljubljčan Drago Peršič. Z avtom mu je pripeljal naproti Franc Šobar z Uršnih sel. Oba avtomobila sta trčila, čeprav je Ljubljčan zavrl. Škode je za 1.500 dinarjev.

NOVO MESTO: PODRL JO JE – 17. januarja je Marjan Turk iz Drame peljal proti Glavnemu trgu in na prehodu za pešce podrl 60-letno Marijo Ferjančič iz Ulice Majde Silc in jo zbil na tla. Ferjančičeva je dobila le lažje poškodbe.

TRZIŠČE: LETNE GUME – 22. januarja je na cesti proti Malkovcu pri zaviranju na zasneženi cesti zaneslo v levo Ivana Udovca iz Boštanja v avtomobil Alojza Udovca z Malkovca. Ivan Udovč je vozil z letnimi gumami, na obeh vozilih pa je škode za 3.000 din.

DEDIČI

Stara Bezgačka se je ni ohladila na mrtvaškem odru, ko so se že začeli zbirati bližnji in daljni sorodniki. Pred njeno razdrapano kolibo so se ustavljali avtomobili in izstopali so možje v črni in žalostne ženske. Govorili so in modrovali in jo položili v grob. Potlej pa so se spet zbrali in beseda je dala besedo.

„Prekleto žalostno je, da se moramo sorodniki srečati samo ob smrti,“ je govoril debeli Jozej in krepko srknil iz kozarca, v katerem se je črnila Bezgačkina pijača. Sama jo je obrala, sprasala in pretočila, potlej pa jo preminila. „Res je, res,“ je pritegnila suhljata Tona in obrala bedro kokoši, ki je morala dati življenje ob smrti svoje gospodarice. „Nikdar se ne vidimo in ne vemo, kaj kdo počne...“

Stefan se je stočil in nalil si drugega. „Hja,“ je rekel stari Pižmoh. „Umrla je in ni ji več pomoči. Na nas pa je, ljudje, da se dogovorimo, kako in kaj...“

„Je veliko zapustila?“ – je vprašala Jolanda iz mesta in v duhu že stela cekine iz debele nogavice.

„Zapustila?“ je vprašal Mihih, sose, ki je sorodnikom dal ključke od zidanice. „Nič ni zapustila...“

„Nič zapustila?“ – so začudeno zategnili.

„Nobenega testamenta?“ – so ponovili.

„Nobenega...“ je kimal Mihih.

„Pa tale hiška... Pa nograček... Pa tale zidanica... Pa njivca... Nič? Kako-to...? Nobenega testamenta? Res nobenega...“

In testamenta ni bilo. Bezgačka je odšla, kar tja v en dan. Niti na testament se ni spomnila!

Stefan je dal šefan in Bezgačkin ta boljši sod se je že dodobra spraznil. Sorodniki pa so sedeli, govorili in modrovali.

Kdo bo dedoval? Moja teta je bila sestra njegove strica... Moja babica je bila tašča njenega zeta... Moj ded je bil stric njene mačehe... Moj bratranec je bil boter njegove posvojence... O, veliko sorodstvo; o, bližnje sorodstvo!

In niso se mogli zediniti, kdo bo popravil hišo, obdelal vinograd in opel njivo. Nihče za Bezgačkinega življenja ni prišel k njej in jo vprašal, česa potrebuje... Zdaj pa so bili vsi enaki: pomagali smo ji in jo preživljali; nam torej večji delež...

Stara Bezgačka pa se je obracala v grob...

JAKA PRAVIČNIK

ČETRTKOV INTERVJU

Za boljšo osnovo gre

Janko Popovič: »Združujemo se zato, da bi bili močnejši, v našem turizmu pa je še vedno odprto vprašanje cest!«

V prejšnjem četrtkovem intervjuju je Zvone Perc prosil direktorja zdravilišča Dolenjske Toplice Janka Popoviča, naj pove, zakaj se go-

stinsko-turistične delovne organizacije v občini niso mogle zediniti za združitev in kaj pričakuje od nove direktorije za turizem pri tovarni zdravil KRKA, h kateri so se pripojili. Tov. Popovič je odgovoril:

— O obeh vprašanih je bilo že veliko napisanega in izgovorjenega. Glede združevanja gostinskih delovnih organizacij bi lahko povedal več pred 5 leti, ko mi je bila ta problematika v občini še bolj znana. Za neuspeh integracijskih pobud so bili tudi takrat kot drugod objektivni in subjektivni vzroki. Menim, da je združitev več delovnih organizacij uspešna le, če pride pobuda za to iz njih in če obstaja v tej zvezi dobro zastavljen razvojni program. Vse kaže, da tega pri poskusih združevanja gostinskih organizacij ni bilo, v isti sapi pa velja reči, da so v zadnjem času doseženi tudi tu premiki, čeprav je precej zamujenega.

— Zakaj ste se odločili za pripojitev h KRKI?

— Kadar smo pri bankah iskali kredite, smo vedno dobili namig, da smo premajhni in da si moramo poiskati močnejšega »zaveznika«, na kar bi šlo. V tem je bil glavni

vzrok za našo odločitev o pripojitvi h KRKI. Če bo naša direktorija za turizem zažvela in dala odgovor na odprta vprašanja v razvoju turizma, so dane vse možnosti za pripojitev tudi vsem drugim gostinsko-turističnim organizacijam v občini.

— Kaj pričakujete od nove direktorije za turizem pri KRKI?

— Predvsem to, da nas bodo banke odšlej obravnavale kot resnejšega interesenta, da bomo torej lažje dobili kredite ter uresničevali svoj razvojni program. Pri tem bi omenil, da so naše sedanje možnosti tako glede komforta, ki ga lahko nudimo, kot števila ležišč in sedežev premajhne in ne zadostajo več potrebam. Gostu moramo poleg tega zagotoviti več razvedrila. Moramo torej v povečanje hotelskih zmogljivosti, ki morajo biti v višji kategoriji, in zgraditi nekaj rekreacijskih objektov (bazeni, športna igrišča, zimski center v Črmošnjicah itd.) Ob tem pa se odpira pomembno vprašanje ceste. Naložbe v razvoj zdravilišča so pogojene z istočasnim posodobitvijo ceste do Dolenjskih Toplic, regulacijo Sušice in ureditvijo vodo- voda. To troje pa je poleg ostalega obveznost občine. Pričakujemo, da bo ObS svoje obveznosti, ki jih je sprejela na seji ob razpravi o pripojitvi Dolenjskih in Smarjskih Toplic h direktoriji za turizem pri KRKI, pravočasno uresničila.

Moje vprašanje: Stvari so tako daleč, da je turizem na Dolenjskem skoraj v celoti odvisen od cest. Te so takšne, da promet ni več varen in smo pred vprašanjem, ker smo pri cestah že veliko zamudili, ali se nam bolj ne izplača povečati zmogljivosti nezdodnje kirurgije. Direktor Cestnega podjetja inž. Lado Kotnik naj pove, kaj lahko pričakujemo pri posodobitvi neustreznih cest na Dolenjskem! M. JAKOPEC

Spet korak pred slovensko rastjo

»Rast našega gospodarstva mora biti nadpovprečna, če nočemo zaostajati v razvoju,« pravi Avgust Avbar, podpredsednik ObS v Novem mestu

Prvi podatki o lanskeoletni proizvodnji v novomeški občini so na dlani: enajst največjih gospodarskih organizacij jo je presešlo za 35 odstotkov. Po mnenju podpredsednika Avbarja je taka rast dovolj trdna osnova za letošnje načrtovanje.

Še več: podpredsednik trdi, da smemo letos graditi celo na nadpovprečnih pričakovanjih. Če bo tako, bodo morale gospodarske organizacije urediti proizvodne in investicijske načrte. Pogoji, ki bodo letos spet drugačni od lanskih, to terjajo od njih. Hkrati s tem se bodo morale kadrovske ugotovitve, okrepiti poslovne sklade, skrbeti, da bodo likvidne, smotno izrabiti delo in material. Krajše rečeno: nujni bodo vsi taki in drugi drobni prijemci, ki označujejo skrbno in dobro poslovanje.

Avbar je prepričan, da bo letos poleg tega treba računati na umiritev in načrtovati samo to, kar se bo dalo uresničiti. To pa kajpak še ne pomeni, da je treba razvoj občine uskladiti s slo-

venskim poprečjem. Nikakor ne, meni podpredsednik, ker mora biti rast novomeškega gospodarstva nadpovprečna, sicer bi zaostali v razvoju.

Izvoz bo v prihodnje še bolj v ospredju kot prva naloga v občini že znanih izvoznikov. Ob dobro organiziranem delu bo v razmerah, ki jih je dala zadnja devalvacija, izvoz lahko še donosnejši kot do zdaj.

In naložbe? »Čeprav bo letos zanje še težje, se bomo morali odločiti za nekatere nove investicijske naložbe.« Avbar pravi, da bodo to predvsem: za-

četek gradnje hotela v Novem mestu, preselitev invalidskega zavoda »Rog« in »Instalaterja« na drugo mesto, izgradnja komunalne klavnice, novega obrata »Beti« v Mirni peči. Kajpak sodijo sem tudi dela, začeta lani ali prej, ki naj bi jih letos končali. Med najpomembnejše zadeve te vrste sodijo nedvomno gostinsko-turistični prostori pri Ribji restavraciji.

Avgust Avbar »Težje za naložbe«

POTUJOČA KNJIGARNA PARTIZANSKE KNJIGE

Med potovanjem po Sloveniji se je potujoča knjižarna Partizanske knjige ta teden ustavila v novomeški občini. Knjige so napredaj, lahko pa jih kupci tudi naročijo. Danes se bo knjižarna ustavila v Brslinu — pri Novotoku (dopolodne) in Šoli (popoldne). Jutri dopoldne bo pred tovarno zdravil, popoldne pa bo prodajala knjige za šole. V soboto bo šla knjižarna v Sentjerne. Včeraj je knjižarna med drugim obiskala IMV, v torek pa Žužemberk, Stražo in Dolenjske Toplice.

Suhokrajinski drobiž

IZSUŠENI VODNJAKI SPRAVLJAJO V SKRBI občane in krajevno skupnost. V vasi Veliki Lipovec je že osem kmetov brez vode, drugi pa jo imajo le še malo v vodnjakih. Tudi na Brezovi rebi ni nič boljše. Gasilska avtociستا, ki jo imajo v Žužemberku, je poprej dobro pomagala v suši, pred dnevi pa se je pokvarila in je sedaj v popravilu. Tako sta ta dva kraja trenutno najbolj ogrožena v zimski suši, in če ne bo kmalu padavin z odjugo, bodo vse odročne vasi brez vode. Cisterne za prevoz vode od drugod ni moč dobiti, čeprav jo krajevna skupnost išče.

GASILSKA DRUŠTVA ŽUŽEMBERK, DVOR, SMIHEL IN REBER so imela preteklo nedeljo letne občne zbornice. Iz poročil je bil razviden napredek dela v vseh društvih, še posebej pa skrb za dobro opremo. Na Dvoru so gasilci ponovno vprašali, kaj je z dodelitvijo ustreznega prostora za gradnjo društvenega doma. Le-tega bi radi letos gradili in s tem počastili 40-letnico obstoja društva, ki jo bodo letos praznovali.

PREUREDITEV JAVNE RAZSVETLJAVE na levem bregu Žužemberka je gotova. Staro razsvetljavo je zamenjala živosrebrna razsvetljava, ki bo kos nihanju jakosti električnega toka. Namestili so tudi dve novi svetilni na poti k zdravstvenemu domu. Sedaj se zavzemajo za preureditev javne razsvetljave še prebivalci desnega brega Žužemberka. Upamo, da bo tudi tam kmalu izpolnjena upravičena želja.

M. S.

V nesreči

»Gorjanci« pomagali pogorelemu Angelu Gatti

Angelo Gatta, šef potovalnega urada »Gorjancev« v Novem mestu, se je spet vrnil na delo. Rane, ki mu jih je v dušo zasekal požar pred novim letom, se celijo. Čas ozdravi tudi bolečino, pravijo. Gatta sam najbolje ve, kako je s tem. Požar mu je preporal dušo.

Zgorelo mu je vse. Tam, kjer je stala v Brezicah njegova hiša, so ožgani zidovi. Okoli 150.000 din škoda je po prvi oceni naredil ogenj hiši, ki je bila zavarovana za 100.000 din. Najhuje je seveda to, da je nesreča usekala sredi zime.

Stefan Galič, direktor »Gorjancev«, je 12. januarja po telefonu sporočil: »Lahko povem, da ob tej nesreči našega sodelavca nismo odrekli. Gatti smo takoj nakazali 15.000 din za prvo pomoč. Kolektiv je na sestanku sklenil, da mu pomagamo tudi z enodnevnim decembrskim zaslužkom, kar da 20.000 din. Tako je skupna pomoč kolektiva 35.000 din in tega Gatti ne bo treba vračati. Poleg tega mu je podjetje prostovoljno dalo 30.000 din posojila za obnovo hiše.

Zavedamo se, da to v primerjavi z bolečinami in ranami, ki jih je Gatti naložila nesreča, ni veliko. Dali pa smo hitro, ker želimo, da bi si naš sodelavec čimprej opomogel.

I. ZORAN

Telefon

Kaj bodo odgovorili iz Novega mesta

Iz Smihela do Žužemberka je 5 km, druge vasi so od Žužemberka še bolj oddaljene — po 6 do 10 km. Brez telefona pri taki oddaljenosti ne gre, najbolj pa bi ga potrebovali za zdravnika in živinozdravnika. Nič manj ne bi bila telefonska zveza potrebna s krajevnim uradom, občino in bolnišnico.

Potrebe ne bi smeli prezreti. Upoštevati velja tudi pripravljenost ljudi: sami bi skopali jame za drogove, pomagali pri postavljanju drogov in napeljavili žice.

Smihel pri Žužemberku je na območju novomeškega poštnega podjetja, zato bi bila možna telefonska napeljava oziroma zveza prek avtomatske centrale v Žužemberku. Ker je ta centrala že zdaj močno obremenjena, je krajevna skupnost poslala pošto podjetje, naj pojasni, kakšne so možnosti, da bi uresničili želje ljudi.

Če bo napeljava telefona v Smihel izvedljiva že letos, bo pomagala tudi krajevna skupnost v Žužemberku: ta telefon bo imela tudi v svojem načrtu za leto 1972.

M. S.

MINI ANKETA

Po sklepu republiškega izvršnega sveta bo letos osnova neobdavčenega osebnega dohodka enaka lanski: 25.000 din. Znesek olajšave za družinskega člana (pretežno za otroke in nezaposleno ženo) so povečali od 5000 na 8000 din.

Kako so to sprejeli zaposleni Novomeščani?

IVAN HROVAT, Dominant: »Pri svojih dohodkih ne bom bistveno prizadet. Pristajam na mejo 25.000 din in olajšavo 8.000 din. Če bi pri tem previsoko merili, bi lahko znatno zamajali stabilizacijo, za katero smo se enodušno ogreli. Vsekakor pa bi morali pri obdavčenju upoštevati skupni družinski dohodek, davek pa odmeriti še posebej glede na to, ali ljudje plačo koristno porabijo ali jo poženejo.«

CIRIL MIRTIC, Novotehna: »Meja za obdavčitev ni pravilna, ker 25.000 din še ni dohodek, ki bi ga morali zapisati davkarji.

Obdavčitev

Sam bi bil veliko bolj zadovoljen, če bi se izvršni svet odločil za 30.000 ali 35.000 din. Pošteno in pravično pa je, da je letos vsaj ugodnost za otroke in druge nezaposlene družinske člane nekoliko večja.

INŽ. RADE KALINOVIC, Gozdno gospodarstvo: »Neobdavčena osnova 25.000 din ustreza slovenskemu povprečnemu osebnemu dohodku, ki se je povzpela na okoli 1800 din. Zdi pa se mi, da izvršni svet ni upošteval podražitev, saj so cene lani spet bolj poskočile, kot smo računali.«

INŽ. NIKO RIHAR, Grmška šola: »Meja 25.000 din naj bi obsegala, če hočemo v strugi obdržati stabilizacijo. Neobdavčen pribitek za preživljanje otrok in drugih nezaposlenih v družini ustreza.«

STANE ZUPANČIČ, Zavod za zaposlovanje: »To — za otroke — je čisto v redu in se strinjam, da je tako. Ne zdi pa se mi prav, da smo v Sloveniji ostali pri tako nizki meji za obdavčitev osebnih dohodkov. Še več: prepiran sem, da bi obdavčenje dobilo pravičen namen šele tedaj, če bi upoštevali skupne družinske dohodke.«

Ljudem je vsaj malenkostno zadoščeno: ob dveh devalvacijah dinarja in podražitvah v lanskem letu bodo pri davčnih prijavah pripisali še po 8000 din neobdavčene vsote na vsakega otroka. Bolj bodo zadovoljni kajpak tisti, ki morajo z eno plačo hraniti več usti. Ali pa bodo sicer res bolj zadovoljni od tistih, ki bodo mimogrede odrinili davkarji drobne in še naprej bolje živeli?

Novomeška kronika

PRITOŽBE — Novovseljeni stanovanjci v novih blokih v Kristanovi ulici na Znančevih njivah se pritožujejo nad slabo izvedbo del v stanovanjih. Najpogostejše so pritožbe nad slabo zalepljenimi podi v kuhinjah.

SLASČICARNA — Ta teden je Solški center za gostinstvo iz Novega mesta pri pekarni na Glavnem trgu odprl novo prodajalno slaščic, ki so jo v našem mestu mnogi težko pričakovali.

OGLEDALO — V nepreglednem ovinku na tržnici so prejšnji teden delavci Komunalnega podjetja postavili ogledalo, ki bo tu olajšalo v tržnih dneh otežen promet.

PREDAVANJE — V torek, 1. februarja, bo v sindikalnem domu ob 17. uri predaval dr. Dušana Misa iz Ljubljane. Naslov predavanja je »Holandija — dežela cvetja in milinov«. Predavateljica bo predavanje popestrila z 250 barvnimi diapozitivi.

Kdo je objestnej?

V nedeljo zvečer okrog 21. ure je prebivalce novomeških Mestnih njiv razburila huda eksplozija, ki so jo slišali tudi v mestu. Močan pok je prestrašil meščane. Miličniki, ki so prišli na Mestne njive, so ugotovili lahko le to, da si je neznani objestnej privoščil neslano šalo. Močan pok je namreč povzročila sicer nevarna petarda (lahko jih je vrigel tudi več). Objestnej je po zlobnem dejanju ušel!

80 POROTNIKOV

Sodbe v imenu ljudstva na občinskem sodišču v Novem mestu bodo v naslednjih treh letih soizrekli novi sodniki porotniki. Občinska skupščina je 80 takih sodnikov izvolila 14. decembra na predlog krajevnih skupnosti in družbenopolitičnih organizacij iz vse občine.

Ena gospa je rekla, da je njen prvošolček večji računski talent kot katerikoli mesar: še preden mu pove, kaj naj prinese iz trgovine, že brihtna glavica izračuna, koliko bo vse stalo.

Najvišje priznanje — v Žužemberk

Izvenšolsko delo v novomeški občini spet ocenjeno — Nova merila?

V novomeški občini so učenci množično vključeni v prostovoljna dela, tako imenovano izvenšolsko dejavnost. Izvršni odbor temeljne izobraževalne skupnosti je po oceni

Smetišča

Odborniki so na zadnji seji opozorili, da lastniki zadnje čase v gozdovih v bližini Novega mesta iznenađeni pogosto nalete na smetišča. Gotovo gre pri tem za brezvestne šoferje, ki smeti raje stresajo kar ob poti, kot pa da bi jih iz podjetja odpeljali na za to določena smetišča. Krivice, ki tako neodgovorno skrunijo naravo in delajo škodo, bo treba poiskati in ostro kaznovati.

Smetišči in smetnji pa imamo tudi sicer v Novem mestu težav čez glavo. Komunalno podjetje si zelo prizadeva za reden in urejen odvoz smeti, kljub temu pa je pri tem še vedno veliko odprtih vprašanj. V stanovanjskih naseljih marsikje nihče ne čisti prostorov ob stavbah, kjer so postavljeni smetnjaki. Nekaj smeti potrebujejo stanovanjci, nekaj Ciganke, ki po smetnjakih brskajo za odpadki, nekaj pa komunalci, ki smeti odvažajo. Okolica smetnjakov marsikje mestu ni v okras.

Vprašanje zase je odlagališče smeti pri Zabajku. V neposredni bližini je cigansko naselje, prihod vozila, ki dovažajo smeti, pa je za Cigane dogodek. Temeljito »preiščejo« pošiljko in izberejo vse, kar je količjak uporabno. Pri tem potrebujejo veliko smeti, tako da je cesta proti Mirni peči od odlagališča do ciganskega naselja dobesedno postlana z odpadki. M. JAKOPEC

nedavno priznal največje uspehe učenec in mentorjem na osnovni šoli v Žužemberku.

Nagradni sklad 100.000 din so razdelili tako, da so dobili: Žužemberk 12.738 din, Sentjerne 18.121, »Katja Rupena« — Novo mesto 27.121, Dolenjske Toplice 6326, Vavta vas 6046 din itd.

Vrstni red po točkah: Žužemberk 145, Sentjerne 141, »Katja Rupena« Novo mesto 121, Dolenjske Toplice 120, Vavta vas 105, Smihel pri Novem mestu 77, Brusnice 76, Otočec 75, Smarjeta 72 itd. Prosvetni delavci imajo precej pri-

pomb glede načina točkovanja in vrednotenja točk pri določanju nagrad. Očitno je, da to povzroča glavobol in nejevoljo. Prav bi bilo, da bi izobraževalna skupnost pripravila nova merila, s katerimi bi pravičnejše vrednotili prizadevanje v izvenšolskih dejavnostih. S. DOKL

PO DINARJE IN LIRE

23. januarja je tat obiskal Toneta Kordiša, ki stanuje v bloku na Zagrebški 13 v Novem mestu. Ukradel mu je denarnico z 900 dinarji in 10.000 lirami ter dokumenti. Za neznanim ljubiteljem tujega denarja poizvedujejo.

LJUBI RIBJE MESO?

Z Otočca so sporočili, da je nekdo s čolna, kjer imajo spravljene »ibe«, v ponedeljek odtrgal obe ključavnici — obešanki. Niso pa mogli ugotoviti, če jim je zmanjkalo kaj rib. Tako še ni čisto jasno, ali gre za zbiralca ključavnic ali pa za požrešnega človeka, ki mu tekne ribje meso. To bodo poskušali izvedeti miličniki.

Mesno prehrambno podjetje Novo mesto KOMANDANTA STANETA 24

proda

karamboliran avto MERCEDES

letnik 1960

Vse druge informacije lahko dobite v podjetju.

Novi pevski zbor osnovne šole Kočevje pod vodstvom učitelja Iveta Staniča že uspešno nastopa na raznih prireditvah. (Foto: J. Primc)

BESEDE POSLANCA

Popravit storjeno krivico

Pripraviti nov predlog o delitvi denarja za reševanje stanovanjskih zadev borcev — Kdo naj zastopa občana pred sodiščem?

Republiškega poslanca Draga Benčina iz Kočevja smo zaprosili, naj za naše bralce pove, o katerih zadevah je republiška skupščina razpravljala na zadnji seji (19. januarja) in ki so najpomembnejše za naše območje, posebno za kočevsko občino. Odgovoril je:

— Za več občin na našem območju in tudi za kočevsko je pomembno, da se bodo sredstva

za reševanje stanovanjskih zadev borcev zbirala še letos. Izvršni svet in komisija za borce pri republiški skupščini pa bosta v sodelovanju z republiškimi odborom ZZB in občinskimi pripravila nov predlog o delitvi teh sredstev. Pri prejšnji delitvi so bile nekatere občine prizadete. Med njimi so bile predvsem tiste, kjer živi največ borcev in ki niso toliko razvite, da bi lahko same uspešno reševale te probleme.

Pripraviti je treba tudi bilanco, iz katere se bo videlo, koliko je katera občina že dobila, kakšno je bilo prelivanje sredstev, koliko borcem je bilo rešeno stanovanjsko vprašanje in kolikern gaje treba še rešiti.

Anuitete od teh posojil se bodo stekale na posebne račune pri občinskih solidarnostnih skladih. S tem denarjem bo mogoče izjemne stanovanjske te-

žave borcev reševati tudi v bodoče.

Pomembno je še, da je republiška skupščina že drugič odločila sprejem zakona o odvetništvu in nudi pravnomoč občanom. Odvetniška zbornica se namreč ne strinja, da bi razen odvetništva organizirali po zakonu službe pravne pomoči pri sindikatih in občinskih skupščinah, ki bi imele pravico zastopati občane pred sodišči in drugimi državnimi organi. Za ta predlog pa se zavzema republiški svet zveze sindikatov. Problem je verjetno tudi v tem, da je odvetnikov premalo. Za območje občin Kočevje in Ribnica imamo le enega.

J. PRIMC

ANA NOVAK

Ano Tomšič, poročeno Novak, rojena 6. junija 1893 v Šmihelu pri Postojni, smo pokopali 5. decembra v Dolgi vasi pri Kočevju.

Kot mlado dekle se je še v stari Avstriji zaposlila na Reki, kjer se je spoznala z ladjedelnim delavcem Ivanom Novakom iz Krke na Dolenjskem.

Med prvo vojno sta zapustila Reko. Vse jima je uničila vojna. Mož se je nato zaposlil na Rudniku v Kočevju, nazadnje pa je delal na železnici.

Rodila mu je 5 otrok: Ivana, Antona, Vinka, Marijo in Rozalijo. Vsa družina je od začetka sodelovala v OF, zato so Italijani 7. maja 1942 aretirali moža, ga odgnali v Italijo, od tod pa v Buchenwald, kjer so ga tik pred osvoboditvijo ustrelili. Aretirali so še sina Ivana, medtem ko sta Anton in Vinko odšla v partizane. 11. maja 1942. Ivan se jima je pridružil po vrnitvi iz internacije 1943. Končno so prišli še po Marijo, jo odgnali v Italijo, mater in Rozalijo pa so držali v Kočevju. Sin Anton je bil v Cankarjevi brigadi, Vinko pa v Tomšičevi, oba pa sta padla 1942 pri Sentrupertu na Dolenjskem.

Do smrti je bila ponosna na svojo družino, mi pa jo ohranimo v trajnem spominu.

-t

JULKA KRIŽ

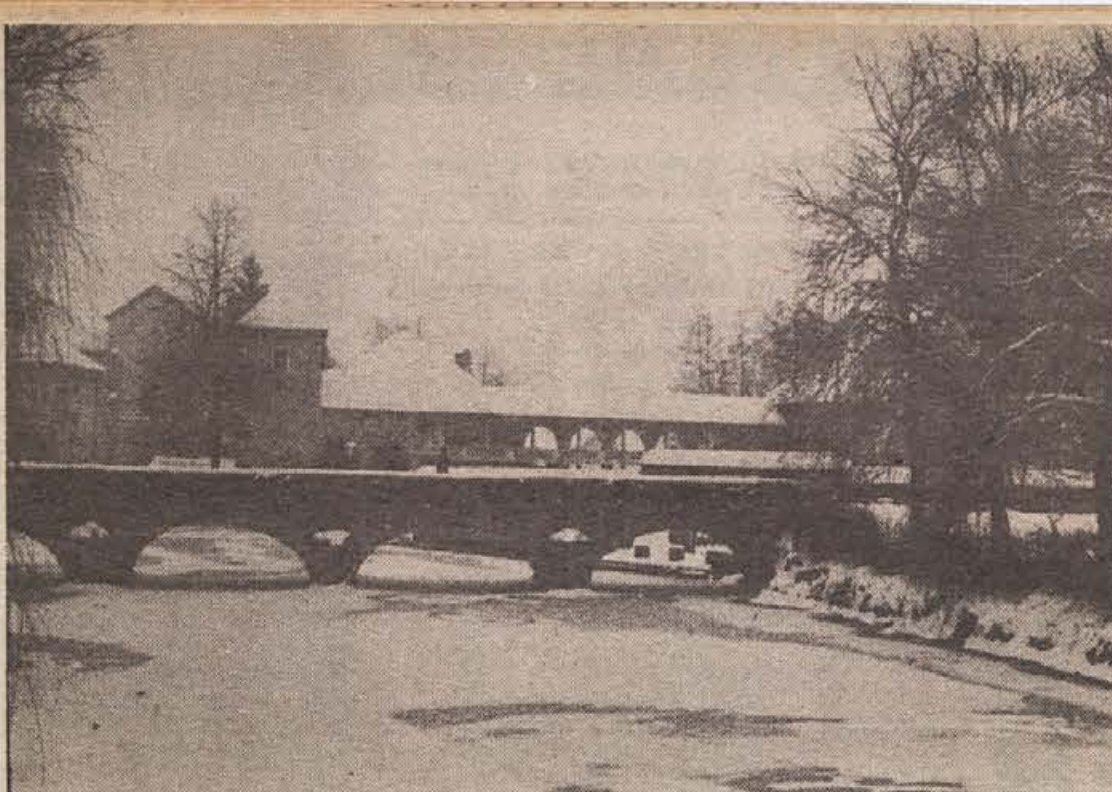
18. januarja smo v Kočevju pokopali Križevko mamo. Rojena je bila 22. aprila 1895 v Bajtah pri Cabru.

Lani poleti smo v Dolenjskem listu brali o njej, da je še zdrava, vedra in nasmejana. Zdaj jo je vzelo tako rekoč čez noč, kot odpihne vetrič z veje rosnog kapljice.

Malo je partizanov, ki so bili na Kočevskem, šli skozi Borovsko gore, a ne bi vedeli za njo, v srcu ohranili njeno ime. Veliko lačnih partizanskih ust je nahranila. Kje je jemala, da ni nihče odšel čez prag s praznim želodcem, mi bo vedno uganka. Dobra je bila za vse: za poveljnike in borce. Vsi smo bili njeni.

Cvarov in Zmagov spremjevalec Peter se je pred njeno krsto spomnil: „Zanjo nismo bili le tovariši, ampak kar njeni otroci. Bila ni le mati svojih sinov-partizanov, Jureta in Toneta, bila je mati vseh nas, tudi tedaj, ko je bilo sprejeti partizana pod streho gorje. Zategadelj so ji Italijani 1942 zveržino ubili moža.“

Z rosnimi očmi smo se posloviili za vedno od nje, ki je bila naša mama in nosilka več odlikovanj. Med drugim je bila že 1944 odlikovana z medaljo za hrabrost.

Ribnica pozimi. (Foto: J. Primc)

Končno prevoz je

Z novim letom so končno začeli voziti delavce iz Ribnice v Sodražico. Predstavnik občinske skupščine, SAP, temeljne izobraževalne skupnosti Ribnica in sodraskih podjetij oziroma obratov so se dogovorili, da bodo delavce vozili v začetku z avtobusom, ki bo vozil tudi šolarje, kasneje, ko se bo čas prihodov in odhodov ustalil, pa tudi druge občane. Kaže, da bodo v začetku vozili iz Ribnice na delo v Sodražico in nato spet domov okoli 50 ljudi. Kot smo že poročali, so ti delavci zaposleni v obratih modna konfekcija KRIM, DONIT — tovarna „Pletilnica“ in INLES. V Sodražici je namreč dovolj delovnih mest, manjkalo pa je delavcev.

J. P.

Ribnica: več proslav

Kaže, da bo letošnje leto v ribniški občini po številu proslav najbolj bogato. Osrednji dve proslavi bosta v Loškem potoku in Dolenji vasi.

30. julija bodo v Loškem potoku odprli novo osnovno šolo in proslavili 30-letnico oboroženega upora. V Dolenji vasi pa bodo 13. avgusta slavili 30-letnico začetka partizanstva v tem kraju in 100-letnice delovanja gasilskega društva.

Za krajevni praznik Sodražice, 25. maj, pripravljajo domači borci tovariško srečanje. 4. julija je v načrtu pohod 4. čete Dolenjskega oddela na Malo goro pri Ribnici. V pohodu bodo predvidoma sodelovali tudi mladinci, pripadniki JLA, rezervni vojaški starešine in člani ZB.

NAJVEČ ŠOLARJEV

Lani je obiskalo ribniški etnografski muzej 2700 obiskovalcev. Muzejske zbirke si posebno radi ogledujejo šolarji. Prihajajo iz vseh krajev Slovenije. Muzej je pozimi sicer zaprt, vendar je večjim skupinam, če se prej prijavijo, vodi Janez Arko iz Ribnice na razpolago. Muzej bo redno odprt spet spomladi in nato vse do novembra.

POSODOBITI CESTO

Med prebivalci Loškega potoka je vse več ljudi, ki so prepričani, da je nadaljnji napredek tega področja odvisen od posodobitve ceste Sodražica-Loški potok. Sedanja makadamska in vijugasta cesta postaja vedno večja coka gospodarskega razvoja Loškega potoka. Zato bo potrebno cesto čimprej asfaltirati. Urejena cesta bi odprla tudi lepe možnosti za razvoj letnega in zimskega turizma. V Loškem potoku so idealna smučišča, pa tudi sneg se obdrži tu dalj kot v nižinah.

VPRAŠALNIK O NACRTU

V želji, da sodeluje pri izdelavi srednjeročnega plana razvoja občine Ribnica za obdobje 1971 do 1975 čim več ljudi, je komisija za izdelavo tega plana s pomočjo posebnega vprašalnika povprašala za mnenje in predloge ljudi, ki poznajo značilnosti, težave in tudi razvojne možnosti ribniške občine. Prepričani smo, da bodo prinesli odgovori na vprašalnik mnogo dobrih misli.

STANOVALCI BREZ PRAVIC

Nedavni posvet predstavnikov hišnih svetov v Ribnici je pokazal na mnoge težave. Osnovna ugotovitev je bila, da nizke najemnine ne morejo zagotoviti dovolj denarja za redno vzdrževanje družbenih stanovanj. Najemnine razvrednoti še inflacija. Druga težava je družbeno samoupravljanje hišnih svetov. Hišni sveti praktično nimajo pravice odločati o sredstvih najemnin za popravila stavbe, v kateri živijo. Pogosti so tudi primeri malomarnega odnosa stanovalcev do družbene imovine in prostorov.

To se med seboj prepleta in vzbuja slabo voljo pri stanovanjski enoti STANGRAĐA, ki upravlja z okoli 300 družbenimi stanovanji, ter pri stanovalcih. Vse to narekuje nove oblike gospodarjenja z družbenimi stanovanji, ki naj bi bile take, da bi imeli stanovalci več samoupravnih pravic.

-t

»Nej dnarja, nej blaga ...«

Nikogar še ni, ki bi zgradil v Ribnici veliko trgovsko hišo — Ribničanje kupujejo drugod

Usklajevalni odbor, ki ga sestavljajo predstavniki družbenopolitičnih organizacij in občinske skupščine Ribnica, je na zadnjem sestanku razpravljalo o trgovsko-gostinskem podjetju JELKA ter o trgovini, gostinstvu in turizmu v občini.

Zaradi šibke trgovske mreže odteka veliko denarja v Kočevje, Ljubljano in drugam. JELKA razpolaga z okrog 4500 kvadratnimi metri površin, od tega odpade okoli 2000 kvadratnih metrov na skladišča. Po približnih izračunih bi potrebovali vsaj še 2000 kvadratnih metrov prodajnih površin.

Kdo naj investira v ribniško trgovino? Predstavnik JELKE, ki sta se udeležila sestanka, sta povedala, da je najtežje vprašanje, kje dobiti denar za razširitev trgovske mreže. Lokale bodo sicer začeli posodobljati že v kratkem, toda glavno, kako zgraditi sodobno trgovsko hišo, kjer bi lahko kupec dobil vse v eni stavbi, ostaja še vedno odprto.

Usklajevalni odbor je po vsestranski razpravi sprejel predlog, da v kratkem pristojni občinski organ pokliče predstavnike JELKE, ribniške kmetijske zadruge in nekaterih večjih trgovskih podjetij iz Ljubljane na pogovor o trgovini v ribniški občini.

Podanih je bilo tudi več zanimivih misli o razvoju gostinstva in

turizma v občini. Trgovina, gostinstvo in turizem bodo morali biti podrobneje obdelani v srednjeročnem programu občine, ki bo osnova za razvoj teh dveh, sicer precej sorodnih panog.

BORCI NA PREGLED

Na razširjeni seji občinskega odbora Zveze združenj borcev NOV Ribnica so sklenili, da bodo letos organizirali splošni zdravstveni pregled bivših borcev. Od zadnjega takšnega pregleda je namreč minilo že več let. Zdravstveno stanje bivših borcev na splošno ni zadovoljivo, kar je treba pripisati vojnemu naporu in tudi letom. V komisiji, ki bo organizirala zdravstvene preglede, so Stanko Rus, Vinko Drobnič, Vinko Kersnič in Jožica Košmrli.

Polovico sprav

Največ sporov zaradi žalitev

Poravnavni svet pri krajevni skupnosti Ribnica je imel lani sedemnajst obravnav. V devetih primerih so se sprte stranke poravnale, v osmih pa ne.

Med ljudmi je prišlo največkrat do preprirov zaradi razhajenja. Za prepri ni treba dosti, teže je pa ljudi potem spraviti, da bodo spet prijatelji, kot so bili pred preprirom. Čeprav pride na poravnalnem svetu do sprave, ni več pravega sožitja.

Ljudje se radi tožarijo zaradi spornih meja, lastninskih pravic do uporabe poti, ki vodi čez sosedovo parcelo, itd.

Ribniški poravnavni svet je lani dobro opravil svojo nalogo, saj je bilo precej sporov med ljudmi rešenih brez obravnave. Predvsem v manjših spornih zadevah je zalegla že beseda predstavnika poravnalnega sveta.

-t

RIBNIŠKI ZOBOTREBCE

NONSTOP — Kmetijska zadruga Ribnica je v svojem trgovskem lokalu „Izbira“ v Ribnici uvedla nepretrgano prodajo od 7. ure zjutraj do 19. ure zvečer. S tem so ustregli številnim potrošnikom.

PETKOVA PLOŠČA — Petkova hiša je podrt. Načrt za asfaltiranje tega križišča je narejen. Potrebno je izdelati le še načrt dokončne ureditve okolice križišča. Tu v bližini bo predvidoma namreč tudi zidana ograja, v katero bodo vzdali nekatere dele Petkove hiše (vrata, okna) in spominsko ploščo. Tako bo spomin na slavnega partizanskega fotografa ohranjen, čeprav njegove rojstne hiše ni več.

PRODAJALNE KRUHA v Ribnici kmetijska zadruga še vedno ni odprla, čeprav je njeno odprtitev napovedala že za lanski september. Zdaj pravijo, da so le dobili prodajalke, boje pa se, da prodaja ne bi bila rentabilna.

TRSKI ODBOR so ustanovili pri krajevni skupnosti Sodražica. Njegova naloga je, da bo skrbel za komunalno urejanje Sodražice, medtem ko bo svet krajevne skupnosti skrbel za vsa območja skupnosti, ki sega od Podklanca do Vinice.

DOBRO JE VZDRŽEVANA cesta iz Loškega potoka proti cerkniški občini, čeprav je na njej redkokdaj videti cestarja.

SREDNJEROČNI PLAN — Včeraj je bila seja komisije za srednjeročni plan občine. Razpravljala je o predlogih občanov za razvoj občine. Zamislili občanov o ključnih smereh razvoja občine komisija upošteva pri izdelavi srednjeročnega plana. Prav gotovo pa vseh predlogov ne bo mogla upoštevati, ker bo morala želje, predloge in potrebe uskladiti z dejanskimi možnostmi, ki pa so najpogostejše odvisne od tega, koliko je denarja za njihovo uresničitev.

— Tudi ti razlagaš o svojih „možnostih“, kadar nimaš „možnosti“ nabirati medu?

— Jaz razlikujem pomen teh dveh besed, slišal pa sem, da nekateri naši govorniki res govorijo o „možnostih“, ko imajo v resnici v mislih čisto navadne „možnosti“.

Zenski pevski zbor iz Črnomlja pod vodstvom Franceta Zupančiča nikdar ne manjka na prireditvah in javnih proslavah, čeprav so pevke večinoma starejše in že upokojene. Ker si želijo, da bi njihovi nastopi učinkovali tudi na oko, ne samo na ušesa, so začele akcijo po podjetjih. Prošijo za pomoč pri nabavi enotnih oblačil. (Foto: R. Bačer)

Oprema še vedno slaba točka

Gasilstvo v črnomaljski občini stopa nasproti boljšemu, toda korak je bolj mlahav — Lani je bila v teku akcija za gradnjo ali popravilo podeželskih gasilskih domov — Nujno: večja cisterna!

Občinska gasilska zveza vključuje 31 organizacij s 1586 člani. Gasilci premorejo skupno 38 motornih brizgal in 14 ročnih, 1 nov gasilski avto in okrog 6000 metrov cevi. Oskrba z opremo se je zadnja leta izboljšala, še vedno pa veliko manjka, da bi bili lahko zadovoljni.

Gasilstvo je razpolagalo lani za vse potrebe v občini z 72.000 dinarji občinske dotacije in 30.000 dinarji zavarovalnice SAVA. S tem denarjem niso mogli v vseh 31 društvih spraviti dejavnosti na zadovoljivo raven, zlasti ne v opremljenosti. Občutno je tudi pomanjkanje prostorov za ga-

silsko dejavnost na podeželju, zato je lani gasilska zveza spodbudila akcijo za gradnjo ali popravilo gasilskih domov. Gasilci iz Gribelj so že začeli dograjevati dom, v Dobličah gradijo novo stavbo, društvo Kot-Brezje pa gradi večji prostor, v katerem se bodo lahko sestajali gasilci in člani drugih vaških organi-

zаций. Podobnih potreb je še veliko in jih bo treba v novem letu reševati. Lani so društva sodelovala pri gašenju 32 večjih in manjših požarov, prirejala so gasilske vaje in veselice. Pomembna slavlja so bila v Črnomlju, kjer so lepo počastili 90-letnico društva, v Dragatušu, kjer so imeli 60-letnico dela, in v Štranski vasi s 40-letnim jubilejem.

V gasilskih vrstah je pripravljenost za pomoč bližnjemu dobro razvita, zlasti se je to izkazalo v laniški suši. Ljudje so se kar naprej obračali h gasilcem po pomoč za dovažanje vode, toda za take primere ni dovolj opreme. Nujno bi bilo nabaviti vsaj večjo cisterno, ker samo z gasilskim avtom ni mogoče navoziti v ogrožene vasi dovolj vode. Razen tega je treba misliti naprej. Če bo novi avtomobil več let neprestano na vožnjah kot zadnje mesece, se bo kmalu izrabil. Kaj potem?

Na sušna obdobja in obrambo proti tovrstnim elementarnim nevarnostim bi morali misliti prej, ne pa šele takrat, ko z vseh strani donijo kliči: SOS. Ko bodo za leto 1972 odmerjali gasilstvu denar iz proračuna, bi morali vse to dobro pretehtati.

Kakšni naj bodo poslanci?

Na nedavni kandidacijski konferenci Socialistične zveze v Črnomlju, kjer so podprli kandidaturu Romana Ogrina za kandidata v predsedstvo skupščine SRS in ponovno kandidiranje Staneta Kavčiča za predsednika republiškega izvršnega sveta, so obširno govorili še o pripravi na volitve.

Menili so, da je potrebno uvesti stalni sistem evidentiranja tudi v delovnih organizacijah, ne samo na terenu. Vse kadrovske priprave in izmenjave naj bi bile v široki javni razpravi tako v Socialistični zvezi kot v sindikatih, za uvedbo te akcije pa bo volilna komisija pripravila akcijski načrt. Na podlagi potreb in neresenih vprašanj v občini bo ob enem izvršni odbor SZDL pripravil nov volilni program.

Nameravajo pa zahtevati od republiških organov, naj pravočasno sprejmejo volilno zakonodajo, da ne bo podobnih napak, kot so se dogajale pri zadnjih volitvah.

V razpravi je več članov poudarilo, da so volilne enote za poslance republiškega zbora preobsežne, saj ena enota zajema 4 dolenjske občine. Posledica tega je, da poslanci ne morejo dovolj sodelovati s terenom in z delovnimi organizacijami. Prav tako so menili, da bi morali novi poslanci izhajati iz domače sredine, ker morajo do podrobnosti poznati razmere in posebnosti Bele krajine ter njena prizadevanja za hitrejšo gospodarsko rast.

Ponovno so načeli tudi vprašanje odnosa republike do manj razvitih območij, pri čemer je bilo več kritičnih pripomb, češ da nekateri republiški skladi, npr. vodni, cestni in sklad otroškega varstva, premalo vlagajo na nerazvita območja. Niso pa pozabili tudi sedanje pomoči širše družbene skupnosti, ki se je kazala predvsem na področju izobraževanja in vzgoje ter pri reševanju socialne problematike. V teh dveh dejavnostih je republika precej pomagala, še vedno pa niso splavali iz težav.

TAKIH SREČANJ SI SE ŽELJO

22. januarja je bil v okviru abonmaja glasbeno-baletni večer v črnomaljskem Prosvetnem domu. Nastop je zelo uspel, saj so bili poslušalci prijetno navdušeni nad izvajalci programa, enako pa so bili nastopajoči presenečeni nad publiko, ki je nastop tako lepo pozdravila. Takih prireditelj iz Črnomlja čini nedvomno še želijo.

K. W.

Mladi ne poznajo nasprotij

»Vrata so odprta vsem, ki se hočejo izučiti in delati, ne glede na narodnost,« je načelo poklicne šole v tovarni BETI — Da ga tudi v praksi dosledno spuštujejo, pričajo odgovori slušateljev

V vašem dijaškem kolektivu je poleg domačinov precej mladih s hrvaške strani Kolpe, v svoji sredi pa imate tudi pripadnike srbske in makedonske narodnosti. Kako se med seboj razumete? Na to vprašanje je odgovorilo pet učencev in učenek:

BARIKA PERČAK, učenka I. letnika, doma iz Bujarja na Hrvaškem: — V šoli nas nihče ne vpraša, od kod je kdo doma in tudi nam, mladim, se to ne zdi pomembno. Lepo se razumemo in nesoglasij ne poznamo. Ker sem osnovno šolo obiskovala v Kamanju na Hrvaškem, zdaj pa nadaljujem s poklicnim šolanjem na slovenski strani, sem imela v začetku malce težav z jezikom, vendar to kmalu mine.

JANEZ JAKŠA, dijak I. letnika, doma iz Vranovič pri Črnomlju: —

BOSILJKA MILČINOVIČ, učenka I. letnika, doma iz Radatovič v predelu Zumberka: — Meni slovenščina dela precej težav, ker do zdaj nisem imela toliko stika z jezikom. Osnovno šolo sem obiskovala v domači vasi, medtem ko zdaj stanujem v Metliki in hodim domov le čez nedelje. V šoli se prav dobro počutim, prav tako nimam nobenih pripomb čez sošolce.

DRAGICA JURKAS, učenka II. letnika, doma iz Jurovega na Hrvaškem: — Do doma imam samo tri kilometre. Čeprav sem osnovno šolo obiskovala v Zakanju, s slovenščino v poklicni šoli nimam nobenih težav, jezik mi je znan že od malega, saj smo večkrat hodili v Metliko. Ni mi žal, da sem se vpisala v to šolo, saj trdno računam tudi na službo v tovarni. Sodelujem tudi pri pevskem zboru in v mladinskem aktivu tovarne.

MARICA LIPOŠČAK, učenka II. letnika, doma iz Pribanjcev na Hrvaškem, ki ležijo 1 km od Vinice čez Kolpo. — Jaz sploh nimam nobenih težav, celo z jezikom ne, ker sem tudi v osnovno šolo hodila na Vinico. Starši so me dali raje v slovensko šolo, ki je bliže, sicer bi morala hoditi 5 km daleč. Zdjaj mi ta oddolitev zelo pride. Vseč mi je vzdušje v šoli in tudi učitelji so dobri z nami.

Poskus: klubi odbornikov

Socialistična zveza se zavzema za učinkovitejše sodelovanje odbornikov z volivci

Na seji izvršnega odbora občinske konference SZDL v Metliki so prejšnji teden obravnavali tudi delo odbornikov občinske skupščine. Ugotavljali so, da so bili ti pri delu v skupščini aktivni, niso pa imeli dovolj stikov z občani na terenu. Tako so glasovali za ta ali oni odlok, za občinsko politiko itd. v imenu volivcev, ti pa sploh niso bili o zadevah obveščeni.

Da bi pomanjkljivost odpravili, so predlagali novo obliko dela, in sicer delovanje odborniških klubov. Žaživali naj bi v posameznih krajevnih skupnostih in naj bi poleg odbornikov vključevali še vodstva krajevnih organizacij. Gradivo za občinske seje naj bi v takem krogu predelali, preden bi prišlo do glasovanja v občinski dvorani. Podobno obliko naj bi uvedli še za odbornike zbora delovnih skupnosti, samo da bi taki klubi združevali zainteresirane iz družbenih dejavnosti, gospodarstva in drugih panog.

Klubi bodo poskusno začeli delati takoj, tako da bi do prve prihodnje občinske seje že dobili preko odbornikov mnenje iz terena.

Izvršni odbor je razpravljal še o pripravah na kandidacijsko

konferenco SZDL, o razmerah v zdravstvenem domu in o nujni sodobnejši organizaciji pogrebob, kot jih ima mesto zdaj.

Na takem delovnem mestu, kot sta Janko Goleš in Martin Stariha v obratu IMV na Suhorju, ni prijetno, zlasti ne pozimi. Onadva sta zadovoljna. V metliški občini manjka delovnih mest za moške, zlasti pa za nekvalificirano delovno silo. (Foto: R. Bačer)

SPREHOD PO METLIKI

TRETJI 12-STANOVANJSKI blok na nekdanjih Bračikovih pristaniščih graditve Komunalno podjetje. Z dograditvijo te stavbe bo vključena nova stanovanjska soseska v tem mestnem predelu.

GLOBOKE JAME na cesti med Metliko in Rosalnicami so pred kratkim zasipali z gramozom, vendar je to le trenutna rešitev. Cesta je v izredno slabem stanju in bi bila potrebna večjih popravil. Verjetno čakajo modernizacije in možnosti za asfalt, o katerem je bilo že lani govor.

SEMINAR ZA VARSTVO ostarelih je 17. januarja organizirala občinska konferenca SZDL v sodelovanju z Rdečim križem. Vabljeni so bili predstavniki Socialistične zveze s terena, predstavniki vaških organizacij RK in vsi tisti, ki se ukvarjajo s socialno problematiko na vasi. Predavatelji so prišli iz Ljubljane.

TUDI V METLIŠKIH TRGOVINAH se je izbira blaga občutno zmanjšala. Potrošniki se pritožujejo, da manjka tega in onega. Prepričani so, da bodo police spet polne, ko bo nastopila odjuga cen.

NA OSNOVNI ŠOLI imajo organiziran obsežen dopolnilni pouk za učence, ki jim posamezni predmeti delajo težave. Po eno dodatno uro matematike, angleščine in slovenščine imajo vsak teden za učence vseh razredov.

NOVI ODBOR mestne organizacije Rdečega križa v Metliki je pokazal veliko vnemo za delo. S prvo večjo akcijo se je izkazal ob novem letu, ko so člani odbora obiskovali starejše ljudi na domu, prav tako socialne ogrožene. Z voščilnicami so potrebni dobili tudi skromna darila.

24. KANDIDATOV je že prijavljenih v tečaj iz prve pomoči za voznike amaterje. Predavanja se bodo

začela v februarju. Tečaj organizira občinski odbor RK v Metliki.

450 RAZNIH MOTORNIH VOZIL (osebni in tovarni avtomobili, traktorji, prikolpniki, motorji, mopedi) je bilo na novo registriranih v metliški občini preteklo leto. Razen tega je bilo izdanih 62 novih vozniških dovoljenj. Približno polovica voznikov je opravila izpit pri vozniški komisiji v Novem mestu, druga polovica pa v Črnomlju.

409 POTNIH LISTOV je v preteklem letu na novo izdal oziroma jim podaljšal veljavnost organ, pristojen za notranje zadeve pri metliški občinski skupščini. Občani so potovali največ kot zasebni turisti v Italijo in Avstrijo. Registriranih je bilo tudi 6 stalnih izselitev, in sicer v Kanado, ZDA in Avstralijo.

GASILSKO DRUŠTVO IZ MARIBORA je pred kratkim poslalo Slovenskemu gasilskemu muzeju v Metliki staro ročno brizgalno, odsluženo motorno brizgalno in še nekaj starih gasilskih priprav. Začasno so nekateri predmeti deponirani kar na prostem in bo treba že letos misliti na gradnjo gasilske lope, kjer naj bi bili ti predmeti varno razstavljeni.

PRAV LEPE KOVINSKE REKLAMNE ZNACKE si je omislila tovarna BETI. Na okroglem zlatem polju je rdeč trikotnik, na njem pa tovarniška zaščitna znamka: zlat metliški grb in pod njim napis BETI. Zbiralci značk bodo prišli na svoj račun, značka sama pa bo tudi dobro opravila svojo reklamno nalogo.

ZIMSKE ŠOLSKE POČITNICE so se v soboto, 22. januarja, pričele tudi na metliški osemletki. Trajale bodo do ponedeljka, 31. januarja. Učenci bi si želeli snega, toda teh nekaj centimetrov, ki ga je zapadlo, je premalo za sankanje in smučanje.

Kdaj ATC na Vinici?

Med vaščani narašča zanimanje za telefone

Vinška pošta ima trenutno le osem telefonskih naročnikov na svojem območju, telefonski pogovori pa so možni le preko poštnih vezave, kadar imajo tam uradne ure. Za napeljavo novih telefonskih aparatov je v vasi zadnje čase precej zanimanja, saj so se za to pridobitev sodobne tehnike odločili spet štirje domačini.

Vinico nujna. Pri tem pa bi moralo PTT podjetje Novo mesto razmišljati tudi o gradnji pošte, kajti vgrajitev avtomatskih naprav v sedanje zasebne in neustrezne prostore ne bi bila primerna. F. P.

Po vsem tekstilnem blagu, perilu, pleteninah, konfekciji in preprogah boste svoje potrebe zadovoljili najugodnejše pri

»VELETEKSTILU«, Črnomelj

ČRNMALJSKI DROBIR

PEŠCI SE PRITOŽUJEJO, ker pred novo gostilno Rojc zlasti popoldne in zvečer parkirajo avtomobili na pločniku, tako da se morajo ljudje umikati na najbolj prometno cesto. Če ne zaležejo opominov in prepovedni znak za parkiranje, naj bi miličniki zahtevali plačilo kazni.

V ČRNMOLJU SE JE končal 10-urni tečaj za prvo pomoč, ki ga je obiskovalo 25 kandidatov za voznike amaterje. Ker je med občani še precej zanimanja za voznišvo, že sprejemajo prijave za novi tečaj, ki bo organiziran februarja. Prijavitelje se lahko v pisani občinskega odbora RK.

MATIJA WEISS je na občinski skupščini začasno prevzel posle umrlega referenta za premoženjsko-pravne zadeve, medtem ko prav tako začasno opravlja tajniške posle za mestno krajevno skupnost Peter Ambrožič.

SVET ZA GOSPODARSTVO pri občinski skupščini je sprejel sklep, da je treba plačati 33 din komunal-

nega prispevka za vsak kvadratni meter stavbne zemlje na urbanističnem območju Črnomlja. To velja za mesto, Kočevje, del Kanizarice, Vojno vas in Svibnik. Za ta znesek jamči občina napeljavo vodovoda in elektrike.

DIJAKI ČRNMALJSKE GIMNAZIJE imajo letošnje polletne počitnice v času od 22. do vključno 30. januarja. Letos so počitnice prvič tako kratke. Vzrok? Uvedba petdnevnega delovnega tedna.

NA MATIČNEM URADU v Črnomlju je bilo v preteklem letu sklenjenih 88 porok. Kot ugotavljajo, je bilo število ženitev in nevest približno enako kot leto dni prej.

PLAN ZA LETOŠNJA komunalna dela v okviru 5-letnega načrta javnih del v občini je v pripravi. Dokler pa ne bo znano, s kolikšnim denarjem bo letos razpolagal občinski proračun, ni mogoče o tem nič dokončnega povedati, čeprav občani sprašujejo.

Črnomaljski poročevalec

Napaka

Nadaljevanje občinske konference ZK v Metliki

19. januarja so metliški komunisti nadaljevali razpravo ob prvem sklicu konference ter ugotovili, da so tedaj nehoti kršili statutarna načela. Sprejeli so, da nekateri članovi konference ne bi smeli izvoliti v komite, ker imajo vodilne funkcije druge, in pa da ne sme biti nihče več kot dvakrat zaporedoma izvoljen za člana komiteja.

Tako so za 5 nepravilno izvoljenih članov na prejšnji konferenci tokrat poslali nadomestila. Prav tako so bili naredili napako, ker niso sekretarja komiteja izvolili na konferenci, temveč so tovr. Jakljeviča izbrali na seji komiteja. Tokrat Franc Jakljevič ni hotel več kandidirati za sekretarja. Konferenca je morala izbrati novega, odločila pa se je za Ivana Škofa, do zdaj zaposlenega v obratu IMV na Suhorju.

K. W.

Taborniška organizacija je najmočnejša v Brežicah, manj številna pa v Cerkljah in na Bizeljskem. V Artičah in Dobovi sta organizaciji izumrli, ko so taborniki izgubili vodje. Brežiški taborniki se lotevajo tudi večjih akcij, da si prislužijo denar za svojo dejavnost. Na sliki med zbiranjem starega papirja. (Foto: J. Teppey)

DAVČNI PREKRŠKI V DINARJIH Kazni so tudi za zamude

Prodaja zemljišč za vikende hitro narašča

Za prepozno poslane podatke o opravljenem prometu in za nepravilno vodenje poslovnih knjig (nekateri jih sploh niso imeli) je bilo obrtnikom v brežiški občini lani izrečenih 25 mandatnih kazni v skupnem znesku 18.700 din.

Sodnik za prekrške je dobil 54 prijav. V 36 primerih je zaključil postopek z izrekom kazni za skupno vsoto 10.300 din. Kazni so po mnenju davčne uprave imele ugoden odmev in so vplivale na točnejše poslovanje v tej dejavnosti.

Lani so zabeležili v brežiški občini izredno velik promet z zemljišči. Vloženih je bilo 979 kupoprodajnih pogodb. V 213 primerih je morala ugotavljati prometno vrednost zemljišča ali stavbe cenilna komisija.

Vrednost po prijavah je tako poskočila od 1.585.914 dinarjev na 2.957.761 din. Nova vrednost je šele postala osnova za odmero prometnega davka od nepremičnin in pravice.

V dobri tretjini primerov so bile prodane le majhne parcele, od tega veliko za vikende. To pretirano drobljenje kmečkih posestev bo ustavil šele novi zakon o dedovanju.

V BREŽICAH ZA TRI

Na občinski kandidacijski konferenci SZDL so se 17. januarja izrekli v Brežicah za predlog Zdravka Krvinca iz Skofje Loke in Romana Ogrina iz Trebnjega. Dodatno so predlagali še dr. Maro Beštrovo, ki pa kandidature ni sprejela.

NOVO V BREŽICAH

PREDSEDNIKI OBČINSKIH KONFERENC Zveze mladine so bili v soboto in nedeljo na seminarju v Čateških Toplicah. Na pobudo Brežičanov je bil med potekom seminarja tudi pogovor o vlogi občinske organizacije ZM in vprašanjih, s katerimi se bo morala spoprijeti v novi mandatni dobi. Konferenca bo v začetku marca.

SE TA MESEC je pričakovati novo številko hortikulturnega glasila, ki ga izdaja brežiško društvo. Bilten bo tokrat izšel v stari obleki, za prihodnjico pa je izdelal osnutek za naslovno stran akademski slikar Miroslav Kugler.

ZA ČETRTKOVO GOSTOVANJE Mestnega gledališča ljubljanskega je zmanjkalo vstopnic, tolikšno je bilo zanimanje za uprizoritev Reforme v paradižu. Za Brežice je to veselo presenečenje, ki obeta zasedeno dvorano tudi na naslednjih štirih predstavah. Dvakrat bodo prišli v goste Celjani, dvakrat pa ljubljanska Drama.

DELAJSKA UNIVERZA je v tej sezoni na novo odprla oddelek srednje komercialne šole, ima pa tudi dva oddelka ekonomske srednje

šole. Prva je vezana na Ljubljano, druga na Novo mesto. Med tečajniki je bilo od jeseni dalje za dva oddelka sofinanciranih za kvalifikacijo in za dva oddelka slušateljev gostinske popoldanske šole za polkvalifikacijo.

V TEM TEDNU bodo sekretariati aktivov in organizacij ZK predložili delovne programe komiteju. Več kot tretjina se jih lahko pohvali, da so programe že izoblikovali, upoštevajoč predloge na konferencah. ZK bo letos pozorno pretresala predlog občinskega proračuna, ker menijo, da bo treba nekatere stvari spremeniti, zlasti pa upoštevati potrebe krajevnih skupnosti, za katere bi bila potrebna popravljena merila.

SOBOTNE CENE V POSLOVALNICI AGRARIJE V BREŽICAH: cvetača 7 din/kg, čebula 3, česen 8, fižol 4,5 do 8,5 din/kg, krompir 80 par do 1 din, korenje 3 in 5 din, motovilce 15 din, ohrovt 5, pesa 3,5, por 5, peteršilj 9, kisljaka 4,5, endivija 6, zelje v glavah 1,3, kisljaka 4,5, suhe slive 7,5, suhe smokve 9 in 11 din, grozdje 8, hruške 5,2, banane 7,4, pomaranče 5,5 in 6 din/kg, jabolka 3 in 5 din, limone 6 din/kg.

Starim ljudem je dostikrat prišlo prav, če so lahko ugodno prodali zapuščen, neobdelan vinograd, ki jim ni nič več donosal. Za nekaj časa so si opomogli in porabili izkupiček za najnujnejše izdatke, včasih tudi za plačilo zdravstvenega zavarovanja. J. T.

Na leto gre za potrebe gasilcev približno 69 tisoč din iz proračuna, temu pa moramo prišteti še 110 tisočakov od zavarovalnic. Pa poglejmo, kako so gasilci opremljeni!

Za alarmiranje požarov ima električne sirene 6 društev, po eno pa še krajevna skupnost in PPV Dobova. Stalno telefonsko zvezo imata samo društvi Brežice mesto in okolica. V občini je 29 gasilskih enot, ki so združene v šest centrov. Društva štejejo 778 operativnih članov, od tega 130 častnikov, 33 podčastnikov in dva višja častnika.

Gasilci v občini razpolagajo z 9 orodnimi vozili in eno avtocesterno,

RAZDALJE

Delavci tožijo

zdaj svoje podjetje

Zaposleni so v obratu novomeške tovarne avtomobilov in že več let delajo na istem delovnem mestu. Razočaranje je prišlo nenadoma, pred meseci, ko so jim brez vsakega pojasnila in odločbe začeli izplačevati za 200 dinarjev manjši mesečni dohodek. Prizadeh je bilo 13 delavcev.

Zeleli so pojasniti in zvedeli, da so se tako odločili na sedežu podjetja. Niso si vedeli pomagati. Obrnili so se na pravno posvetovalnico pri občinskem sindikalnem svetu. Na nasvet, ki so ga dobili, so zahtevali pismeno odločbo in jih „za pravnikarje in zanje pomankljive“ prešli šele v drugi polovici julija. Iz njih ni bilo jasno, zakaj prejemajo nižje osebne dohodke, razen tega so bile datirane s 1. aprilom 1971. Pot do vročitve je torej trajala tri mesece in pol.

Ker delajo vsi na starih delovnih mestih, pomeni to, da ne gre za razporeditev na druga delovna mesta, pač pa so njihovo delo uvrstili v nižji razred z 200 din manjšimi prejemki.

„To se bo uredilo“, so jih potolažili na sindikatu. „Počakajte, prišli bodo sem in pogovorili se boste.“ Ker pa IMV kljub zagotovitvi še vedno ni izpolnil obljube in reši spora s prizadežani, so se delavci odločili za tožbo. V njej zahtevajo, da jim za vse mesece od aprila dalje izplačajo po 200 din, za kolikor so bili prikrasani.

Za mogočno podjetje je tako zavlačevanje morda malenkost, za delavce, ki ga občutijo kot krivico, pa ne. Dolgo so upali, da se bo zadeva sporazumno rešila, vendar niso bili pripravljeni čakati v nedogled. Človek se ob tem vpraša, ali so razdalje med matičnimi podjetji in obrati res tako velike, da jih v podobnih primerih ne morejo premagati. Pri krojenju usode velikih tovarnih obronov delavne gotovo niso pomembne, ljudje pa so povsod enako občutljivi, še posebej tedaj, če to prizadene njihov žep. J. TEPPEY

6 SIREN, 9 ORODNIH VOZIL, 7900 m CEVI Bomo poslej mirneje spali?

Vas morda zanima, kako so gasilci opremljeni?

„Očitki skupščini ob zadnjem požaru v Brežicah niso bili umestni“, je dejal referent za požarno varnost Karel Pinterič in mi nanižal vrsto podatkov, ki dokazujejo njeno razumevanje za potrebe gasilstva. To velja zlasti za zadnjih sedem let.

ki pa si je že zaslužila pokoj, vsaj pri gasilcih. Na voljo imajo še 32 motornih brizgalnic in 7.900 metrov tlačnih cevi. Od tega jih ima društvo Brežice-mesto 310 metrov. Ko je gorelo pri Gattovih, so jih pomotoma zamenjali s cevmi za vaje, zato pri gašenju ni bilo uspeha. V tem primeru krivda res ne zadene skupščine.

Seveda je cevi še vedno premalo, razen tega bi nujno potrebovali gumirane cevi namesto konopljenih. Nakup teh je že predviden.

V kratkem je pričakovati, da bo skupščina imenovala gasilskega inšpektorja, kajti do sedaj se s požarnim varstvom nihče ni ukvarjal poklicno. To dolžnost je opravljal en uslužbenec kot referent za promet in referent za požarno varnost. Poslej bomo torej lahko mirneje spali, saj se bo to gotovo pokazalo na preventivnih ukrepih. Dobro, da ne razmišljamo, kaj vse nas ogroža, ker je v občini precej nevarnosti za večje požare. V neposredni bližini ali v njej so: Tovarna pohištva, skladišče Petrova, letališče, obrat podjetja Kamnik, skladišče butanskih bomb itd.

JOŽICA TEPPEY

POČITNICE NA SNEGU

Kljub temu da v Brežicah ni snega, so šolski otroci vendarle deležni veselja na belih pobočjih. Z avtobusom jih vozijo v Pečice, kjer imajo smučarske tečaje za začetnike in za tiste, ki osnovne že obvladajo. Vse to organizira smučarski klub. Za petdnevni pouk iz smučanja plačajo šolarji samo dvajset dinarjev, kar je izredno poceni. Vsteta je vožnja (17 km v obe smeri) in še čaj jim skuhaajo vaščani. Zbirališče je v šoli, ki jo nameravajo sčasoma preurediti v smučarsko središče.

BREŽIČANI V ŽIRJI

Jugoslovanska radiotelevizija bo letos organizirala izbor popevke za evrovizijski festival 1972. Prireditelj bo 12. marca v Sarajevu. Pri izboru bo sodelovalo 30 jugoslovanskih mest, iz Slovenije pa Koper, Slovenj Gradec, Ptuj, Jesenice in Brežice. Vsako mesto bo zastopala desetčlanska žirija. Brežiška bo opravljala svoje delo v prostorih lokalne radijske postaje.

S STROKOVNJKI DELAJO Z ROKO V ROKI

Zdaj se spoprijemajo z umazanijo

in miselnostjo, ki še ni dojela, kaj pomeni čiščenje raznih odplak

Specializirano podjetje za industrijsko opremo SOP Krško se razvija v dve smeri: izdeluje opremo za površinsko zaščito kovin in naprave za industrijske lakirnice, ukvarja pa se tudi z napravami za čiščenje pitne vode, komunalnih odplak, čiščenje vode v bazenih in izdelovanjem črpalnih postaj za vodovode.

Vse to projektira inženirski biro, ki ga ima podjetje v Ljubljani. V njem je zaposlenih 15 ljudi: inženirjev, risarjev in konstruktorjev.

„Živimo od tega, kar naredimo“, mi je pojasnil inženir

elektro stroke Bogomil Magajna. V biroju se je zaposlil pred tremi leti, leto dni po njegovi ustanovitvi. „S kolektivom v Krškem se strokovnjaki dobro razumemo, ker imamo tudi vedno čiste račune. Vsak je plačan po svojem delu.“

SOP nima konkurence pri domačih podjetjih, večje posle pa mu požro tujci, ker lahko dajejo opremo na kredit. Nekoliko botruje pri tem tudi nezupanje do domačih proizvajalcev, vendar trdijo strokovnjaki, da ne zaostajajo za zahodnimi firmami. Nemci so na boljšem toliko, ker imajo na primer za lakirnice večje zaloge izdelkov kooperantov (ventilatorjev, instrumentov itd.).

Počasi in vztrajno prodira podjetje tudi z napravami za čiščenje vode, žal pa investitorji dostikrat ne dojemajo pravočasno, kaj pomenita pred hote-

lom smrdljivo morje ali reka, polna alg zaradi odplak, ki jih neprečiščene spuščajo vanjo.

Nismo še prišli tako daleč, da bi spoznali, kako dobro je naložen denar za čistilne naprave. Zakoni pa bodo vedno ostrejši in bodo v takih primerih zahtevali svoje.

JOŽICA TEPPEY

Bolj enotno kot prej

Prva seja novoizvoljenega komiteja občinske konference ZK je bila posvečena sprejemu okvirnih delovnih načrtov komiteja, konference ter zunanjih organov. V času, ko pretresajo notranjepolitično življenje pomembni dogodki, je bolj kot kdaj prej potrebna notnost ZK in delavnost slehernega člana, je v uvodu poudaril sekretar Milan Ravbar. O okvirnih delovnih programih za prvo polletje so poročale tudi komisije. Udeleženci so poudarili, da jih bodo morali komunisti dosledno uresničevati. Komite je na seji izvolil nove člane komisije za splošni ljudski odpor in člane novoustanovljene komisije za zunanjepolitična vprašanja.

VESELJE JUBILANTOV, OTROK IN VNUKOV Zmernost za dolgo življenje

Krevljeva iz Lokev živita v slogi že 60 let

Ana in Mihael Krevlje po 60 letih skupnega življenja še vedno čila, še vedno zadovoljna.

Dočkala sta biserno obletnico poroke, pa nista šla ne v cerkev ne na matični urad; slavila sta v družinskem krogu. Prišlo je osem otrok, deveti je v Belgiji. Na malem hribovskem posestvu v Lokvah pri Senovem sta jih vzredila deset. Eden je padel kot partizan. Zdaj imata že petnajst vnukov in osem pravnukov.

Živita z najmlajšim sinom, snaho in tremi vnuki. V največje veselje jima je, da se otroci razumejo med seboj in da vedno radi prihajajo v rojstno hišo. Se sta pri močeh in rada poprimeta za delo, ki ga zmoreta.

Oče Mihael Krevlje je star 87 let, mati jih ima 79. Očetov recept za dolgo življenje je: „Pridno delo in zmernost pri vseh stvareh, kajenja in alkohola pa nič.“

Ko so ju otroci na slavo vprašali, kako je bilo na dan poroke pred 60 leti, je mama obudila tale spomin: „Po obredu sva se odpeljala na Brezje k Mariji Pomagaj in se vrnila pozno zvečer tešča, čeprav sva imela s sabo pečeno kokoš. Nobeden si je ni upal razrezati, kajti pri nas doma je to delal oče, pri moževih pa mati.“

T.

KRŠKE NOVICE

PRI KOMITEJU OBČINSKE KONFERENCE ZK so na prvi letošnji seji ustanovili komisijo za zunanjepolitična vprašanja. Vodil jo bo Alfonz Soln, svoje delo pa bo posvetila spremljanju najaktualnejših dogodkov po svetu in o njih razpravljala v lastnem okviru, v okviru občinske konference ali osnovnih organizacij ZK.

KANDIDACIJSKA KONFERENCA PRI OBČINSKI konferenci SZDL je minulo sredo volila kandidata za predsedstvo republiške skupščine in potrdila kandidature Zdravka Krvinca in Brežice. Po izenačenih bojih so prvo mesto osvojili Brežičani, pred reprezentanco iz Sevnice in domačini.

KOMISIJA ZA DRUŽBENO-POLITIČNE odnose pri komiteju občinske konference ZK si je že sestavila okvirni delovni načrt za letošnje prvo polletje. Svoje seje bo komisija posvetila analizi medobčinskega posavskega sodelovanja, socialnim razlikam, stanovanjski problematiki, samoupravljanju, davčni politiki in razvojnim programom delovnih organizacij.

DANES DOPOLDNE SE JE v sejni dvorani občinske skupščine pričela seja konference občinske zveze združenih borcev NOV. Na njej ocenjujejo lanskoletno delo in sprejemajo letošnji delovni načrt. Nekdanji borci bodo obravnavali danes tudi aktualne notranjepolitične dogodke in sklepe 21. seje predsedstva ZKJ.

BREŽIŠKE VESTI

V tovarniških glasilih podcenjujejo jezik

Črno na belem je in odveč se je sklicevati na mneneja predstavniških teles: le dobro obveščen samoupravljalec lahko sodeluje pri odločanju v delovnih organizacijah.

V sevniški občini se ne bi mogli ravno pohvaliti z izdajanjem glasil v podjetjih. Tovarniške časopise imata le dve podjetji: Liscia, ki izdaja svoje glasilo že deveto leto in Stilles, ki ga ima drugo leto. Glasila izhajata le občasno; letos pa sta že izšli prvi številki. Razen prispevkov o lanskem poslovanju obravnavata načrte za letos, tovarniški list Stillesa pa tudi razgovore z nekaterimi delavci. Uredniški odbor glasila Liscie napoveduje rubriko „Vi sprašujete, mi odgovorjamo“, po obratih pa namerava namestiti skrinjice za vprašanja, da bi zvedel za mneneja in predloge zaposlenih.

Obe glasili dopolnjujeta običajni ustni način obveščanja, oglasne deske in razglašanje po zvočnikih. Časopis ima svoje prednosti: v roke ga dobi vsak delavec, ki potem lahko doma v miru prebere in premisli o odločitvah samoupravnih organov, o gospodarjenju in notranjih odnosih v kolektivu. Žal pa sta oba omenjena lista sprta z lepo slovenščino. To je tudi sicer značilno za tovarniška glasila, ki jih pišejo posamezni strokovnjaki, ki podcenjujejo pomen tehtne domače besede. Še tako dobro obvestilo, podatek sta poprečnemu delavcu nerazumljiva, če sta zavita v tujke in besedne puhlice, ki se tako naglo širijo in zaradi katerih pravijo jezikoslovci, da je pri nas vse več zaničevalcev slovenščine. Ker je v izid vsake tovarniške številke vloženo precej truda, ne bi bilo odveč, če bi si uredniški odbori poiskali pomoč poznavalcev materinega jezika. A. Ž.

POTRDLI KANDIDATE

19. januarja je kandidacijska konferenca SZDL v Sevnici šele po tretjem glasovanju zbrala zadostno večino za potrditev kandidatov novega predsedstva slovenske skupščine. Največ glasov je dobil Zdravko Krivina, dosednji predsednik občinske skupščine Škofja Loka, za drugega kandidata pa so predlagali dr. Maro Bešter, profesorico na ekonomski fakulteti v Ljubljani. Soglasno so podprli kandidature Staneta Kavčiča za predsednika republiškega izvršnega sveta. A. Ž.

SEVNIŠKI PABERKI

PRIZNANJE PLANINCEV – Na občinskem zboru planinskega društva Liscia so najzaslužnejšim članom podelili priznanja planincev. Zlati častni znak je prejel Jela Frankič, srebrnega pa Vinko Božič, Andreja Flašja, Franc Ogorevc in Marjanka Strgar. Več o delu društva prihodnjič.

NA LISCO JE POT PREVOZNA – Čeprav je v dolini bolj malo snega, ga je na Lisci, tej priljubljeni izletniški točki, za smuko dovolj. Cesto redno vzdržujejo in je zato vse do Tončkovega doma spet prevozna.

DOČAKALI CISTERNO – Minuli teden so sevniški gasilci dobili 2300-litrsko gasilsko cisterno, s katero bodo lahko pomagali pri gašenju požarov vsem gasilskim društvom v občini. Potrebujemo je dodatno opremo. Moštvo so že začeli usposabljati za ravnanje s cisterno.

ZAMRZNJEN HUMOR – Kaj neki kanijo uganiti za letošnji praznik pusta v Sevnici? Slišati je, da se bodo tudi humoristi podredili splošnemu varčevanju, zato karnevala po vsej verjetnosti ne bo, če izvajamo norčije po gostiščih. Doselej sta namreč napovedani že dve veselici.

SEVNIŠKI VESTNIK

Načrti in želje 1972

Na naša vprašanja odgovarjajo »mali župani«

O težavah in načrtih krajevnih skupnosti v sevniški občini smo se pogovarjali z njihovimi predsedniki oz. tajniki.

BOJAN NOVŠAK, Boštanj: „Večina denarja, ki ga dobimo, gre za ceste in poti. Ker je vaški odbor velik, dobi vsak le manjšo vsoto, ki

BOJAN NOVŠAK

pa jo potem tudi podeseteri. Načrt za leto 1972? Ker so znane težave zaradi vode, bomo morali letos urediti načrt, po katerem bi v Boštanj speljali vodo iz doline Gracovice. To bi stalo kakih 200.000 dinarjev.

JOŽE STANIČ, Loka pri Zidanem mostu: „Menda smo edina KS, ki ima petletni načrt. Letos se bomo oddahnili od odplačevanja posojila za vodovod. Vnaprej ne bo mogoče brez samoprispevka ali prispevka za

JOŽE STANIČ

uporabo mestnega zemljišča. Nujno je asfaltirati cesto v Loku in Račici, novo naselje v Loku potrebuje kanalizacijo. V načrt smo vključili tudi vzdrževanje naravnih znamenitosti in turističnih privlačnosti (pot na Lovrenc, ruševine Rudo ipd.).

ALOJZ FLAJS, Sentjanž: „Naši ljudje zdaj vidijo prednosti asfalta in

ALOJZ FLAJS

drugih pridobitev ob proslavi v Sentjanžu. Za letos bi radi, da bi dokončali nekatere ceste, ki so zdaj v „su-

rovem“ stanju, kot na primer ceste Sentjanž–Kaj, Kamensko–Kamenca, pa tudi novo cesto v Murnici, sicer jo bo uničila voda.“

ANICA ZELENŠNIK, tajnica KS Bučja: „Radi bi končali naš vodovod. Približno 80 gospodinjstev je prispevalo po 2200 dinarjev, kar predvsem za revnejše hiše ni malo. Če bomo to naredili, bo uspeh.“

MILAN LEVSTEK, Krmelj: „Naš kraj se naglo širi. Letos bo vselijih 22 novih hiš, 30 pa jih bo ostalo še v gradnji. Ker postaja preskrba z vodo vse težja, se bo letos treba lotiti vsaj

MILAN LEVSTEK

prve etape za gradnjo novega vodovoda. Pričakujemo, da naša vloga za 900.000 dinarjev posojila ne bo prezrta, čeprav nas že muči negotovost. Na zadnji seji krajevnih skupnosti so člani tudi menili, da bi bilo treba napeljati električno razsvetljavo proti Tržišču in Hinjam.“

JOŽE ŽIBERT, tajnik KS Studenec: „Naša krajevna skupnost ima za seboj bogato leto. Zgrajenih je bilo kar šest vodovodov, prispevek ljudi pa se je gibal med 3000 in

JOŽE ŽIBERT

4000 din na gospodinjstvo. Za letos je v načrtu vodovod v Rovišču, tako da bodo brez tekoče vode ostale le še Ponikve in del Hudega Brezja.“

JANKO REBERNIK, Sevnica: „Po mojem bi morale krajevne skupnosti razpolagati s celotnim prispevkom od mestnega zemljišča. Letošnji program naj bi zajel ureditev

JANKO REBERNIK

posebne šole v Sevnici, preureditev šole v Zabukovju, drugo etapo gradnje vrtca, ureditev odra v domu TVD Partizan, nakup gasilske cisterne, gradnjo mrliške vežice ...“

Tov. Rebernik meni, da bi kazalo pripraviti novo teritorialno delitev, v mestu pa naj bi imeli tudi mestni svet KS, kazalo pa bi ustanoviti še komisije za posamezna območja.

A. ŽELEZNIK

LETOS MOST PRI TRŽIŠČU

Na posvetovanju krajevnih skupnosti Krmelj, Sentjanž in Tržišče, na katerem so sodelovali tudi zastopniki krajevnih organizacij SZDL Krmelj in Metalne, so ugotovili, da imajo načrti posameznih krajevnih skupnosti veliko skupnega in da je treba v prihodnje bolj sodelovati kot doslej. Pretresali so najvažnejše probleme krajev, kot so: vodovod v Krmelju, pokopališče v Gabrijelah in Tržišču ter podobno. Na sestanku so bili seznanjeni, da bo verjetno še letos narejen most čez Mirno pri Tržišču, ki ga bo pomagala delati tudi krmeljska Metalna. Novi most bo imel 30-ton nosilnosti in bo širok 6 metrov.

B. D.

VSE ZA MLADE, TO VEČNO UPANJE STAREJŠIH: prijetno je v novem vrtcu, ki ga je Trebnje dobilo z novim letom. (Foto: Legan)

OBRAČUN PO TREH LETIH

Koliko in kam je šlo?

Krajevnega samoprispevka za šolstvo se je zbralo za tretjino več, kot je bil načrt

Kot vsako leto doslej spet poročamo o zbiranju samoprispevka za šolstvo ter o uporabi tega denarja, brez katerega ne bi bilo mogoče uresničevati načrte o posodobitvi šol v trebanjski občini. Zdaj, dve leti pred iztekom plačevanja (samoprispevek je bil na referendumu decembra 1968 podalšan za pet let), je stanje naslednje.

V treh minulih letih se je na račun samoprispevka zbralo skupno 2.434.190 din, kar je skoraj ena tretjina več, kot je bilo za ta čas predvideno. K temu je največ pripomogel prispevek od osebnega dohodka zaposlenih, ki se je povečal predvsem zaradi tega, ker so bili večji prejemki. Povečal se je tudi

prispevek od dohodka iz obrti in drugih gospodarskih dejavnosti ter prispevek od pokojnin, medtem ko je bil prispevek od katastrskega dohodka kmetov za dobrih 20 odstotkov manjši, kot je bilo predvideno. Če prispevke posameznih skupin prebivalstva predstavimo v številkah, dobimo naslednje zneske: prispevek iz osebnih dohodkov je znašal do konca decembra lani 1.799.134 din, prispevek od katastrskega dohodka kmetov 268.068 din, prispevek od obrti in drugih gospodarskih dejavnosti 119.487 din in prispevek od pokojnin 223.975 din.

Bralce smo svoj čas že seznanili, za katere namene je bil porabljen zbrani denar, ki se razdeljuje na podlagi načrta, ki ga je sprejela občinska skupščina. Doslej zbrani samoprispevek je bil takole razdeljen: osnovna šola Veliki Gaber 114.360 din, OŠ Sentlovenec 142.656, Trebnje 5554, Trebelno 469.568, Jelševac 264.793, Mirna 61.511, pri Dolenjski banki in hranilnici pa je oročeno 673.654 din, na računu pa je še 697.130 din.

FRANC KOPRIVEC

Nedolgo tega je umrl Franc Koprivec iz Stare gore pri Mirni, star 80 let, po domače „Spanek“.

Rodil se je v Zabrdju pri Mirni. V prvi svetovni vojni se je boril na tirolski in ruski fronti, zatem pa kot prostovoljec za severno mejo. Ko se je vrnil domov, si je ustvaril družino in skupaj z ženo Jožefo Novak iz Stare gore vzredil osmero otrok. Sin Ludvik je bil aktiven bорец NOV in je padel 1944. leta kot partizan v Cankarjevi brigadi. Pokojni Franc je v času revolucije pomagal marsikateremu borcu, posebno ranjencu, v njegovi hiši je bila čevljarska parti-zanska delavnica, tam pa so našli zatočišče tudi mnogi partizani, ki so se nahajali v gozdovih okoli Blatnega klanca. Družba mu je za to sodelovanje pomagala, ljudje pa so ga nasploh imeli radi, saj je bil skromen, pošten in po srcu dober človek. A. K.

TREBNJE – V torek popoldne so se v Trebnjem pogovarjali s predstavniki SAVA in GORJANCEV, da bi Trebnje s pomočjo teh dveh podjetij le dobilo primerno avtobusno postajo, ki bo pri stari osnovni šoli.

TREBNJE – Političnemu aktivu trebanjske občine bo o mednarodnem položaju in o vti-sih z generalnega zasedanja OZN v torek popoldne ob 15. uri govoril Bogdan Osolnik, član jugoslovanske delegacije.

Velikološka želja

Želja pri nas ne bo nikoli zmanjkalo, to potrjujejo naši sestanki. V Veliki Loki na primer so na nedavni seji odbora krajevnih organizacij SZDL želeli, naj bi cesto proti temu kraju asfaltirali. Ker je znano, da tudi prometne ceste pri nas ne pridejo na vrsto, je gotovo, da bo to ostalo le želja. V Veliki Loki so se tudi hudo pritoževali nad Cigani, češ da sekajo gozdove in s tem delajo lastnikom veliko škodo.

MIRNA: DOVOLJ ŽIVLJENJSKEGA PROSTORA

Na Mirni ne bo zmanjkalo parcel za graditev zasebnih stanovanjskih hiš. Na gradbenem kompleksu z oznako „Roje II“ je resda prostora le še za 14 hiš, toda še letos bo na voljo kar 60 parcel v zazidalnem predelu „Roje I“, ki je bil sprva rezerviran za večanje Tovarne gospodinske opreme. Cena zemljišča bo 10 do 20 dinarjev za površinski meter, komunalni prispevek pa približno 25.000 dinarjev na parcelo. Zemljišča si bodo ljudje lahko kupili na podlagi javnega razpisa in zbiranja ponudb.

FRANC GLAVAN

Prejšnji teden smo se na dobrniškem pokopališču poslovili od našega dolgoletnega pismošega Franca Glavana. Strla ga je huda in zahrbitna bolezen, ki mu ni dovolila, da bi po trudopolnem delu užival zasluženi pokoj, ki ga je nastopil lani.

Pokojni France je bil doma iz Zelenega pri Dobriču. Že v stari Jugoslaviji je občutil vse krivice, ki so

se godile delavcem in si je zato moral poiskati kruh v tujini. Ko je domovin napadel sovražnik, se je vrnil in stopil na stran tistih, ki so jo branili. Sel je skozi italijansko internacijo v partizane, kjer so ga sovražniki ujeli. Iz zaporov je pobegnil in se zneva pridružil borcem NOB. Za svoje usluge in hrabrost je bil kasneje odlikovan.

Po osvoboditvi se je najprej za nekaj časa zaposlil kot pismošona na Mirni, a se je kmalu vrnil v rodni Dobrič, kjer je vse do upokojitve opravljal svoje naporno in odgovorno delo. Tu si je tudi ustvaril dom in družino. Veljal je za skrbnega moža in očeta. Zelo delaven je bil tudi v krajevnih organizacijah, nasploh pa je bil dober človek, odlikoval se ga iskrenost, poštenost in vedrina.

S. PLESKOVIČ

TREBANJSKE IVERI

JUBILEJ GODBE NA PIHALA – Vsakdo ne ve, da je trebanjska godba na pihala obstajala že pred vojno. Letos bo slavila 35-letnico svojega delovanja, kar nameravajo dostojno proslaviti. Izmed nekdanjih godbenikov, ki so prvič zaigrali na pihalne instrumente v Trebnjem, je živ še Anton Hren iz Benečje.

LETOS TUDI PRODAJNI ODELEK – Mimo obsežnega letošnjega programa Tabora slovenskih likovnih samorastnikov, o čemer več pišemo na kulturni strani, bodo letos v Trebnjem odprli tudi prodajni oddelek galerije, v katerem bodo na prodaj delo likovnih samorastnikov.

SPET ODPRTA GOSTILNA – Nekdaj tako znana Springerjeva gostilna v Trebnjem je bila po krajšem presledku v soboto spet prvič odprta. Notranjost je lepo prenovljena, obetajo pa tudi dobro kuhinjo in strežbo, tako kot je bilo nekdaj.

LE NACRTI – Trebanjska osnovna šola je že prepolna. Zaradi otiske

Danes o davkih

Danes se bo prvič v letošnjem letu sestala občinska skupščina Trebnje. Obravnavala bo osnutek odloka o letošnjih davkih, izhodišča za proračunsko porabo v tem letu, poročilo o delu sklada za urejanje stanovanjskih zadev borcev NOB, poročilo o kadrovskih in stanovanjskih problemih v družbenih službah, poročilo o porabi krajevnega samoprispevka v šolstvu in drugo.

TREBANJSKE NOVICE

● Napad na Šempeter od 19. na 20. decem-ber 1943

Okoli 23. ure je Kozjanska četa s 35 partizani prispela v prostor med Zagajem in Šempetrom. Imeli smo nalogo, da uničimo nemško stražo na cesti Šempeter-Kumrovec pri sotesknem mostu, da postavimo zasado na cesti pri Sokolu, prekinemo telefonsko zvezo med Šempetrom in sosednjimi postojankami in da z glavnino čete nenadoma in neopazno vpademo v Šempeter. Tu naj bi obkolili stavbe, v katerih je bil so- vražnik. Te naloge bi morali izvršiti ob 24. uri, da bi po prihodu Zagor- cev skupaj napadli sovražnika.

Anton Lah-Zmago je krenil se z enim borcem proti mestu na Sotli, da bi uničil oziroma prekinel grani- čarje iz stražarnice. Viktor Lipej- Godec je s puškomitraljezom in s tremi borci odšel v zasado k Sokolu. Anton Preskar-Tomaž je še z enim borcem moral uničiti telefonsko zvezo s sosednjimi postojankami in porušiti nekatere telefonske dro- gove. Vse te naloge so bile opravljene do 24. ure, samo glavnina čete kot glavna napadalna sila ni vpadla v Šempeter, ker ji Zagorci niso dali dogovorjenega znaka z raketo, da so prispeli k Sotli.

Ker dogovorjene rakete Zagorci niso izstrelili niti do pol ene ure, se je komanda naše čete odločila na- pasti postojanko sama. Glavnina naše čete pa se je pred napadom zmanjšala še za šest borcev; trije borci so bili naknadno odrejeni v zasado na cesti Podsedra-Kozje, trije pa na cesti Sedlarjevo-Imeno. Tako nam je za napad na postojan- ko ostalo le še 21 borcev. Komandir Modras jih je razdelil takole: 6 jih je določil za napad na vermane v osnovni šoli, ki jih je bilo 20, ostalih 15 pa za napad na graničarje in žan- darje. Teh je bilo okoli 42, ker so nekateri verjetno bili na straži in v patrolah ob meji. Ko je posameznim skupinam določil naloge za napad na sovražnika, se spominjam, da je Modras rekel: „Ker Zagorci ni, bomo pa sami likvidirali postojan- kolo!“

Približno deset minut pred eno je Modras izstrelil prvi strel na žan- darja, ker ga je zaustavil s svojega stražarskega mesta. Po tem strelu je v nekaj sekundah oživel ves Šempe- ter in nastalo je strahovito streljanje. Sovražnik je varčeval z municijo, pa tudi mi. Poleg streliv iz avtomat- skega orožja in pušk so dvigala za drugo eksplozirale ročne bombe. Kuko tudi ne bi, saj smo se udarili na približno 150 metrov širokem in 250 metrov dolgem prostoru. In na tem prostoru je nenehno pokalo iz sto cevi.

Nam so bili še posebej nevarni tisti prebivalci trga, ki so imeli oro- že doma in so streljali na nas iz hiš in

gospodarskih poslopij. Eden takšnih domačih branilcev je streljal name z brzostrelko iz Hohnječevega ko- zolca, ko sem se plazil po njivi za šolo. Ne vem, ali je bil on slab stre- lec ali pa me je obvaroval plitvi ja- rek, ki je bil na njivi od ograbanja koruze. Na koncu njive je bil v zemljo zakopan večji čeber, poln vode. Ker sem ves čas gledal proti kozolcu, čebra nisem opazil in sem se proti svoji volji po dolgem času pošteno okopal, le da je bila voda nekoliko premalo „temperirana“. Šempeter najbrž ni bil nikoli prej niti nikoli pozneje tako osvetljen ka- kor tisto noč. Za to je poskrbel so- vražnik, ki je na raznih mestih ne- prestanto izstreljeval svetlobne ra- kete.

Okoli ene ure smo zasilili od mosta na Sotli vzklik: „Napred Slovenci! Smrt bandi!“ Takoj smo vedeli, da so to Zagorci in vedno bolj smo stiskali obroč sovražnika. Čeprav je bila naša borbenost na višku, smo bili proti 80 branilcem, ki so se skrivali v hišah in bunkerjih, prešibki, saj nas je bilo komaj 21, pa še orožja za takšno borbo nismo imeli. Zagorci so torej prešli Sotlo zaradi nespornosti okrog časa z enotno zamudo.

Takoj po prehodu Sotle so Za- gorci del čete poslali v zasado na cesti proti Podsedri, del čete pa na cesti proti Sedlarjevemu, kot je bilo prej dogovorjeno. Ostali borci ba- taljona – ena četa – pa so prišli na pomoč nam v Šempeter. Pri mostu na Sotli jih je čakal in jih po naj- bližji poti v Šempeter vodil Alojz Večko-Boris. Težko so se prebijali proti središču sovražnikove obram- be, ker so bili povsod pod nenehnim sovražnikovim ognjem. Prinesli so s sabo steklenice z bencinom in z njim zažgali del stavbe, kjer so se branili žandarji. Pri prehodu čez Sotlo so Zagorci v stražarnici našli tudi zaboj ročnih bomb in več sto nabojev.

Okoli četrte ure sta se obe ko- mandirji odločili za zadnji napad na branilce z ročnimi bombami. Toda tudi sovražnik se je branil z bom- bami: metal je na nas snope s po- tremi ročnimi bombami skupaj. Takšen snop ročnih bomb je priletel v Ivana Kostevca-Cirila, drugi pa v Janka Jutriša iz Zagorskega bata- ljona. Obema je uspelo, da sta še pred eksplozijo odvrkla bombe in tako obvarovala sebe in ostale borce.

V tem, zadnjem silovitem napadu nam je uspelo prenesti žandarje iz bunkerjev, Modras, Ciril in Matevž iz Kozjanske čete ter Branko Var- jačič in Jankovič iz Zagorskega bata- ljona pa so bili vdrti v žandamerijs- ko postajo. Žandarji so iz prvega nadstropja postojanke vrgli nanje ročno bombo, ki je ranila Janko- viča, doma iz Miljacke ob Sotli. Var- jačiča pa je zadela svetlobna raketa, ko se je iz pritličja pognal v zgornje prostore, in ga za nekaj časa onemo-

gočila za borbo. Ker se niso mogli prebiti v zgornje prostore do žandar- jev, so se brez izgub vrnili iz stavbe. Danilo se je že in po tem silovi- tem napadu ni bilo več verjetno, da bi zavzeli utrjene sovražnikove po- stojanke. Operativni oficir Zagor- skega odreda Branko Cikojevič- Neno je okoli 5.30 ukazal umik pro- ti Sv. Goram. Še pred tem ukazom je sovražnik skušal napasti zasado Zagorcev na cesti Šempeter-Imeno. V zasadi pri Sokolu pa je Viktor Lipej-Godec streljal na osebni avto in ubil enega uniformiranega sovra- žnika.

Pred našim umikom iz Šempetra so žandarji izobesili belo zastavo. Tega se je razveselil Anton Varlec- Slavko in zavpil: Žandarji se preda- jajo! Takoj zatem je skočil preko ceste in ograje pri žandamerijski postaji, da bi bil prvi tam, to pa je bilo zanj usodno. Iz ene izmed stre- lnih lin je počulo, Slavko je bil zadet; dobil je težko rano. Da bi ga mašče- val, je Anton Lah-Zmago preskočil ograjo in vrigel v stavbo bombo, toda tudi iz postojpa so takoj nanj vrgli bombo, vendar se ji je še pravočasno izognil. Pravijo, da so kasneje žan- darji govorili, da je bila to njihova zadnja bomba in da tudi nabojev niso več imeli.

● Smrt komandirja kozjanske čete Ivana Škvarča-Modrasa

Ko smo se okoli šeste ure umak- nili iz Šempetra, smo se pod kozol- cem dr. Kuneja našli: Modras, Stanj- ko – puškomitraljezec, še druga borca in jaz. Občudovali smo mlade zagorske borce, preštevati njih in nji- hovo oborožitev in oddravljal na- šim Slovincem, ki so se pomešali v kolono med Zagorce.

Kolona je šla okoli 150 parti- zanov in se je pomikala po stezi pro- ti vrhu Sv. Gor. To je na nas Kozjan- ce naredilo močan vtis, saj do tedaj še nikoli nismo videli toliko partiza- nov v eni koloni. Sam pri sebi sem razmišljal: „Toliko nas je, da bomo lahko na Kozjanskem likvidirali vse sovražne postojanke.“ Verjetno so podobno čutili ob pogledu na ko- lono tudi drugi kozjanski borci. Le Modras je molčal in zamišljeno strel v sivo jutro.

Ko se je zadnji del kolone oddaljil od nas, se je Modras nenadoma pre- damil iz razmišljanja in spregovoril: „Vsi skupaj nismo uspeli, grem po- gledat, kaj zdaj delajo v Šempetru.“ Njegovih besed nismo vzeli resno, dokler nismo opazili, da je res izginil izpod kozolca. Čez nekaj sekund smo zasilili strel in nato eksplozijo ročne bombe. Stanjko je zavpil: „Pričakajte ovde, idem vidjeti šta je s komandirjem!“ Kmalu zatem smo zasilili dolg rafal iz Stanjkovega

puškomitraljeza. Nato smo se mi po- hitili proti graničarski stavbi in za- gledali v Stanjkovih rokah Modrasov nahrbtnik. Stanjko pa nam je rekel: „Komandir je mrtav! Ispalio sam na bandu refal kao zadnji pozdrav mome komandiru!“ Molčali smo, oči so se nam orosile ob mrtvem ko- mandirju.

Ker nisem imel nahrbtnika, sem dobil Modrasovega in njegovo pi- štolo štajer. Njegove puške pa Stanj- ko ni mogel pobrati, ker je bila na mestu, kjer bi tudi njega sovražnik lahko zadel.

Blizu kozolca so bili takrat tudi komisar naše čete Jože Planinc- Kostja, Milan Alič-Matevž in Alojz Večko-Boris. Ko so slišali strel in eksplozijo bombe, je Kostja, ki je poznal Modrasove nenadne odlo- čitve, rekel Matevžu in Borisu: „To bo gotovo Modras! Stopite pogle- dat, kaj je z njim!“

Kot mi je pripovedoval Anton Vrbancič, ki je takrat živel v Šempe- trtu, je Modras ubila eksplozija ročne bombe na robu kamnite škarpe. Eksplozija je v škarpi odlo- mila kamen, ki je zadel Modrasa in mu zdrobil polovico čela in lobanje. Smrtonosno bombo so vrgli iz stav- be graničarjevi.

Še isti dan, 20. decembra, so graničarji Modrasa pokopali na pokopališču v Šempetru. Najprej so ga hoteli pokopati za pokopališčem, vendar je to preprečil komandir žan- damerijske postaje Šempeter Hen- rik Wurmizer. Rekel je: „To je vo- jak in pokopati ga moramo tako, kot to pripada vsakemu vojaku!“ Čez nekaj dni so morali Modrasa od- kopati in prenesti na dvorišče grani- čarske (Hohnječeve) stavbe, ker so ga pred pokopom pozabili fotografi- rati. Nato so ga ponovno položili v isti grob.

Tako je 20. decembra okoli šeste ure končal svoje življenje Ivan Škvarča-Modras, predvojni komu- nist, borec od leta 1941, proglašen za narodnega heroja 1951. leta.

Dne 20. decembra zvečer je prišel v Šempeter Steindl z dvema skupi- nama vermanov in s tremi težkimi strojnimi. Prepričati se je hotel, kako so preživeli napad „banditov“ in kakšno je razpoloženje nemških naselencev po napadu. Bil je besen, in ko je srečal Antona Vrbanciča in njegovo sestro, poročeno Gabron, jima je grozil s pištolo in kričal: „Zakaj banditi niso nočjo napadli tudi vaših slovenskih družin?“ (Po izselitvi je ostalo v Šempetru in okoli- ci še okoli deset slovenskih dru- žin). Pred odhodom iz Šempetra pa je Steindl tamkajšnji posadki ukazal, naj se bolj pripravi za obrambo. Zato so Nemci začeli že ponoči ko- pati strelske jarko okoli Šempetra.

● Ocena napada na Šempeter

Iz opisanih bojov za postojanko Šempeter vidimo, da vojaško Kozjanci in Zagorci nismo uspeli. Če se nam ne bi bil primeril časovni nespornost pri začetku napada, bi bili združeni z odločnim napadom ob enot hkrati, sovražno postojan- kovo gotovo zavzeli. Vendar si lah- ko mislimo, da bi utegnil biti uspeh za nas usoden. Če bi bila namreč postojanka padla, bi se bili mi te dni v Šempetru zadržali gotovo dlje časa. Ostali bi tam najbrž tako dol- go, da bi nas sovražnik iz smeri Imeno, Podsedra in Bizeljsko na- padel z močnejšimi enotami. Mi nam- reč nismo vedeli, da je nasprotnik že zgodaj jutraj 20. decembra imel pripravljen za boj okoli tisoč mož

so za kazen že čez nekaj dni poslali na vzhodno fronto.

Na Sv. Gorah smo se Kozjanci spoznali z drugo skupino petih Slo- vences, ki so prišli v našo četo z Za- gorci iz Hrvaškega Zagorja. (Dne 14. decembra pa nam je bil Edo Zida- rič-Tarzan pripeljal iz Hrvaškega Za- gorja prvo skupino šestih slovenskih borcev). V Rautnerjevi hiši smo pre- vili tudi naša dva ranjena. Po sedmi uri smo nadaljevali pohod v smeri Vrhovnice-Javorje-Osredok, ka- mor smo prišli okoli desete ure.

● Nemška poročila o napadu na Šempeter

Sporočilo Steindla, vodje Štajer- ske domovinske zveze, 20. decem- bra 1943 šefu civilne uprave za Spodnje Štajersko o partizanskem napadu na Šempeter pod Sv. Go- rami pravi: „20. decembra 1943 ob 9.55. Prosim, da poročilo takoj izro- čite guvernerju in drž. namestniku gospodu dr. Sigfriedu Überreitherju. Zaupno! Pri Šempetru pod Sv. Go- rami se je položaj zelo poslabšal. Iz Šempetra pod Sv. Gorami ne mo- remo dobiti nobene zveze. Baje je prišla iz Hrvaške banda, ki šteje ne- kaj tisoč mož. Ukrenil sem vse po- trebno in bom poročal, brž ko bom seznanjen s podrobnostmi.“

Komanda varnostne policije in varnostne službe Spodnje Štajerske pa je 21. decembra 1943 v boju pri Šempetru pod Sv. Gorami poročala: „Maribor, 21. decembra 1943. Za- upno! Zveznemu vodstvu Štajerske domovinske zveze, v roke SA ober- fuchrerju Steindlu (osebno). 20. decem- bra 1943 ponoči ob tretji uri je tisoč banditov pri Šempetru pod Sv. Gorami prešlo nemško-hrvaško mejo in zasedlo Šempeter pod Sv. Go- rami, ki ga imajo še zdaj v posesti. Na tem območju so pretrgane vse telefonske zveze. Po operacijskem povelju, ki smo ga našli pri padlem kurirju, je banda, pri kateri je tudi XII. Štajerska brigada, na Sv. Gorah, Vrhovnicah, Javorju in Pustem vrhu. Iz povelja je tudi razvidno, da mo- rajo banditi na omenjenih položajih čakati na nadaljnja povelja. Po poro- čilih, ki smo jih dobili 21. decembra 1943, so sile vermanštva pod vo- dstvom zveznega vodje Steindla osvo- jile Pišce in Šempeter pod Sv. Go- rami in tam čakajo na okrepitev. V Pišce so privedli tri prebežnike.“

„Da bi uničili bandite, ki so pri Šempetru prodrli iz Hrvaške, so an- gažirali sile 14. SS policijskega pol- ka, ki so jih okrepili tanki in ver- mansht pod vodstvom zveznega vodje Steindla. SS sturmabann- fuerer Vogt.“

Odlomek iz vojnega dnevnika 18. polka deželnih strelcev o angaži- ranju enot v prostoru severno od Brežice: „649. bataljon, 20. decem- bra 1943. Večje skupine band so na- padle Šempeter in Pišce. Čete so bile v akciji pri Podsedri, Šempetru pod Sv. Gorami, na Bizeljskem in v Pišcah.“

Izvod iz poročila 3. čete 611. ba- taljona deželnih strelcev 30. decem- bra 1943 o akciji pri Šempetru od 20. do 25. decembra 1943: „20. decem- bra se je četa 50 mož pod po- veljstvom dveh oficirjev in 6 pod- oficirjev ob 13. uri na dveh tovor- njakih odpravila čez Bizeljsko narav- nost v Šempeter pod Sv. Gorami. Prišla je tja ob 14.35. Tam so ban- diti v prejšnji noči izvedli hud napad na graničarsko in orožniško postajo ter na zasebne hiše. Napadali so od 0.4 do 7. ure zjutraj. Graničarska postaja je bila pri tem izpostavljena najhujšemu pritisku. Lastne izgube 3. teško in 3 lažje ranjenih, 2 grani- čarja so ujeti, odpeljali, nato pa po- polnoma slekli in izpustili. Izgube banditov: 1 vodja banditov (pol komisar) ubit, 1 ujet in okrog 50 ranje- nih. V Šempetru in bližnji okolici ni bilo ob prihodu naše čete nobenega sovražnika. Popoldne pa je bilo opa- ziti močnejše premike na hrvaški strani in na Sv. Gorah. Pričakovati je bilo, da bodo banditi, kot so pred odhodom zagrozili, znova napadli. Šempeter je četa zavarovala s štirimi poljskimi stražami, dve drugi poljski straži sta postavili obmejna carinska zaščita in krajevni vermansht. Pod- pisani Hildebrandt, stotnik in ko- mandant čete.“

Iz poročila 3. čete 611. bataljona vidimo, da je bila to prva sovražni- kova enota, ki si je šele ob 13. uri upala priti v Šempeter.

Iz navedenih odlomkov poročil vidimo, da je sovražnik visoko pre- cenil število Zagorcev. To je dokaz, kako je napad prestrašil ne le nem- ske naselence, temveč tudi vojaške in politične kroge.

● Spopad na Preski

Po predvidenem načrtu za uni- čenje Kozjanske čete je sovražnik 20. decembra leta 1943 v zgodnjih jutranjih urah iz smeri Pišce-Srom- lje-Zdole-Veliki Kamen koncentri- ral v raju Drenovec in Osredok okoli tisoč mož. Koncentracija so- vražnikovih enot ni bila v nobeni zvezi z našim napadom na Šempeter v noči od 19. na 20. decem- ber.

(Se nadaljuje)

»VIATOR«, prometno, hotelsko in turistično podjetje Ljubljana

objavlja

naslednja prosta delovna mesta:

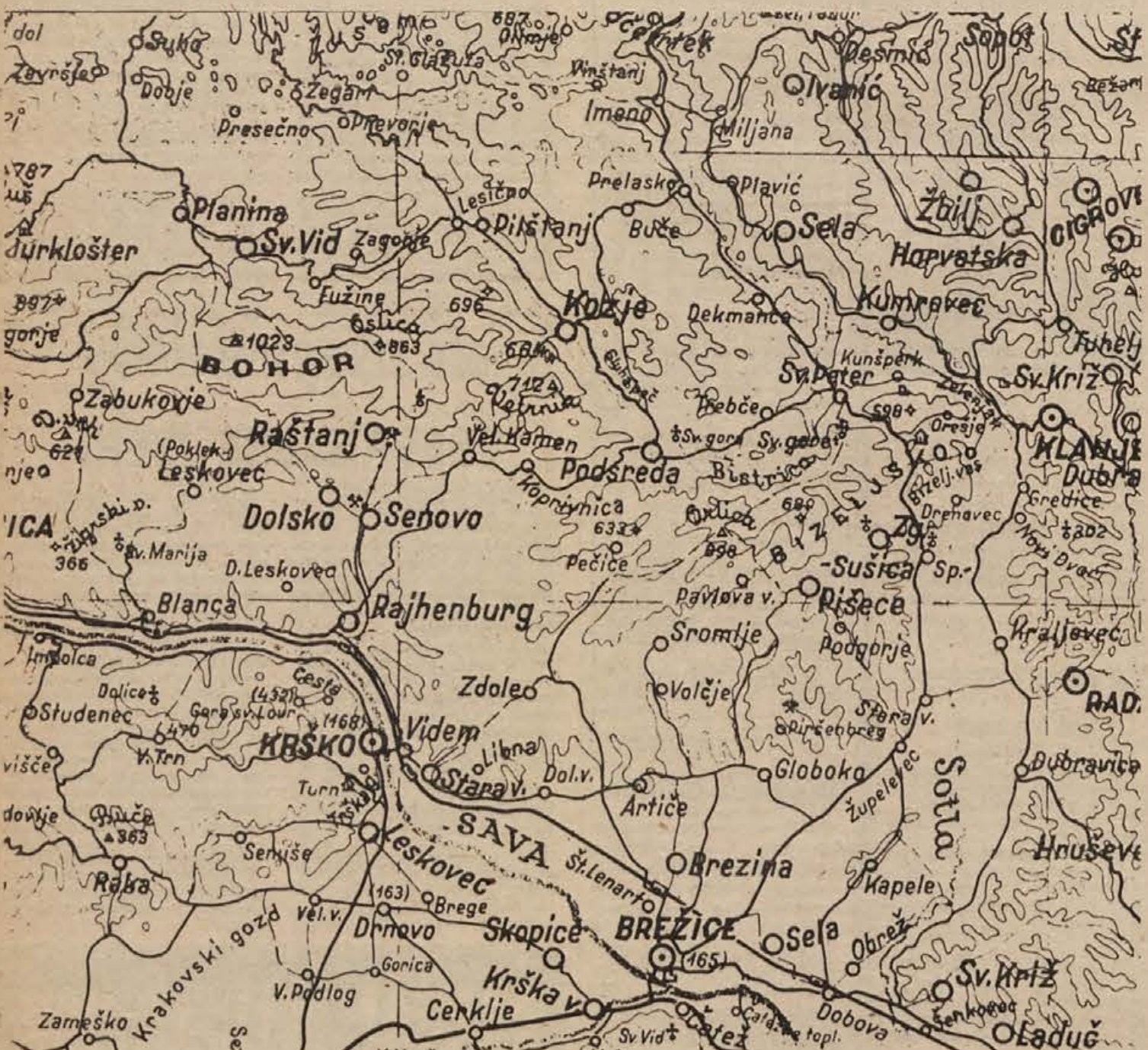
PE GOSTINSTVO

5 vajencev za poklic kuharja oziroma natakarja v hotelu »Smuk«, Semič

Pogoj:

- končana osemletka
- veselje do dela v gostinski stroki
- stanovanje v Semiču ali bližnji okolici.

Pismene ponudbe pošljite podjetju »VIATOR«, Ljub- ljana, Celovška c. 164, najkasneje do 5. februarja 1972.

Prizorišče decembrskih bojov Kozjanske čete in I. Zagorskega bataljona

● Od Šempetra do Osredka

Kolona Kozjancev in Zagorcev se je nekoliko pred sedmo uro ustavila pri Rautnerjevi hiši na Sv. Gorah. Tu smo ujetim sovražnikom pripravili kratko politično predavanje o po- menu in cilju naše borbe. Ker so bili ujetniki Avstrijci, smo jih poslali na- zaj v postojanko Šempeter. Pred od- hodom so nam morali izročiti svoje dobre uniforme, mi smo jim pa dali naše najbolj obrabljene hlače, bluže in čevlje. Te naše začasne ujetnike

IMV
INDUSTRIJA MOTORNIH VOZIL
NOVO MESTO

PROSTA DELOVNA MESTA

Zaradi povečanja proizvodnje avtomobilov in prikolic odpiramo nova delovna mesta in vabimo k sodelovanju:

- več kvalificiranih delavcev — ključavničarjev, kleparjev, avtomehaničkov, avtoličarjev, varilcev in mizarjev
- več priučenih delavcev v kovinski in lesni stroki
- več nekvalificiranih delavcev za delo v proizvodnji avtomobilov in proizvodnji prikolic

Kandidati za zaposlitev naj pošljejo pismene ponudbe kadrovsko-socialni službi podjetja.

Na progah, kjer ima podjetje organiziran avtobusni promet, je prevoz zagotovljen.

PRIVOŠČITE SI TO ZADOVOLJSTVO!

Laško pivo

ISKRA

tovarna usmerniških naprav,
Novo mesto
v ZP ISKRA, Kranj

objavlja
prosta delovna mesta

1. NABAVNEGA REFERENTA
2. DVEH PK DELAVCEV

Od kandidatov zahtevamo strokovno usposobljenost, in sicer:

pod 1. srednja šola ekonomske, elektro ali strojne smeri in dve leti ustreznih delovnih izkušenj,

pod 2. dokončana osnovna šola.

Osební dohodek po pravilniku o delitvi osebnega dohodka.

Prijave pošljite do 10. februarja 1972 na splošni sektor tovarne.

ZDRAVSTVENI DOM NOVO MESTO

objavlja
prosta delovna mesta za:

1. fakturista
2. statistika
3. patronažne medicinske sestre v novem mestu in Krškem

Pogoji:

pod 1. in 2. ESS ali nepopolna srednja šola in praksa, pod 3. višja šola za medicinske sestre ali srednja medicinska šola s prakso.

Nastop službe je mogoč takoj.

Pismene ponudbe pošljite na gornji naslov v 8 dneh po objavi.

COSMOS, Ljubljana
TOVARNA BELT, Črnomelj

razpisuje
licitacijo za prodajo

KALILNE PEČI SCML — 50-50

Licitacija bo 9. 2. 1972 v prostorih tovarne BELT, Črnomelj, in sicer od 8. do 9. ure za družbeni sektor, po 9. uri za zasebnike.

Ogled je mogoč vsak dan, razen nedelje.
Izključna cena je 11.550 din.

KMETIJSKO IN TRGOVSKO PODJETJE

AGRARIA, Brežice

razpisuje prosto delovno mesto

KURJAČA

Kandidat mora poleg splošnih pogojev izpolnjevati še tele:

1. imeti mora strokovni izpit izprašanega kurjača za visokotlačne kotle,
2. nastop 1. 5. 1972,
3. osebni dohodek po pravilniku podjetja,
4. stanovanje ni zagotovljeno.

Pismene ponudbe je treba poslati upravi podjetja najpozneje do 10. 2. 1972.

oglasite v šol. listu!

KOVINARSKA

**TOVARNA INDUSTRIJSKE OPREME
IN KONSTRUKCIJ, KRŠKO**

zaradi razširitve poslovanja potrebuje nove delavce in

objavlja

prosta delovna mesta za

50 KV ključavničarjev

Pogoji:

odslužen vojaški rok, poskusna doba 3 mesece.

Interesenti naj vložijo ponudbe in se zglasijo na razgovor v kadrovske oddelku podjetja.

Objava velja do zasedbe delovnih mest.

Gostinsko podjetje

»HOTEL KANDIJA« Novo mesto

razglaš

zaradi povečanega obsega dejavnosti naslednja prosta delovna mesta:

1. šefa recepcije

z višjo ali srednjo šolsko izobrazbo gostinsko-turistične smeri; obvezno znanje najmanj dveh tujih jezikov (nemščine in italijanščine) ter znanje strojeplisja;

2. materialnega knjigovodje — administratorja

s srednješolsko izobrazbo in najmanj 2 letoma prakse na enakem ali podobnem delovnem mestu;

3. namestnika šefa strežbe — inštruktorja

s hotelsko šolo;

4. nočnega portirja

starejša resna oseba z veseljem do tega poklica;

5. čistilke

starejša oseba, ki bo vzdrževala sanitarije in samostojno kasirala uporabnino;

6. natakarja — točaja

gostinska šola ali polkvalifikacija z daljšo prakso;

7. kuharice

gostinska šola;

8. več vajencev za kuhinjo in strežbo

Nastop dela je možen takoj. Osební dohodki po pravilniku o delitvi osebníh dohodkov in dogovoru. Interesenti naj se osebno oglašijo v upravi podjetja zaradi dogovora.

ZAHVALA

Ob prerani in bridki izgubi moje nepozabne žene, naše skrbne in dobre mame, stare mame in sestre

JOSIPINE MERVAR, roj. JANC
žene posestnika in gostilničarja

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste našo nepozabno mamo v tako velikem številu spremili do preranega groba, ji poklonili vence in cvetje ali drugače počastili njen spomin in nam izrazili sožalje. Posebno zahvalo smo dolžni vsem sorodnikom, prijateljem, vaščanom in znancem, ki so nam v teh težkih trenutkih pomagali in nam stali ob strani. Zahvaljujemo se gospodu župniku za cerkveni obred in pevskega društva »Dušan Jereb«.

Hrib, Skrjanče, Novo mesto, Piran, Ljubljana, Lešnica

Zalujoči: mož Ivan, hčerke Zlata Cvetka in Jožica, vnuki in vnukinje, bratje in sestre ter vse drugo sorodstvo

ZAHVALA

Ob prerahi in bridki izgubi našega bratranca, brata in strica

FRANCA KLEMENČIČA
z Rake

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste ga v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti k večnemu počitku. Zahvaljujemo se dr. Pircu, zdravniškemu osebju pljučnega oddelka v Novem mestu in gospodu župniku. Posebno zahvalo smo dolžni gasilskemu društvu Raka za častno stražo, spreved ter predsedniku društva tov. Bambiču za poslovilne besede. Enako se zahvaljujemo sindikatu »Industrije obutve«, Novo mesto, družini Žabkarjevi, darovalcem vencev in cvetja ter vsem, ki so se od pokojnika poslovili v tako velikem številu.

Raka, Kovor, Celje, Tržič

Zalujoče družine: Mladič, Klemenčič, Končanovi

ZAHVALA

Po hudi bolezni in trpljenju nas je za vedno zapustila naša draga mama, stara mama, sestra in teta

NEŽA MAURIN

iz Črnomlja

Iz srca se zahvaljujemo osebju Zdravstvenega doma v Črnomlju, gospodu župniku in kaplanu za obisk pri bolnici ter za pogrebni obred, cerkvenemu pevskega zboru, sosedom in sorodnikom, ki so nam v najtežjem trenutku prišli na pomoč, darovalcem cvetja in vencev ter vsem, ki so nam izrekli sožalje. Še enkrat iskrena hvala!

Zalujoči: hčerka Neža z družino, sin Vilko z družino, sin Rudi z družino in drugo sorodstvo

ZAHVALA

Po hudi bolezni nas je v 75. letu starosti zapustil naš dragi oče in stari oče

JAKOB BOHTE
aktivist NOB od 1943. leta

K zadnjemu počitku smo ga pospremili v nedeljo, 23. januarja na pokopališče v Vojni vasi.

Vojna vas, Novo mesto, Zagreb, Maribor, 23. januarja 1972

Zalujoči: sin Jože in hčerke Marija Zinka in Danica z družinami ter drugo sorodstvo

ZAHVALA

Ob nenadni, boleči izgubi nenadomestljive mame in stare mame

ANTONIJE ŽUPAN
iz Dobrave 7 pri Kostanjevici

se iskreno zahvaljujemo sosedom, sorodnikom, znancem, darovalcem cvetja in vencev ter vsem, ki so spremili pokojno na zadnji poti. Iskrena hvala tudi gospodu župniku.

Zalujoči: hčerka Mica z otroki, sin France iz Kanade, brat, sestre in drugo sorodstvo

**ČEVLJARSKO PODJETJE
MOKRONOG**

razpisuje mesto

DIREKTORJA

POGOJI:

1. srednja izobrazba ekonomske ali usnjarske stroke z 1-letno prakso na vodilnem delovnem mestu ali
2. visoka kvalifikacija usnjarske stroke s 3-letno prakso na vodilnem delovnem mestu ali
3. kvalificiran delavec usnjarske stroke z 10 leti delovne dobe v proizvodnji obutve in najmanj 3 leti prakse na vodilnem delovnem mestu.

Ponudbe je treba dostaviti v 15 dneh po objavi razpisa. Nastop službe takoj.

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

**Hvala za vašo kri,
ki rešuje življenja!**

TEDENSKI KOLEDAR

Petek, 28. januarja – Peter Sobota, 29. januarja – Franc Nedelja, 30. januarja – Martina Ponedeljek, 31. januarja – Vana Turek, 1. februarja – Ignac Sreda, 2. februarja – Marija Četrtek, 3. februarja – Blaž

KINIO

BREŽICE: 28. in 29. januarja ameriški barvni film „Živela Amerika“. 30. in 31. januarja jugoslovanski barvni film „V gori raste zelen bor“.

BREŠTANICA: 29. in 30. januarja ameriški film „F – kot flint“.

CRNOMELJ: 28. januarja francoski barvni film „Maščevalec z mečem“. 30. januarja ameriški barvni film „Okradi svojega bližnjega“. 1. in 2. februarja ameriški barvni film

„Bob, Carol, Ted, Alice“. Od 2. do 4. februarja franc. barvni film „Rekrut“.

KOSTANJEVICA: 30. januarja egiptovski barvni film „Ljubezen v senci piramide“.

KRSKO: 29. in 30. januarja ameriški barvni film „Bilo je nekoč na Divjem zahodu“. 2. februarja ital. franc. film „Kakor sova podnevi“.

METLIKA: Od 28. do 31. januarja ameriški film „Plinska luč“. Od 28. do 30. januarja italijanski barvni film „Bog odpušča, jaz ne“.

MIRNA: 29. in 30. januarja „Tetoviran“.

NOVO MESTO: Od 26. do 31. januarja ameriški barvni film „Love story – Ljubezenska zgodba“.

RIBNICA: 29. in 30. januarja ameriško-nemški barvni film „Smrtonosni strel v Brodwayu“.

SEVNICA: 29. in 30. januarja francoski film „Barčiča po morju plava“.

TREBNJE: 29. in 30. januarja barvni zgodovinski film „Taras Bulba“.

SAMSKI FANT (24-175), že dalj časa zaposlen v tujini, z lepo službo in poklicem želi spoznati sebi primerno dekle, po možnosti z malo znanjem nemščine. Resnejše ponudbe pod „Želim si dom in družino“.

CESTNIKE

Ljubi ženi oziroma mami Pavli Zupančič iz Sel – Šumberka 16 za njeno dvojno praznovanje vse najboljše in da bi dobro praznovala, želijo mož Tone in otroci Anica, Tone, Jože in Miha.

Dvajset let mineva, odkar sta stopila na novo življenjsko pot in si obljubila večno zvestobo skrbna očka in mamica Jože in Milka Pucelj iz Odrge pri Trebnjem. Iskreno jima čestitajo, želijo obilo zdravja ter družinske sreče hvaležni otroci, sin Joško, hčerki Jožica z možem Rafkom, Vida z možem Francijem ter vnuk Petreček.

Ljubemu možu in očku Jožetu Cvelbarju iz Novega mesta želiva za 30. rojstni dan še veliko lepega na življenjski poti, kjer naj ga vedno spremljata pesem in radost – žena Majda in hčerka Jerneja. Cestitki se pridružujejo ostali sorodniki.

Ivni in Lojzetu Pungersiču iz Dolnjih Radulj pri Bučki iskreno čestitamo za 50-letnico skupnega življenja – otroci z družinami.

Dragi ženi in mami Mariji Gričar iz Ločnega želimo za dvojno praznovanje veliko sreče, zdravja in zadovoljstva. Mož Rihard z družino.

PREKLICI

Anton Košiček, Zužemberk 140, preključim in obžalujem žaljvke izrečene 23. 12. 1971 in 8. 1. 1972 napram Slavku Gliha, Zužemberk 74 in se mu zahvaljujem, da je odstopil od tožbe.

Svoj preklic zaradi neljube pisalne pomote popravilam v toliko, da preključim kot neresnične vse besede o Ivanki Vučajnik, bolničarki iz Dobove 41, in ne Mariji Vučajnik, kot je bilo pomotoma navedeno. Ivan Kovačič, bolničar iz Brežic, Černelčeva 4.

OBVESTILA

IZDELUEJEM cementne zidake (bloke). Se priporočam. Leon Kušljan, Sentjerne 122.

CENJENE GOSTE obveščamo, da je prenovljena gostilna Springer v Trebnjem ponovno odprta. Se priporočam.

ŠETKE ZA LOŠILCE in za sesalce za prah obnovi ščetarstvo Armich, Ljubljana, Tržaška 52. Izdelujem tudi šetke za čiščenje radiatorjev – nov izdelek, ki temeljito očisti rebra radiatorja vsega prahu, ki zadržuje oddajanje toplote.

GRADITELJI! Izdelujem aluminijasta okna in vrata, predelne stene, kioske, izlozbe, aluminijaste verande in vetroloče. Jože Hrovat, Domžale, Krakovska 25.

ENODNEVNE PIŠCANCE, bele težke, rjave in črne, srednje težke, lahko dobite v valilnici na Senovem vsako sredo od 19. januarja dalje po konkurenčni ceni. Upoštevam ustna in pismena naročila. Priporočam se Mijo Gunjilac, valilnica, Senovo 72.

MAHVALD

Ob izgubi naše drage sestre in tete

KATARINE VIDMAR iz Gor. Mraševega

se lepo zahvaljujem vsem, ki so jo spremljali na njeni zadnji poti. Iskrena hvala gospodu župniku ter pevcem iz Vavte vasi, vaščanom, prijateljem in znancem.

Zalujoči: brat Luka in drugo sorodstvo

Po kratki boleznini nas je zapustila naša draga mama

MARIJA NOVAK iz Loke pri Sentjerneju

Zahvaljujem se vsem, ki ste jo spremljali na njeni zadnji poti, ji poklonili vence in cvetje ter nam izrekli sožalje. Posebno se zahvaljujem internemu oddelku splošne bolnice v Novem mestu za zdravljenje in nego, kolektivu IMV za podarjene vence in gospodu župniku za obred.

Zalujoči: hčerka Jožica in sinova Lojze in Jože z družinami ter drugo sorodstvo

Ob nepričakovani izgubi naših ljubljenih in skrbnih staršev

ALOJZA in TEREZJE SKUBIC Gor. Kamence 15

se iz srca zahvaljujem vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, SGP PIONIR – lesni obrat za podarjene vence in vsem darovalcem vencev in cvetja. Posebna hvala sosedom in vaščanom za nesebično pomoč v najtežjih trenutkih, za sočustvovanje z nami in spremstvo na zadnji poti, častiti duhovščini za pogrebne slovesnosti in vsem tistim, ki so prišli k zadnjemu slovesu.

Zalujoči: sinova France z ženo, Lojze z družino, hčerki Marija Pistočnik z družino, Ana z možem, brat France, sestra Lojzka in drugo sorodstvo

Ob smrti našega dragega moža, očeta in starega očeta

JOŽETA MARINČA iz Kočevja

se najlepše zahvaljujem zdravniku dr. Hribniku iz Kočevja za požrtvovalno delo pri zdravljenju, vsem sorodnikom, sosedom, znancem in kolektivu podjetja „INKOP“ za izrečeno sožalje in darovano cvetje ter vsem, ki so ga spremlili na njegovi zadnji poti. Zahvaljujem se gospodu župniku iz Kočevja, posebno pa gospodu dekanu iz Fare za poslovilne besede ob grobu. Vsem še enkrat najlepša hvala!

Zalujoči: žena in otroci z družinami

Ob boleči izgubi našega dragega moža, očeta, starega očeta in strica

IVANA DREMŠAKA iz Lončarjevega dola

se iskreno zahvaljujem vsem sosedom, sorodnikom in znancem, ki so nam v težkih trenutkih stali ob strani in nam izrekli sožalje. Zahvaljujem se tudi tov. Francu Krajncu za poslovilne besede, posebno pa tovarišu Dobovšku za govor ob odprtem grobu, borem za severno mejo, ki so spremlili pokojnika na zadnji poti, ter gospodu kaplanu za obred.

Zalujoči: žena Franciška, sin Lojze ter hčerke: Vera, Mimi z možem, Ivanka z družino in Fanika z družino

Ob prerani izgubi dragega moža, očeta in brata

JOŽETA FINKA iz Poljan 1

se zahvaljujem vsem sosedom, vaščanom, prijateljem in znancem, ki so nam v težkih trenutkih priskočili na pomoč. Posebno se zahvaljujem GO Podturn, KO ZB Dol. Toplice, SZDL Dol. Toplice in Poljane, organizaciji ZROP Dol. Toplice in SGP PIONIR, Novo mesto. Najlepša hvala za poslovilne besede tov. Spornarju, tov. Strišu in inž. Klančičarju ter pevskemu društvu. Se enkrat hvala za darovane vence in vsem, ki ste ga spremlili na zadnji poti.

Zalujoči: žena Marija, sinova Jože in Nande ter drugo sorodstvo

Ob boleči izgubi našega dragega moža, očeta, brata, starega očeta in strica

ANTONA AVBARJA iz Globodola

se iskreno zahvaljujem vsem sosedom, vaščanom, sorodnikom in znancem, ki so nam pomagali v težkih trenutkih in ga v tako velikem številu spremlili na zadnji poti. Posebno zahvalo smo dolžni kolektivu tovarne zdravlil „Kra“ iz Novega mesta, stalni službi RS NZ Slovenije, gospodu župniku in ostalim duhovnikom. Vsem še enkrat hvala.

Zalujoči: žena Jožefa, hčerki Mimi in Anica z družino, sinovi Ivan, Lojze z ženo Marijo, Tone in Jože z družinami ter sestra Amalija z družinami

Ob nenadni, tragični smrti dragega očeta, moža, brata in strica

JANEZA BOGOVIČA iz Lok pri Zdolah

se najlepše zahvaljujem vsem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, nam izrazili sočustvovanje ter ga spremlili na zadnji poti. Prišrna hvala vaščanom za plemenito, nesebično pomoč, darovalcem vencev, kolektivu Kovinarske, vaščanom, aktivu ZMS Zdole ter vsem, ki ste nam kakorkoli pomagali. Prav tako se zahvaljujem gospodu župniku iz Zdol.

Zalujoči: sin Bernard, žena Terezija, hčerka Marija in drugi sorodniki

Pretekli teden so darovali kri na novomeški transtuzijski postaji: Jože Rupar, Vinko Zupančič, Stanko Tramte, člani Krke, tovarne zdravlil, Novo mesto: Ana Zupevo, Ivan Kocjančič, Stane Tekavec, Marjan Luzar, Marija Irt, Alojz Može, Ivan Fabjančič, Drago Les, Pepca Setina in Franc Nadu, člani Novoteksa, Novo mesto: Sonja Može, Anton Gorenčič, Darko Markovič, Jože Makovec, Jože Senica in Dušan Kmet, člani Novoteksa, Strazha, Ivan Hrovat, član Komunalnega podjetja, Novo mesto: Franc Kreh, član Gorjancev, Strazha, Ivan Božič, Ivan Perše, Anton Cvelbar, Franc Krnc, Stefanija Pavlin, Jože Dežman in Franc Udovč, člani IMV Novo mesto: Jože Mikec, član Sekcije za vzdrževanje prog, Novo mesto: Jože Žigman, član GG Novo mesto: Anton Jereb, Jožefa Kolenc, Jožica Zorko in Martina Zorko, člani Novoteksa, Novo mesto: Alojz Rogelj, član Cestnega podjetja, Crnomelj: Rado Zupančič, upokojenec iz Novega mesta: Janez Mavsar, član Belta, Crnomelj: Martin Peterlin, član Novoteksa, Novo mesto: Janez Kastelic in Marija Vesel, člana Pionirja, Novo mesto: Marija Fortun, Ladislav Marentič, Katka Mužar, Katka Zvonkovič, Ana Dembič, Anica Stefančič, Francka Kobe, Marija Vidnjevič, Marica Hribljan, Kristina Balač, Anica Kostelc, člani Novoteksa, Metlika: Janez Muc, Anica Jakofčič, Stanka Brajkovec, Jože Jurejevčič, Janko Ferenc, Boža Marentič, Ana Kočevar, Vera Kikelj, Franc Gorše, Ivan Hrovat, Marija Tomc, Anton Milek, Miloš Omerzel, Martin Nemanič, Stelka Brklje, Katka Kobe, Nada Cindrič in Martina Kočevar, člani Beti, Metlika: Anton Stublar in Jože Skof, člana Mesarije, Metlika: Milka Barlič, frizerka iz Metlike; Franc Majzel in Ivan Slobodnik, člana Mercatorja, Metlika: Ivan Ružič, upokojenec iz Metlike; Jože Režek, član Komunalnega podjetja, Metlika; Jože Vuk, Jože Zlogar, kmet z Radovice; Stanko Trček, Jože Klobučar in Jože Slanc, pleskarji iz Metlike; Marija Kuzmjak, gospodinja iz Bojanje vasi; Marija Zlogar, Milka Vuk in Ana Bajuk, gospodinjice z Radovice; Ivanka Matešič, gospodinja s Kraškega vrha; Martin Zupančič, član Pekarje, Metlika; Jože Adlešič in Franc Majhen, člana Kmetijske zadruge, Metlika.

Ob boleči izgubi našega dragega moža, očeta in starega očeta

ALOJZA CIRNSKEGA iz Rigonc pri Dobovi

se zahvaljujem vsem, ki so nam izrekli sožalje, mu darovali vence in cvetje, sočustvovali z nami in ga spremlili na zadnji poti. Zahvaljujem se sosedom za nesebično pomoč, ZB za podarjeni denar namesto venca, Mihi Deržiču iz Rigonc in tajniku ZB za severno mejo, Klemenčiču iz Brežic za izrečene ganjlive poslovilne besede doma in ob grobu, kolektivu SV Novo mesto za podarjeni venec in prevoz s pokopališča, gospodu župniku za opravljen obred. Vsem še enkrat iskrena hvala.

Zalujoči: žena s hčerko Franco, sinova in hčere z družinami ter drugo sorodstvo

Ob prerani izgubi naše drage mame, stare mame in tete

AMALIJE POJE iz Blake pri Kočevju

se najlepše zahvaljujem vsem, ki so nam stali ob strani v času njene bolezni, nam izrekli sožalje, poklonili vence in cvetje in jo v tako velikem številu spremlili na njeni zadnji poti. Posebna hvala dr. Rupniku za skrb v času bolezni, govornikom za poslovilne besede, godbi in gospodu župniku za obred. Se posebno hvala vaščanom za razumevanje in tolažbo. Vsem še enkrat najlepša hvala.

Zalujoči: sinovi Ivan, Lojze, Branko z družinami, hčeri Milka in Irena z družinami

Vsem, ki so sočustvovali z nami, nam kakorkoli pomagali in darovali vence ob težki izgubi naše ljube mame

KRIŽEVE MAME iz Gornje Brige

se iskreno zahvaljujem. Posebej se zahvaljujem ZB NOV s tovariši Jakobom Pojetom, Milanom Opačičem in Vekoslavom Figarjem, bivši CT KPS s tov. Tonetom Ožboltom, posestvu „Snežnik“ s tov. direktorjem Maksom Steblajem, Kočevski godbi in ostalim, ki so bili z nami v tej veliki žalosti.

Zalujoči: sinova Tone in Jure z družinami Kočevje, 21. 1. 1972

Ob težki in boleči izgubi moje drage sestre

FRANČIŠKE BETICA iz Zasapa pri Cerkljah ob Krki

se najpristrajše zahvaljujem vsem, ki so mi stali ob strani v težkih dneh bolezni. Posebno se zahvaljujem dr. Nemetku, ki ji je pomagal lajšati bolečine. Iskrena hvala gospodu župniku za opravljeni obred in pevcem, ki so ji zapele ob odprtem grobu. Najlepše se zahvaljujem tudi vsem sosedom, posebno Jančevim, kakor tudi prijateljem in znancem, ki so poklonili poklonili vence in cvetje, in vsem, ki so jo spremlili na njeni zadnji poti.

Neotlažljivi: sestra Marija, nečakinja Malka z družino, družina Cektar in sestrična Franciška Mohar

POPRAVEK

Pri zahvali za pokojno MARIJO GORNIK, roj. ILC, iz Podklanca pri Sodražici se je po pomoti tiskarne vrnila napačna letnica: pokojna je umrla 26. decembra 1971 in ne 1970. S tem napako popravljamo in se obenem opravičujemo za pomoto.

Upokojenke Krke, zbrane na svojem sestanku dne 14. 1. 1972, so poklonile 110 din Društva slepih v počastitev spomina Toneta Potočarja, sina njihove članice.

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

Pretekli teden so v brežiški porodnišnici rodile: Verica Biščan iz Draganjega sela – dečka, Grozdana Dojčinovič iz Brežic Zvonimira; Danica Cokanič iz Novakov – Andreja; Olga Preskar iz Dednje vasi – Jožico; Ivanka Habinc iz Krškega – Cvetko; Emilija Marinkič iz Cerkelj – deklico; Rezika Petrič iz Vel. Jazbine – Ivico, Ljudmila Stritar iz Pokleka – dečka; Kristina Golobič iz Gor. Lenarta – deklico, Albina Kolman iz Metnega vrha – Marjanco; Marija Kozole iz Lokev – Stefanijo, Jožica Dobrina iz Trebč – Boštjana; Olga Turk iz Sevnice – Dejana; Erna Krajnc iz Breštanice – Andreja; Fanika Mišič iz Slanega dola – Ljiljano; Ljiljana Skrbčič iz Samobora – Ireno. – Čestitamo!

DOLENJSKI LIST

USTANOVITELJI: obéinske konference SZDL Brežice, Crnomelj, Kočevje, Krško, Metlika, Novo mesto, Ribnica, Sevnica in Trebnje

IZDAJATELJSKI SVET: Franc Beg, Viktor Dragoš, inž. Janez Gačnik, Janez Gartner (predsednik sveta), Tone Gošnik, Jože Jeka, Franc Lapajne, Lojzka Potrč, Slavko Smerdel, Franc Stajdohar in Ivan Živič

UREJUJE UREDNIŠKI ODBOR: Tone Gošnik (glavni in odgovorni urednik), Rja Baer, Slavko Dokl, Marjan Legan, Jože Princ, Jože Spilchal, Jožica Teppey, Ivan Zoran in Alfred Zelnik; Tehnični urednik: Marjan Moškon

IZHAJA vsak četrtek – Posamezna številka 1 dinar – Letna naročnina 49 dinarjev, polletna 24,50 dinarja, plačljiva vnaprej – za inozemstvo 100 dinarjev ali 6 ameriških dolarjev oz. 20 DM (ali ustrežna druga valuta v vrednosti 6 ZDA dolarjev)

OGLASI: 1 cm višine v enem stolpcu (45 mm oz. 10 cetero) 33 din, 1 cm na določenih straneh 45 din, 1 cm na prvi, srednji in zadnji strani lista: 60 din. Vsak mali oglas do 10 besed 10 din, vsaka nadaljnja beseda 1 din. Za vse ostale oglase in oglase v barvi velja do preklica cenik št. 4 od 6. 1. 1971 – Za oglase odgovarja Mirko Vesel

TEKOČI RACUN pri podružnici SDK v Novem mestu: 521-8-9 – NASLOV UREDNIŠTVA IN UPRAVE: 68001 Novo mesto, Glavni trg 3 – Poštni predal 33 – Telefon: (068) 21-227 – Nenaročenih rokovilov in fotografij ne vračamo – Tiska tiskarna „Ljudske pravice“ v Ljubljani

VSAK DAN: poročila ob 5.00, 6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.00, 19.30 in ob 22.00. Glasbeni spored od 4.30 do 1.00.

PETEK, 28. JANUARJA: 8.05 Glasbena matineja. 10.20 Pri vas doma. 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine. 11.20-13.00 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 13.30 Nedeljska reportaža. 13.50 Z domačimi ansambli. 14.05 Melodije z velikimi zabavnimi orkestri. 14.30 Humoreska tega tedna - R. Murnik: Matajev Matija. 15.05 Nedeljsko športno popoldne. 17.30 Radijska igra - Jerome Lawrence in Robert E. Lee: "V otroški glavi". 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Glasbene razglednice. 20.00 "V nedeljo zvečer". 22.20 Zaplešite z nami.

PONEDELJEK, 31. JANUARJA: 8.10 Glasbena matineja. 9.20 Cicanov svet. 10.20 Pri vas doma. 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine. 12.30 Kmetijski nasveti - inž. Oton Križan: Kaj prinaša decentralizacija zakonodaje v semenarstvu? 12.40 Pihalni orkestri na koncertnem odru. 13.30 Priporočajo vam... 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.30 Glasbeni intermezzo. 16.00 "Vrtljak". 17.10 Ponedeljkovo glasbeno popoldne. 18.15 Lepe melodije. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute z ansambli Borisa Tergrava. 20.00 Iz zakladnice vokalno-instrumentalne literature. 22.15 Za ljubitelje jazzja.

TOREK, 1. FEBRUARJA: 8.10 Operna matineja. 9.05 Za šolarje - igramo se odmev. 10.20 Pri vas doma. 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine. 12.30 Kmetijski nasveti - Jože Kregar: Vrt v februarju. 12.40 Zvoki z domačimi ansambli. 13.30 Priporočajo vam... 14.40 "Na poti s kitaro". 16.00 "Vrtljak". 17.10 Po-

četki partizanskega gospodarstva. 10.25 Pesni borbe in dela. 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine. 11.20-13.00 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 13.30 Nedeljska reportaža. 13.50 Z domačimi ansambli. 14.05 Melodije z velikimi zabavnimi orkestri. 14.30 Humoreska tega tedna - R. Murnik: Matajev Matija. 15.05 Nedeljsko športno popoldne. 17.30 Radijska igra - Jerome Lawrence in Robert E. Lee: "V otroški glavi". 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Glasbene razglednice. 20.00 "V nedeljo zvečer". 22.20 Zaplešite z nami.

PONEDELJEK, 31. JANUARJA: 8.10 Glasbena matineja. 9.20 Cicanov svet. 10.20 Pri vas doma. 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine. 12.30 Kmetijski nasveti - inž. Oton Križan: Kaj prinaša decentralizacija zakonodaje v semenarstvu? 12.40 Pihalni orkestri na koncertnem odru. 13.30 Priporočajo vam... 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.30 Glasbeni intermezzo. 16.00 "Vrtljak". 17.10 Ponedeljkovo glasbeno popoldne. 18.15 Lepe melodije. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute z ansambli Borisa Tergrava. 20.00 Iz zakladnice vokalno-instrumentalne literature. 22.15 Za ljubitelje jazzja.

TOREK, 1. FEBRUARJA: 8.10 Operna matineja. 9.05 Za šolarje - igramo se odmev. 10.20 Pri vas doma. 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine. 12.30 Kmetijski nasveti - Jože Kregar: Vrt v februarju. 12.40 Zvoki z domačimi ansambli. 13.30 Priporočajo vam... 14.40 "Na poti s kitaro". 16.00 "Vrtljak". 17.10 Po-

poldanski simfonični koncert. 18.45 Družba in čas. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute s triom Avgusta Stanka. 20.00 Prodajalna melodij. 20.30 Radijska igra - Wolfgang Kohlhaase in Rita Zimmer: "Riba za štiri".

SREDA, 2. FEBRUARJA: 8.10 Glasbena matineja. 9.05 Za mlade, radovedneže. 10.20 Pri vas doma. 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine. 1.23 Kmetijski nasveti - inž. Jelka Hočvar: Novejša sredstva za zatiranje plevela v žitih. 12.40 Od vasi do vasi. 13.30 Priporočajo vam... 14.10 Zamejski zbori pojo. 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.30 Glasbeni intermezzo. 16.00 "Vrtljak". 17.10 Jezikovni pogovori. 18.15 Pop-evke s slovenskih festivalov. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Glasbene razglednice. 20.00 Glasbeni večeri simfoničnega orkestra RTV Ljubljana. 22.15 S festivalov jazzja.

ČETRTEK, 3. FEBRUARJA: 8.10 Operna matineja. 9.05 Za šolarje. 10.20 Pri vas doma. 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine. 12.30 Kmetijski nasveti - inž. Nada Zorko: Nasveti za nakup in zrejo piščancev. 12.40 Pihalne godbe. 13.30 Priporočajo vam... 14.30 Z ansambli Atija Sossa. 15.30 Glasbeni intermezzo. 16.00 "Vrtljak". 17.10 Koncert po želji poslušalcev. 18.30 Iz kasetne produkcije RTV Ljubljana. 20.00 Četrtek večer domačih pesmi in napevov. 20.00 Literarni večer - M. A. Asturias.

RADIO SEVNICA

NEDELJA, 30. JANUARJA: 10.30 - Reklame in oglasi - Pravilna prehrana zdravega in bolnega človeka - Po domače - Kolo prijateljstva - Zabavna glasba z uganko - Kakšni so konjički naših občanov - Za vsakogar nekaj - 12.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - I. del - Občinske novice in lokalna poročila - Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - II. del. 13.30 Zaključek oddaje.

SREDA, 2. FEBRUARJA: 16.00 - Občinske novice in lokalna poročila - Reklame in oglasi - Po domače - Nasveti za gospodinjstvo - Iz diskoteke naših poslušalcev - Kako primerno hraniti zimsko športno opremo - Nekaj minut za pop glasbo - Zaključek oddaje.

TELEVIZIJSKI SPORED

NEDELJA 30. JANUARJA
9.00 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec) (Bgd) - 9.40 Pet minut po domače (Lj) - 9.45 Kmetijski razgledi (Lj) - 10.10 Kmetijska oddaja (Bgd) - 10.55 Mozaik (Lj) - 11.00 Otroška matineja: Doktor Dolittle, Boj za obstanek (Lj) - 11.50 Šola smučanja (Lj) - 11.55 Mestece Peyton - serijski film (Lj) - Športno popoldne - 18.10 Vesna - slovenski film (Lj) - 19.45 Cikcak (Lj) - 20.00 TV dnevnik (Lj) - 20.20 3-2-1 (Lj) - 20.30 Komedia za konec tedna: M. Pugelj: Splavljeni - oddaja TV Ljubljana (Zg) - 21.10 Zabavno glasbena oddaja (Zg) - 21.25 Športni pregled (JRT) - 21.55 Poročila (Lj)

PONEDELJEK, 31. JANUARJA
16.45 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec do 17.00) (Bg) - 17.55 J. Malik: Zogica Marogica - II. del (Lj) - 18.15 Obzornik (Lj) - 18.30 Z avtobusom - serijski barvni film (Lj) - 18.55 Mozaik (Lj) - 19.00 Mladi za mlade - oddaja TV Zagreb (Bg) - 19.45 Kratek film (Lj) - 19.50 Cikcak (Lj) - 20.00 TV dnevnik (Lj) - 20.25 3-2-1 (Lj) - 20.30 Leif Panduro: William, se ti nikdar ne bojiš (Lj) - Diagonale (Lj) - Poročila (Lj)

TOREK, 1. FEBRUARJA
9.35 TV v šoli (Zg) - 10.40 Ruščina (Zg) - 14.45 TV v šoli - ponovitev (Zg) - 15.55 TV vrtec (Zg) - 16.45 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec do 17.00) (Bg) - 17.45 M. Sušmel: Afrika kliče (Lj) - 18.00 Risanka (Lj) - 18.15 Obzornik (Lj) - 18.35 Srečanja v studiu 14: Claude Colas (Lj) - 19.00 Mozaik (Lj) - 19.05 Delo z računalniki: Prvine praktične sistema (Lj) - 19.30 Mikroekonomika: Switch posli (Lj) - 19.50 Cikcak (Lj) - 20.00 TV dnevnik (Lj) - 20.25 3-2-1 (Lj) - 20.30 Kaj se je zgodilo z Baby Jane - am. film (Lj) - 22.40 Poročila (Lj)

SREDA, 2. FEBRUARJA
16.45 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec do 17.00) (Bgd) - 17.50 Doktor Dolittle - serijski barvni film (Lj) - 18.15 Obzornik (Lj) - 18.30 Jugoslovanska folklor: Velebit, starec svolasi (Lj) - 19.00 Mozaik (Lj) - 19.05 Od filma do filma (Lj) - 19.20 S kamero po svetu: Vzpon na Istar Nal (Lj) - 19.50 Cikcak (Lj) - 20.00 TV dnevnik (Lj) - 20.25 3-2-1 (Lj) - 20.35 A. Senoa: Diogenes - IV. del (Lj) - 21.15 Po sledih napredka (Lj) -

IZKORISTITE IZREDNO PRILOŽNOST

NAGRAJUJE

vsakega kupca peči

EMO-3
EMO-5
EMO-6
EMO-8

Z GARNITURO EMAJLIRANE POSODE:
ABC, IDEAL ali JEDILNE SKODELE

NA VSAKI EMO PEČI NA OLJE
VAS ČAKA NAGRAĐA OD 8. 11. 1971 DO 31. 1. 1972

AB Agraria BREŽICE
cvetličarni *****
GROSUPLJE in TREBNJE

vam nudita:

- rezano cvetje in lončnice
- cvetlična semena in gomolje
- vsa potrebna sredstva in dodatke za vzgojo in nego cvetja
- razni pripadajoči pribor

Sprejemamo naročila za izdelavo vencev in šopkov.
Za obisk, naročila in nakup se priporočamo!

LUCILLA novi stop roman

ljubezenski roman, ki se bere kot kriminalka

že jutri v prodaji

studio ali delo

NOVE OBRETNOSTNE MERE

● ZA DEVIZNE VLOGE IN DEVIZNE RAČUNE:

navadne	7,5 %
(5,5 % v devizah, 2 % v dinarjih)	
vezane nad 13 mesecev	9 %
(7,5 % v devizah, 1,5 % v dinarjih)	
vezane nad 24 mesecev	10 %
(7,5 % v devizah, 2,5 % v dinarjih)	

● ZA DINARSKE VLOGE:

navadne (a-vista)	7,5 %
vezane nad 13 mesecev	9 %
vezane nad 24 mesecev	10 %

pri VAŠI BANKI
DOLENJSKI BANKI IN HRANILNICI
NOVO MESTO
podružnici v KRŠKEM ali ekspoziturah v METLIKI, TREBNJEM in NOVEM MESTU.

Svet brez humorja — puščoba

Toni Gašperič je bil že sedemdesetkrat s teto Maro na TOBOGANU — Čudno? Niti najmanj! On je honorarni humorist

„Če vas bo kdo vprašal, zakaj je 5. maj 1945 pomemben za slovenski narod, potem ne pozabite dveh stvari: v Ajdovščini je bila ustanovljena prva slovenska vlada, v Metliki pa se je rodil Toni Gašperič.“ Takole mi je odgovoril Toni na vprašanje, koliko je star. Šale kar stresa iz rokava. Prav nič se ne čudim, da so ga na ljubljanskem radiu že pred šestimi leti povabili k sodelovanju kot honorarnega humo-

rista, ko so ga videli na prvem nastopu v oddaji „Spoznajmo svet in domovino“.

rista, ko so ga videli na prvem nastopu v oddaji „Spoznajmo svet in domovino“.

Od takrat je na več kot sedemdesetih javnih nastopih v mladinskem Toboganu zabaval otroke tja od Kolpe do morja in koroškega hribovja. Stik z otroškim svetom in njemu lastnim smislom za šalo dobiva vedno s pismom tete Mare in klapo otrok, ki ji uspijejo zdaj to, zdaj ono potegavščino. Ko pismo bere pred mladimi občinstvom v javnih dvoranih, se sproščajo salve zdravega smeha.

Belokranjska teta Mara je postala iz številnih radijskih in TV oddaj že znana osebnost — ali imate v resnici tako vzornico?

„Tete sploh nimam in tudi nobene tako šaljive Mare ne poznam, kakršna nastopa v Toboganu. Njena pisma si izmišljam, toda ne mislite, da jih brez muke spravim skupaj. Tudi 4 ali 5 ur časa mi vzame teta Mara za vsak javni nastop. Paziti moram, da se ne ponavljam,

da so šale za posamezen kraj zanimive, krajevno obarvane z bodicami in da jih otroci razumejo.“

— Se vam dovtipi vedno posrečijo in kako sploh ugotavljate, kdaj ste s humorjem zadel v črno?

„Pisma tete Mare so večsah boljše včasih slabša. Takoj pa vidim, če sem uspel ali ne. Če dvorana že med nastopom odmeva od otroškega smeha, potem si to štejem v dobro. Če se otroci kislo in pristiljeno snejijo, vem, da sem se trudil zaman.“

— S Toboganom ste gostovali že po vsej Sloveniji in tudi izven njenih meja. Kateri nastopi so se vam najbolj vtisnili v spomin?

„V Hrastniku in Slovenski Bistrici so pokazali otroci največ navdušenja za teto Maro, gostovanja v Trstu, v Celovcu in nedavno tega v Stuttgartu pa so me pripravila k razmišljanju o zdomcih. Žalostno je bilo, ko so otroci v Stuttgartu iz prve generacije naših izseljencev stopali pred mikrofoni in slabo govorili slovensko. Večini je tudi to, kar je povedala, pela z nemškimi naglasom.“

— Vaš osnovni poklic je predmetni učitelj slovenščine. Imate morda kot humorist v razredu težave?

„Sploh ne! Znam poskrbeti za to, da me učenci ne jemljejo za šalivca. Sicer pa se ob primernem času tudi med poukom rad pošalim. Razlaga slovnice bi bila za otroke dolgočasna, če ne bi vmes kakšne zabelil.“

— Poklic šalivca — čeprav honorarnega — je včasih samo lupina, pod katero se skriva resna narava in ujedljiv značaj. Sodite med take ali vam je humor prešel v meso in kri?

„Drugo bo držalo. Sem družaben človek in menim, da bi bil svet brez humorja prava puščoba. Kamor pridem, pričakujejo od mene, da bom zabaven in da bom držal družbo pokonci. To si tudi prizadevam, vendar mi vselej ne uspe. Čeprav sem pristaš načela, da je treba skrb in slabo voljo pustiti doma, če greš na zabavo, se vseeno zgodi, da me resna plat življenja ne pusti do popolne sproščenosti.“

RIA BAČER

Veselo pozdravlja vesoljska trojica „Apollo-15“ 7. avgusta lani, potem ko so z dvema namesto s tremi padali varno pristali v morju, 540 km od Havajev (Fotoarhiv Dol. lista)

VESOLJCI NA DOLENJSKEM

Trojica z Lune — na Otočcu

Danes se bodo na Otočcu ustavili David Scott, Alfred Warden in James Irwin, trojica iz Apollo 15, ki je bila lani na Luni

Ameriški astronaut David Scott, eden izmed trojice vesoljcev iz odprave Apollo-15, je bil sedmi človek, ki je stopil na Lunino površino. Po vesoljski odpravi, ki je dosegla svoj vrh lani,

31. julija natanko ob 14.30, so se David Scott, Alfred Warden in James Irwin — Scott in Irwin z ženama — ustavili v Beogradu v okviru nove odprave: misije dobre volje, ki vsebuje „duh Apollo“, kot je dejal ameriški predsednik Richard Nixon. Na enotedenskem obisku v Jugoslaviji bodo poleg Beograda obiskali še Novi Sad, Zagreb in Ljubljano. Danes se bodo ustavili tudi na Otočcu.

Astronavti naj bi naše strokovnjake seznanili z znanstvenimi odkritji na Luni. Na ta način naj bi z „misijami dobre volje“ ZDA izkušnje, dobljene pri odkrivanju v vesolju, prenašale tudi drugim narodom.

J. S.

NA LEVO — V AVTO

Na glavni cesti je pri Drnovem 20. januarja zvečer z osebnim avtom Stamenko Samardžić, stanujoč v Franciji, zapeljal na levo in v kombi, ki ga je vozil Anton Lepen iz Ljubljane. Zaradi ledene ceste je trčil še Darko Ofner iz Črnomlja, ki je pripeljal iz ljubljanske smeri in ni mogel zavreti. Teže sta bila poškodovana Samardžić in njegov brat Ljubka, laže pa Lepen in Ofner. Škoda: 65 tisočakov.

Spet gorelo v stari zgradbi

Občani nekatere gasilce pohvalili — druge pa kritizirali — Velika materialna škoda

Kar okoli 100.000 din bo treba odriniti, da bodo odstranjene posledice požara, ki je izbruhnil 18. januarja zvečer na podstrešju stanovanjske hiše Viktorja Butale na Trgu 3. oktobra v Kočevju, v priložju katere je trgovina „Zeleznina“.

Ker je hiša stara že okoli 80 let, ocenjujejo škodo sicer le na okoli 50.000 din, čeprav bo popravilo veljalo še enkrat več. Vzrok požara še ugotavljajo. Hiša je zavarovana.

Občani, ki so požar opazovali, so imeli o delu gasilcev marsikatero pripombo. Predvsem jim zamerijo, da ni bilo pravega poveljevanja in da imajo nekatero opremo močno za-

starelo. Priznali pa so hkrati, da so bili nekateri gasilci zelo požrtvovalni in zaslužijo vse priznanje.

Gasilci bodo prav gotovo sami to svojo akcijo ocenili z vseh strani. Pri tem bodo spet opozorili na nerazumevanje, na katero naletijo, kadar skušajo prikazati premajhno materialno pomoč skupnosti gasilstvu. Vendar naj bodo pravični in odstranijo tudi morebitne pomanjkljivosti v svojih vrstah.

V Kočevju so najbolj pogosti hudi požari v januarju. Med drugim je pred leti januarja pogorela Zaga podjetja LK, nato stanovanjska baraka pri ITAS itd.

J. PRIMC

Narobe svet

Koruza ima večjo ceno od pšenice, zato si jo lahko privoščijo le dvje svinje po kmečkih njivah. Lani so tako nekaterim kmetom v sevniški občini opustošile polja do 90 odstotkov. Na odškodninske zahteve pa so lovci odgovorili, da bi kmetje morali sami skrbeti za odvracala, ki so kaj enostavna: napeti žico, nanjo na vsakih 5 m obesiti kaj ropotajočega, na 10 m pa še kaj smrdečega, pa bi imeli pravico do odškodnine. Čudno, da kmetje nočejo izpolniti tega pogoja, dobili bi denar — dvje svinje pa koruzo!

A. Z.

ZA DOBRIH 600 DINARJEV

Krokarji, ne pa ljudje!

Ovadba zoper Karolino Ajdovnik in Stanka Strajnarja iz Zbur, ker sta ukradla olje

Zapustiti človeka v nesreči — je greh. Dvakrat ta greh pa je, če človeka nesreči celo okraše, namesto da bi mu pomagal. Prav to sta storila 65-letnica opuščena mlinarja v Zburah Karolina Ajdovnik in 22-letni delavec Stanko Strajnar. Zoper oba so novomeški milničniki vložili ovadbo.

Bila je že trda noč, ura pa 21, ko se je 13. januarja prevrnil s tovarnjakom škofjeloškega Transturista 31-letni Bogomir Frankovič. Peljal je proti Mokronogu, prevrnil pa se je pri hišni številki 4 v Zburah. V za-

travniku v bližini mlinarja. Podjetje oškodovalec s tem nečednim dejanjem za 431,20 dinarjev.

Dve uri po nesreči se je vrnil dela Stanko Strajnar. Ko je v razdejanje, je odšel domov po sarkofag, naložil nanjo dva zaboja ju doma skrila v svinjak. 40 steklenic olja je bilo vrednih 176 dinarjev.

Vprašam vas: je za majhno narje vredno prodajati dobro imeno?

J. SPILICH

NEDELJO ODPRTO

SAMOPOSTREŽBA pri mostu MARKET v Bršlinu

DOLENJKA

bojih je imel po 20 steklenic olja. Tovor se je raztresel.

Karolina Ajdovnik je vstala s postelje, počakala, da se je šofer oddaljil, potem pa skozi stranska vrata svojega opuščena mlinarja odnesla 98 steklenic, ki so bile raztresene po

RADIO BREŽICE

CETRTEK, 27. JANUARJA 16.00 do 16.15 Napoved programa poročila, šport in turistični napovedi — 16.15 do 17.00 Nove plošče — Aktualnost tedna — Obvestila reklame — 17.00 do 18.00 Glasbeni oddaja: Izbrali ste sami.

SOBOTA, 29. JANUARJA 16.00 do 16.30 Občani čestitajo pozdravljajo — 16.30 do 16.40 Radijska univerza — 16.40 do 17.00 Med zabavnimi zvoki nekaj obvestil in reklam ter melodije za vas — 17.00 do 17.10 Prehrana zdrava in bolnega človeka — 17.10 do 18.30 Za naše najmlajše: Vesela vest o moli ter skladbica iz naše glazbene šole — 17.30 do 18.00 Narodnozabavne na valju 192 m.

NEDELJA, 30. JANUARJA 10.30 Domače zanimivosti — Zgodbe seji predsedstva občinske skupščine Brežice — Za naše kmetovalce: Edo Sovič — Vinogradništvo in narstvo do leta 1975 — Nedeljski razgovor: O delu sveta za finančno Obš Brežice — Obvestila, reklame, spored kinematografov — 12.00 do 15.00 Občani čestitajo in pozdravljajo.

TOREK, 1. FEBRUARJA: 16.00 do 16.15 Napoved programa in ščanje z ansamblom Dobri znanci — 16.15 do 17.15 Poročila — Novo knjižnici — Jugoton vam predstavlja — Kaj prinaša nova številka Dolenjske lista — Obvestila, reklame, filmski pregled — 17.15 do 17.30 Tedenški športni pregled — 17.30 do 18.00 Poje vam komorni zbor RTV Ljubljana.

BREŽIŠKA KRONIKA NESREČ

Pretekli teden so se ponovno iskali pomoči v brežiški bolnišnici Marija Kunjas je padla v sobi in poškodovala glavo; Neža Sišič je padla na dvorišču in si poškodovale roko; Stamenko Samardžić si pri prometni nesreči poškodoval glavo; Ljubka Samardžić si je pri prometni nesreči poškodoval glavo in desno roko.

Sneg in sneg in samo sneg. Kam bi se človek dal? V našem mestu imamo dve kino dvorani in hvala bogu, da je program predvajanih filmov posredno izbran. Zato je vedno veliko obiskovalcev, saj v obeh hišah sedme umetnosti vrtijo v glavnem dobre stare kavbojke, ki si jih je človek naveličal že v šestem razredu osnovne šole.

Zadnjič sva jo s prijateljem po triurnem posejanju v kavarni mahnili po mestu. Kljub temu, da so vrteli občajno kavbojko, sva se oddolčila, da pojdeva k predstavi. Pred blagajno je stala že dolga vrsta premraženih ljudi. Čakala sva precej časa, vendar še vedno nisva vedela, ne kje je začetek ne kje konec vrste. Nekdo je že deset minut grozil, da bo nekoga v gobec, ta pa ga je, očitno pod težo malignanov, brez sramu nekam pošiljal in nato še vse nas, ki smo na mokrem hodniku cepetali in si vroče želeli dobiti vstopnice.

Nasploh je bilo zelo veselo. Še najbolj so bili posrečeni otroci, ki so se kar med nogami starejših sprehajali do blagajne, kupovali karte in se spet po isti poti vračali po nove.

Odrivali so naju dobrih 20 minut in morala bi biti že

stala trikotasta razgreta vrsta. Poklicala sva nekega paglavca, mu obljubila vstopnico, in že se je za naju spustil v prerivanje. Po petih minutah se je ves vroč, a zadovoljen, vrnil. Ker ni imel drobiža, sva mu štiri nove dinarje poklonila, on pa se je

redkih, krasno nafriziranih gospodičen, so se zaslišali zdravi, glasni smehi.

Ko je luč ugasnila in se je film začel, so se zaslišale prve opazke navdušenja. Par za mano je neutrudno strokovno komentiral vsako potezo pretepačev na platnu,

se polglasni vzdihli strahu, ki so jih nevede spuščali v platno zamaknjeni gledalci. Junakov revolver je desetkrat zaporedoma bliskovito počil in v trenutku je na tleh obležalo deset njegovih zlobnih bosonogih sovražnikov. Najbolj navdušeni gledalci so celo zaploskali. Nekdo za nama je glasno zakričal. Silno me je mikalo, da bi si ogledal tega junaka, a se nisem upal ozreti, da ne bi mimgrede staknil kake krepke ali pa da me ne bi kdo grdo nahrullil.

Končno so se v dvorani prižgale luči. Zaplavala sva med reko bananovih olupkov in papirkov najrazličnejših barv in velikosti.

V obeh naših kinodvoranah torej za štiri uboge dinarje lahko gledaš zares lepe filme, poleg tega pa še dodatno živahno predstavo, podkrepljeno z domačimi sočnimi izrazi, in to celo za stonj!

JANEZ PEZELJ

Vesele kino predstave

pri blagajni, pred nama pa je stalo še več ljudi. Postajali so vse bojevitější in tudi nesposobno glasnejši. Prijatelj me je pocukal in odšla sva proti drugemu kinu v upanju, da je tam vrsta znosnejša. Žal pa sva že od daleč zagledala pred kinom številne parkirane avtomobile. Kljub temu sva pot nadaljevala.

Tudi pred to blagajno je

vesel napotil proti nekemu starčku, da mu kot dober mladinec naredi majhno uslugo.

Ko sva stopila v dvorano, je v njej prevladovalo pravo domače vzdušje. Nekateri so se klicali, pozdravljali, kot da se ne bi videli že več let, z balkona pa so na vse strani frčali papirčki in pri vsakem uspelem metu, ki se je navadno končal v lepi frizuri

nekje za nama pa se je slišalo negodovanje starejšega gledalca, ki mu je nekdo v kavbojskem narečju zagrozil, da mu bo na nosu ugasnil čik. Tej opazki se je smejala skoraj vsa dvorana in duhovitež, ki ga je to opogumilo, je še nekajkrat skušal zabavati, a na srečo brez uspeha.

Dvorana je naenkrat zamrla: glavni junak je bil v strašni nevarnosti. Slišali so